

నవంబర్ 2007 ■ Rs.15/-

చందులు

దీపావళి
శుభాకాంక్షలు

Vijayam

చందులు

శీర్ష (అధిక) సంవత్సరం (2008)లో
మరో ముందడుగు!

జనపరి చందులు ఎక్కువ వేజీలతో

నూతన సంవత్సర సంచికగా వెలువడుతోంది!

ఈ సంచిక ప్రత్యేక విశేషాలు:

- “నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను” పోటీలో బహుమతులు
గెలుపాందిన రచనలు/వర్ణచిత్రాలు ఈ సంచికలో
ప్రచురింపబడతాయి.
- బలింపిక్ క్రీడల గురించిన కొత్త శీర్షిక ప్రారంభం.
- బలింపిక్ 1896 - 2004 ప్రపంచ రికార్డులు.
- ప్రస్తుతం వస్తున్న శీర్షికలతో పాటు మరిన్ని కథలు, కార్యకలాపాలు.

మీకాపీ కోసం ఇప్పుడే మీ మ్యాన్ ఎజెంట్ వద్ద రిజర్వ్ చేసుకోండి.

లేదా రూ. 180 చెల్లించి (తపాలాణితం) సంవత్సర చండాదారుగా చేరండి.

మరిన్ని విపరాలకు డైసెంబర్ 2007 సంచిక చూడండి.

CHANDAMAMA INDIA LTD., JVL Plaza Building, 6th Floor,

No. 626 (Old No. 501), Anna Salai, Teynampet,

Chennai - 600 018. Phone : 32402323

e-mail : chandamama@vsnl.com

నేను నా దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను

6-10 తరగతులలో చదువుతూన్న విద్యార్థులకు
అభిలభారత పోలీ. పోలీలో పాల్గొనే పాతకుల
కోరిక మేరకు ఎంటేలు మాకు

చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ

నవంబర్ 10, 2007 వరకు పొడిగించబడింది.

ఎంటేలను పారశాల ద్వారానే పుంపాలి. విపరాలకు, ఎంతో కూడానుకు
చందులు అక్షోబర్ 2007 సంచిక చూడండి.

రేడియో నాటికలుగా బేతాళ కథలు

వజ్రోత్సవం జరుపుకుంటూన్న చందులూ గత
యాబైయేళ్ళకుపైగా ఆబాలగోపాలాన్ని అలరిస్తున్న

బేతాళ కథలు ఇప్పుడు-వరల్డ్ స్టేషన్ శాట్లైట్
ఫాన్ట్ నం. 107, రేడియో ‘స్పూండన’పై

నాటికలుగా ప్రసారం కానున్నాయి.

అహోదకరమైన కథల ద్వారా మాననిక విశేషణతో, తర్వాతో, జీవితంలో
ఎదురయ్యే రకరకాల ధర్మసందేహాలకు చక్కని సమాధానాలు తెలియజేసే
నిత్యనూతనమైన బేతాళ కథలను ఇప్పుడు వీనుల విందుగా రేడియో
నాటికలుగా ‘స్పూండన’లో విని ఆనందించండి!

విజయదశమి నుంచి ఉదయం 8.30-9.00 గం.ల మధ్య ప్రసారం కానున్నది.

ఆ తరవాత ప్రతి 1,3 ఆదివారాల్లో లదే సమయానికి ప్రసారమపుత్రాయి.

వివరాలకు <http://worldspace.msnserver.com/log on> చేయవచ్చు.

SPANDANA

Website : www.worldspace.in

ఈ నెల విశేషాలు

జన్మవిష్ణుకీ
(బ.క) ... 19

యువరాజకు నచ్చిన వథువు
... 31

స్వాతంత్ర్యం కోసం వీరోచిత
తృగం! ... 36

రామాయణం
(క్రిప్తింధా కాండ-1) ... 57

వ్యవస్థాపకులు

బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

అమరవాణి

తమ స్వార్థాన్ని విభిచి
పరోపకారం చేసేవారు

సత్యరుషులు;

తమ పనులకు

భంగం రాకుండా

ఇతరులకు ఉపకారం
చేసేవారు

సామాన్యులు;

తమ లాభం కోసం

ఇతరులకు నష్టం

కలిగించేవారు

నరరూప రాక్షసులు;

తమకు లాభం

లేకపోయినా

ఇతరులకు చెరువు

చేసేవారిని ఏమనాలో

తెలియదు!

ఈ సంచికలో ...

* పాతకుల లేఖలు	... 06	* చందులూ మ ఇండియా	
* రాజగార్డికోలి	... 07	క్రీజ్ - 10	... 49
* అగ్నిప్రాప్తిం!	... 11	* జ్ఞాపక్షై	... 50
* రాకాసిలోయు - 26	... 13	* దానపాత్రుడు	... 53
* భారత దర్శని	... 25	* పాతాశరాహ్మియుడు	... 63
* పట్టణాబిడు పఁడూల దొంగలు!	... 26	* లజేయుడు గుడుడు! - 22	... 67
* త్రీధలు	... 29	* మన వారసత్వ ప్రదేశాలు	... 71
* చందులూ కబుర్లు	... 30	* వార్తలో బాలు	... 72
* తల్లువేత్త దివరిసూచన	... 40	* విజ్ఞానం ... వినోదం ...	
* వాకు నచ్చిన కథ-5	... 42	వికాసం ...	... 73
* బీర్బుర్ కథలు : 3	... 46	* ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ	... 74

చారిత్రక వాస్తవికతకు మించిన సత్యం!

దేశమంటే ఒక్క భూభాగం మాత్రమే కాదు; సంస్కృతీ సంపన్మలైన మనములు కూడా. మనములు సంస్కృతీ సంపన్మలుగా పరిణమించడానికి వేనేల సంవత్సరాలు పడతాయి. పురాతనమైన మనదేశంలో వేలాది సంవత్సరాలుగా సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు అవిచ్ఛిన్నంగా కొనసాగుతున్నాయి. అందుకు పురాణేతిహాసాలు, కావ్యాలు, కళలు, మహాపురుషుల జీవితాలు, వారు ప్రబోధించిన ఆదర్శాలు ఎంతగానో దేహదం చేశాయి. ముఖ్యంగా రామాయణ మహాభారతాలు చూపిన ప్రభావం అనన్య సామాన్యమైనది. కావ్యాలుగా, నాటకాలుగా, పాటలుగా, పద్యాలుగా, జానపద గీతాలుగా వాటిని చదివి, విని, పాడి, మాసి, వాటిలోని పాతలు నవ్యినప్పుడు నవ్యి, ఏడ్చినప్పుడు కంట తడిపెట్టి-వాటితో మనేకమవుతూ వస్తూన్న జాతి మనది. సామాన్యప్రజలు వాటిలోని పాతలను మంచి చెడులకు సజీవ సంకేతాలుగా పరిగణిస్తున్నారు.

సంప్రదాయాలకు మూలకందాలుగా సుదీర్ఘకాలం భావించబడిన వాటిని వాస్తవంగా స్వీకరించాలన్నది అంగీకరించబడిన ఆధారసూత్రం. రాముడు, కృష్ణుడు జీవించారని భావించబడే కాలాలకూ ఇప్పటికీ మధ్య, యుగాలు గడిచి పోయాయి. ఇప్పుడు వారి జీవితాలకు చారిత్రక ఆధారాలను వెతకడం వల్ల ఎలాంటి ప్రయోజనమూ ఒరగబోదు. అది మన పూర్వుల ఆధారాలను వెతికినట్టే ఉంటుంది. సత్యం పట్ల తప్ప చారిత్రక ఆధారాల పట్ల అంతగా ఆసక్తి కనబరచని సంప్రదాయం మనది!

బాధ్యతాంయుతమైన పదవులలో ఉన్నవారు అలాంటి పురాణ పురుషులు జీవించి నట్టు చారిత్రక ఆధారాలు లేవు అంటే-ప్రశాంత జన జీవనానికి భంగం కలిగించినవారే అవుతారు. పక్కపాత వైభరితో కూడుకున్న అలాంటి వాస్తవికవాదాలను పట్టించుకోక పోవడమే ఉత్తమం! చారిత్రక వాస్తవికతకు మించిన మహాత్మర వాస్తవికత ఉందన్న విషయం మరిచిపోకూడదు!

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandramama.org>

ఎయర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిహాలకు

పస్టిండు సంఖికలు రూ. 900

ఇండియాలో బుక్స్ ప్రైవేట్ ద్వారా

రూ. 180.00

చంద డబ్బు డిమాండ్ బ్రెస్ట్

ద్వారాగానీ, మనిషర్ ద్వారాగానీ

'చందులూ ఇండియా లిమిటెడ్'

పెరిటు పంపండి.

ఉత్తమ లేభుకు బహుమతి!

అష్ట్రేచర్ సంఖిక సుంచి, పారకుల

లేభులు, శీర్షికలో ప్రమరించబడే

ఉత్తమ లేభుకు రూ. 250/-

బహుమతి అందజ్ఞున్నాం.

చందులూ లోనే లెపుడై కథలు,

శీర్షికల గురించి పారకుల

నిర్మాణాత్మక విమర్శలనూ,

విలువైన సలహాలనూ

అప్పొన్నిన్నన్నాం. -సం.

SUBSCRIPTION

For USA and Canada

Single copy \$2

Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandmama India Ltd.

to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA

LIMITED

82, Defence Officers Colony

Ekkatuthangal,

Chennai - 600 032

E-mail :

subscription@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers. Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

పారకుల లేభులు

రూ. 250/- బహుమతి పాందిన లేభు

కథల్లో 'కమనీయతు!' కథానుగుణాచిత్ర 'రమణీయతు!' శీర్షికల్లో 'నవ్యతు!' ముద్రణలో 'ముగ్ధతు!' ముఖపత్ర 'రమ్యతు!' వెరశిపెలకు మించిన 'యోగ్యతు!' ఇతరపత్రికలలో పోల్చులేని 'ప్రత్యేకతు'! చందులూ 'విషప్తుతు'! -అనేది సర్వజననవిదితం. నిరూపిత సత్యం!

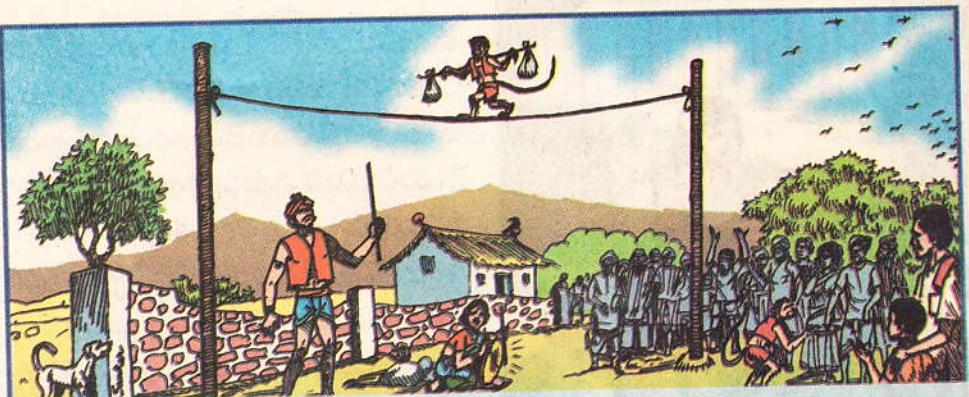
గత 6 0 సం.లుగా ఉన్నతమైనవిలువలను, ప్రమాణాలను పరిరక్షించుకుంటూ, నాటి నుంచి నేటి పరకు పారకుల 'పరనాభీలాప'ను ఏమాత్రం తగ్గినియకుండా, ప్రవాసాంధ్రులను, సైతం ఆకట్టుకానేర్తిలో పత్రికానివ్వాలా ఉదాతులను పాటించడం అభినందనియం!

ప్రతి కథలో 'వినేశం' తోచాటు 'సందేశం' కూడా అంతల్లినంగా వుండటం మరో మెచ్చడగిన విషయం. 'సెప్పెంబర్' సంచికలోని 'దివాణం నాకర్' కథ 'ఎదుపియారి క్లేమంలోనే మనక్కేమం ఇమిడిపుంది' అనే ప్రగతిల సందేశాన్వందిస్తే, 'జ్ఞానోదయం' కథ 'కృతముత్తకన్న మరో మహాపాతకం లేదు' అని ప్రబోధిస్తుంది. 'రాకసిలోయ' 'బేతాళకథలు' ఉత్కుంరతతో బాటు 'ఉత్సుకత'ను ఉసిగొల్చేర్తిలో వున్నాయి. 'బీర్చుల కథలు' ఎంతగానో నవ్యిస్తే 'రామాయణం' అధ్యాత్మిక పైతాన్యాన్ని పురిగిల్చుతోంది. నేటి తరానికి తెలియిని 25 ఏళ్ళానాటి చందులూ కథ 'వెలివెంగశప్' 'బీల్ కంజిగల్టే' అనే సుక్కిని తలపించవేస్తోంది. 'ఫోటో వ్యాఘ్యల్పాటీ-ఇండియా క్రీడ్జ్' పారకుల మేఘస్సును పెంచే స్టోయిలో వున్నాయి. 'ఉనిరిక చెప్పధగుణాలు' వంటి సర్వజనపయుక్కున్న 'విజ్ఞానవీచికలు' మరియు 'వారసత్వ ప్రదేశాలు' శీర్షికల ద్వారా ఎన్నో తెలియిని విషయాలు తెలుసు కోగిలిగాం. ఆయా నెలల్లో వచ్చే 'పండుగల పరమార్థం' అనే పేరుతో మన సంపూత్తి సంప్రదాలను వివరించే వైష్ణవీశీర్షికను అందిస్తే బాగుంటుందని నా సూచన!

-జి.వి.శాలి, కోట - 524 411, నెల్లూరు జిల్లా

చందులూ మను చదువుతూంటే, 'ఆ చందులూ మ' దగ్గరికిట్టి ఈ చంద మామను తెచ్చుకొన్నంత ఆనందంగా వుంటుంది నాకు. చందులూ మలో వేసే బోమ్మలకు 5 0 % పిల్లలు ఆక్షితులయ్యెట్టు వుంటాయి. కథలలో చంద మామదే మంచి స్టోండర్డ్. ఆద్యంతం దచివేంత ఆస్క్రికావుంటాయి.

ఇకసునితంగా కథల రూపంలో పీల్లలకు మంచి, చెడులను బోధించగల ఒక మంచి తల్లిని గుర్తుకు తెస్తుంది. ఒక మంచి ఉపాధ్యాయినిలాగా వాళ్ళకు నిత్యజీవితంలోని చిన్న చిన్న సమస్యల నుంచి బయటుడే మాగ్గాన్ని, సూచిస్తూ వినోదాన్ని, విజ్ఞానాన్ని అందిస్తోంది. మారాం చేసే పీల్లలను మంచి మార్గంలో పెట్టాలంటే వాళ్ళకు చందులూ ఇచ్చి, చదువుం అలవాటు చేయాన్నది నా ఉద్దేశ్యం. -జి. శ్రీమల, జాగర్ణమూడి, గుంటూరు జిల్లా

రాజుగారికోతి

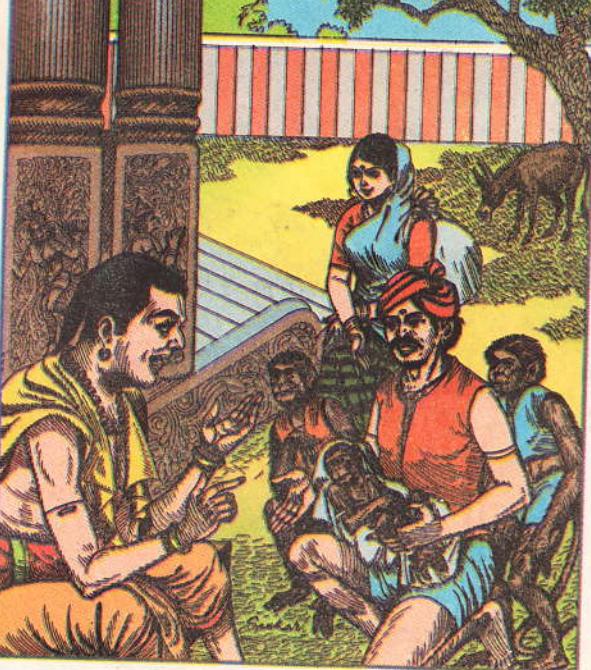
నక్కవానిపాలెంలో నటేశం అనే కోతులూడించే వాడు ఉండేవాడు. భార్యతో కలిసి వాడు సిరి పురం జమీలోని గ్రామ గ్రామాన తిరుగుతూ కోతుల నాడిస్తూ జీవనం గడిపేవాడు. వాడి దగ్గర ఒక మగకోతి, ఒక ఆడకోతి ఉండేవి. అని వింత వింత విన్యాసాలతో, చిలిపి పను లతో ప్రజలను ఆకట్టుకుని, చివరలో ఒకచిప్ప పట్టుకుని డబ్బులిమ్మని అడగడం జనానికి సరదాగా ఉండేది. నటేశానికి ఆటచివర నాలుగు డబ్బులు లభించడంవల్ల తిండికి లోటు లేకుండా గడిచిపోతున్నది. ఎప్పటి కైనా తన కోతులాట ద్వారా జమీందారును మెప్పించి ఆయన చేత సన్మానం పాంది, మాయం సంపాదించాలన్నది వాడి ఆశ.

వానాకాలం సమీపించే సరికి, నటేశం కోతులాట ముగించుకుని, సామానుతా గాడిద మీదవేసుకుని, కోతులను భుజాల మీదికి

ఎక్కొంచుకుని, మజిలీలు చేస్తూ నక్కవాని పాలెం సమీపించాడు. వాడు ఊళ్ళోకి వచ్చే లోగా చీకటిపడి, అప్పుటకే వాన ప్రారంభ మయింది. వాడు గాడిద మీదున్న సామానుతా దాశ్వల కనిపించిన ఆంజనేయ స్వామి వారి గుడి అరుగు మీదికి చేర్చి, గాడిదను వానలోనే వదిలేసి, కోతులతో సహా, భార్యతో కలిసి అరుగు మీదికి చేరాడు. అప్పుడే గుడి తలుపులు మూస్తున్న పూజారి, “ఎక్కడెక్కడో తిరిగి వచ్చి, గుడి అరుగులు మైలచేయ కండి, వెళ్ళండి,” అని కొనిరాడు.

అంతలో ఆడకోతి పూజారి ఎదుటికివచ్చి, రెండు కాళ్ళపైనిలబడి చేతులు జోడించింది. పూజారి దాన్ని కాస్సేపు పరిశీలనలగా చూసి నటేశంతో, “ఒరేయ, దీని వాలకం చూస్తూంటే ప్రసవేదనపడుతున్నట్టున్నది. ఆంజనేయ స్వామి ప్రతిమను పూజిస్తూ, దీని మూగ

డా. జోన్సులగడ్డ మార్కెండేయులు

అభ్యర్థనను మన్మించకపోతే, మనిషిగా నా జన్మకు అధంలేదు. మీరు ఇక్కడే ఉండుండి. వెళ్కండి. దీనికిక్కడ పిల్ల పుట్టడం స్వామి వారి లీలగా భావిస్తాను,” అన్నాడు ఎంతో కని కరంతో.

ఆయన ఊహించినట్టుగానే ఆడకోతి నిమి షాల్లో మగకోతిపిల్లను కన్నది. వాన తగ్గి నటేశం అరుగులు శుభ్రంచేస్తాంటే, మగకోతి పూజారి ఎదుటికి వెళ్లి రెండు కాళ్ళ మీద నిలబడి నమస్కరించి పక్కకు తప్పుకున్నది. దానిని గమనించిన నటేశం భార్య పూజారితో, “అయ్యవారూ! ఈ మగకోతి తనకు పుట్టిన కొడును భవిష్యత్తు తెలుసుకోవాలని దణ్ణం పెడుతున్నట్టుంది,” అన్నది నవ్వుతూ.

పూజారి ఏ కణమన్నాడో ఏ మోహరి. “దీన్ని కోతిచేష్ట అని కొట్టిపోరేయకూడదు. కోతులు

అంజనేయస్వామికి ప్రతిరూపాలు. నేను ఇంతవరకు మనిషి జాతకాలు వేశాను తప్ప, జంతువులకు వేయలేదు. అయినా, ఆంజనేయస్వామికి నమస్కరించి, దీని జనన సమయాన్ని బట్టి లెక్క కడ్డి, “ఇప్పుడు పుట్టిన కోతిపిల్ల జనన సమయాన్ని బట్టి చూస్తే మామూలు కోతి పిల్లలాగా ప్రవర్తించదు. ఇది ఎవరినైనా యాచించిందంటే వారు మహారాజు అంశ కలిగినవారుగా ఉంటారు. దీని కారణంగా మీ జీవితాలు ఉన్నత స్థితికి రాగలవని నాకనిపిస్తున్నది,” అన్నాడు.

స్తోషం బుల్లికోతిని చేతిలోకి తీసుకుంటూ, “చెప్పినట్టు ఇది నాలుగు విద్యలు నేర్చు కుని, జమీందారుగారి నాకర్మిస్తే నాకు కోతి మాస్యం దోరికి, ఇదే ఊళ్ళోప్పియడాలని ఉన్నది. మీ దీవన, హనుమంతులవారి దయ ఫలిం చాలని కోరుకుంటున్నాను,” అని పూజారి వఘ్సెలవు తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

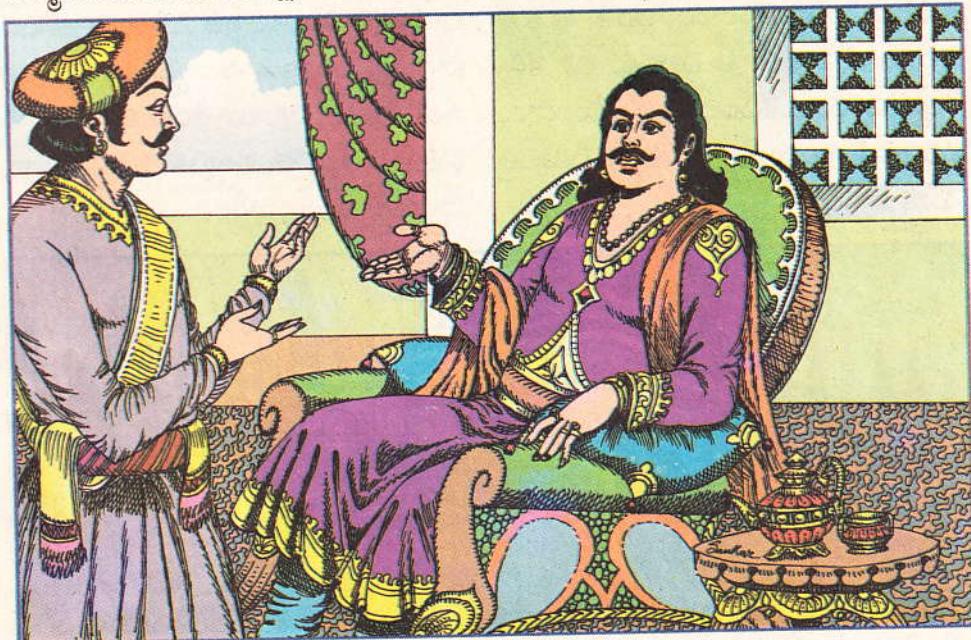
రోజులు గడిచే కొలది ఆటలు నేర్చుకుని ఒకయేడాది తిరిగే సరికి బుల్లికోతి జనాన్ని ఆకర్షించడం మొదలు పెట్టింది. అయితే, అదేం చిత్రమాగాని, అది తల్లికోతి, తండ్రి కోతిలాగ చిప్ప పుచ్చుకుని ఎవరినీ చిల్లర డబ్బులు అడిగేది కాదు. ఇచ్చినా పుచ్చుకు నేది కాదు. ఆట అయిపోగానే, కాలు మీద కాలువేసుకుని పడుకోవడం నటేశం దానికి నేర్చాడు. నటేశం నవ్వుతూ, “బాఖూ! దీని జాతకం చాలా గొప్పది. మహారాజు అంశ కలవారిని తప్ప యాచించదు,” అనేవాడు.

ఆట చూడ్డానికి వచ్చిన జనం ఉత్సాహం కొద్ది దానికి ఉబ్బు ఇచ్చినా పుచ్చుకునేది కాదు. దాంతో ప్రజలు బుల్లికోతిని రాజుగారి కోతి అని పిలవసాగారు.

ఆ సంగతి ఆనోటా ఈనోటా పడిసిరిపురం జమీందారు చెవిన పడింది. కోతులూడించే వాడు తన కోతిని రాజుగారికోతిగా ప్రచారం చేసుకోవడం ఆయనకు ఆగ్రహం తెప్పించింది. దివానును పిలిచి, “ఆ కోతులూడించే వాణి శిక్షించు. లేకుంటే పూర్వజన్మలో అది నా తాత అని చెప్పినా చెబుతాడు,” అని ఆదేశించాడు.

దివాను భట్టులను పిలిపించి, రాజుగారి కోతివెనక ఉన్న కథంతా తెలుసుకుని జమీం దారుతే, “ప్రభు! పాట్టుకూటి కోసం మాటల ముక్కునే వారిని మనం శిక్షించ కూడదు. ఆ

కోతిపిల్ల ఆంజనేయ స్వామి ఆలయం అరుగు మీద పుట్టింది. ప్రజలు దాన్ని అభిమానిస్తున్నారు. దాని జోలికివెళ్ళడం మంచిది కాదు. కావాలంటే అది మహారాజు అంశకల వారిని మాత్రమే యాచిస్తుందన్న విషయాన్ని మాత్రం పరీక్షించవచ్చు. దివాణంలో నటేశం కోతులాట ఏర్పాటు చేద్దాం. ఎవరికీ అను మానం రాకుండా తమరు ప్రజల్లో మారు వేషంలో కలిసిపొంది. అతి చిన్న మొత్తాన్ని కోతిపిల్ల కివ్వండి. ఆమొత్తాన్ని పుచ్చుకుంటే దానికి మహారాజు ఆంశగలవారిని గుర్తించే శక్తి ఉన్నట్టు; అలా జరగని పక్కంలో నటేశం దంపతులను ఇక మీదట అలా రాజశబ్దాన్ని కోతికి చేరిస్తే శిక్షింప బడగలరని గట్టిగా పాచు రిద్దాం,” అన్నాడు. జమీందారు అందుకు అంగీకరించాడు.

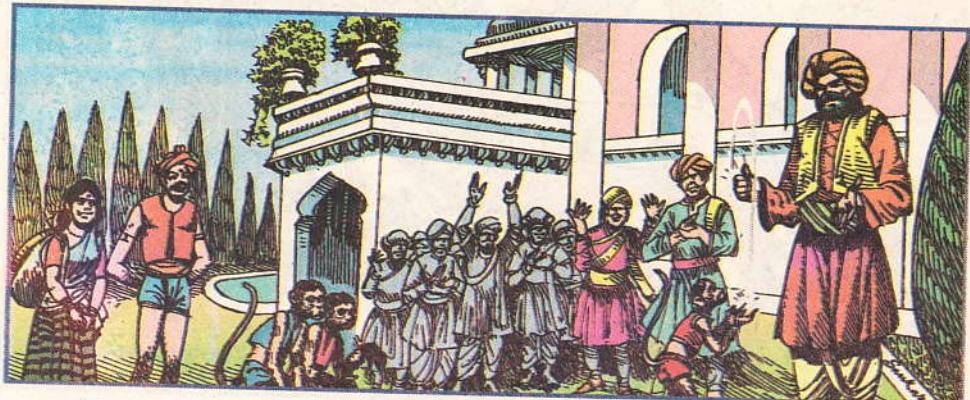

జమీందారు సమక్కంలో తన కోతులాట ప్రదర్శించే అవకాశం లభించినందుకు నటేశం ఆనందంతో ఉచ్చి తల్పిబ్బయ్యాడు. ప్రదర్శన చక్కగా జరిగింది. కానీ, కోతులాటను చూడ్డా నికి జమీందారు రాకపోవడం తెలిసి నటేశం ఆశాభంగానికి లోనయ్యాడు. అయితే, తామి బ్యినా పుచ్చుకోదా అనే దర్శంతో జమీందారు బంధువులు పెద్ద మొత్తాలను బుల్లి కోతి కిచ్చారు. అయితే, కాలు మీద కాలు వేసు కుని పడుకుని పుచ్చుకోకుండా అలాగే చూస్తూన్న దాని దర్జాకు ముఖ్యంగా చేస్తాడి, “ఇది నిజంగా రాజుగారికాతే!” అంటూ అందరూ నవ్వుకోసాగారు.

అప్పుడు జనం నుంచి గుబురు గడ్డం మిసాలుగలసామాన్యాడిమేంలో వున్న జమీం దారు ముందుకు వచ్చి అతి చిన్న మొత్తాన్ని కోతిపిల్ల మీదికి విసిరాడు. అంతే, ఆ కోతిపిల్ల చెంగున లేచి, ఆ చిల్లరను తీసి కళ్ళ కఢ్చుకుని, మారువేంటో వున్న జమీందారు వద్దకు వెళ్లి రెండు కాళ్ళపై నిలబడి చేతులెత్తి మొక్కసాగింది.

అయిన జమీందారు తెలియగానే ప్రజలు జెఱ్లు పలికారు. జమీందారు, “ఏనుగులూ, గుర్రాలూ మా మనసెరిగి ప్రవర్తిస్తాయన్నది మాకసుభవమే. అలాగే ఈ కోతికి రాజుగారిని గుర్తించే శక్తి ఉన్నదని అంగీకరిస్తున్నాను. ఇది నిజంగా రాజుగారికాతే! మూగజంతువులను ప్రేమిస్తూ, వాటి శక్తులను మనం ఉపయోగించుకోవాలన్నదే ఈ కోతిపిల్ల మనకిచ్చే సందేశం. మూగప్రాణుల రక్షణకు నేనేక పరిరక్షణ ఉద్యానవనాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాను. ఈ ఉద్యానవనంలో రాజుగారి కోతి మహారాజులా స్వేచ్ఛగా తిరుగుతుంది. దీనిని పెంచిన నటేశానికి మాన్యం ఇస్తున్నాను,” అన్నాడు.

కోతులను పరిరక్షణ ఉద్యానవనానికి అప్పించి, నటేశం నక్కవాని పాలాంలో జమీందారు ఇచ్చిన మాన్యంతో సుఖంగా జీవించసాగాడు. పరిరక్షణ ఉద్యానవనంలో ఇతర జంతువులూ, పక్కలూ చేరడంతో రాజుగారి కోతి తన తల్లికోతి, తండ్రికోతితో స్వేచ్ఛగా, హాయిగా జీవించసాగింది.

Sankar

మౌషమి సలహో

జయపురానికి చెందిన కేదారయ్యకు ఏదైనా మంచి వ్యాపారం పెట్టి బాగా ఉబ్బగించాలని ఆశ. వివిధ వ్యాపారాలను గురించి అనుభవజ్ఞులను అడిగాడు. వారిలో చాలా మంది-జయపురంలో సరైన పూటకూళ్ళు ఇల్లు లేక, వచ్చే వారికి మంచి తిండి దొరకడుంలేదనీ, అందువల్ల మంచి పూటకూళ్ళు వ్యాపారం ప్రారంభించమనీ సూచించారు.

జయపురం ముఖ్య రహదారిలో ఒక పెద్ద ఇల్లు తీసుకుని కేదారయ్య పూటకూళ్ళు వ్యాపారం ప్రారంభించాడు. అయినా అనుకున్నంత వ్యాపారం జరగలేదు. ఇద్దుచు ముగ్గరు వంటగాళ్ళను మార్చాడు. కానీ వ్యాపారం పుంజుకోలేదు. ఏం చేయడమా అని ఆలోచిస్తున్న సమయంలో మైలవరం నుంచి సునందుడనే వంటవాడు పనివెతుక్కుంటూ వచ్చాడు.

సునందుడు వంటవాడుగా చేరినప్పటి నుంచి వంటకాల రుచి అయ్యతంగా ఉండడంతో, భోజనానికి వచ్చేవారి సంఖ్య క్రమ క్రమంగా పెరగసాగింది. రుచి, శుచి రెండూ ఉండడంతో వ్యాపారం పూటపూటకూళ్ళు అభివృద్ధి చెందసాగింది. కేదారయ్య పూటకూళ్ళు ఇల్లు కొన్నాళ్ళకే జయపురంలో మంచి పేరు తెచ్చుకున్నది.

ఇలా వుండగా ఒకనాడు ఏదో ముఖ్య అవసరం ఏర్పడి, సునందుడు కేదారయ్యను వందవరహాలు అప్పు అడిగాడు. ఇప్పుడు వందవరహాలు ఇస్తే, మరలా మెయ్యి వరహాలు అప్పు అడగగలడని భావించిన కేదారయ్య లేదనేశాడు.

ఆ రోజునుంచే వంటకాల రుచి లోపించసాగింది. భోజనానికి వచ్చే వారి సంఖ్య కూడా తగ్గసాగింది. రోజు భోజనం చేయడానికి వచ్చే

కంచనపల్లి వేంకటకృష్ణరావు

మహేపతి అనే ఉపాధ్యాయుడు కూడా రుచి లోపించడం గమనించి, “ఈ మధ్య వంటలు మునుపటిలో అంత బావుండడం లేదు ఎందుకని?” అని అడిగాడు కేదా రయ్యను.

“అదే నాకూ అంతుబట్టడం లేదు పంతు లుగారూ. వంట సరుకులూ అదే చోట కొంటున్నాం. ఎప్పుడూ వంటచేసే సునందుడే ఇప్పుడు కూడా చేస్తున్నాడు,” అన్నాడు కేదా రయ్య విచారంగా.

మహేపతి కొంతసేపు ఆలోచించి, “సునం దుడు నిన్నేడైనా సాయం కోరాడా?” అని అడిగాడు.

కేదారయ్య ఏదో జ్ఞాపకం చేసుకుంటు న్నట్టు, “అవును, పంతులుగారూ. సునం దుడు వంద వరహాలు అప్పు అడిగాడు. నేను ఇవ్వలేదు,” అన్నాడు.

“ఎందుకు ఇవ్వలేదు?” అని అడిగాడు మహేపతి.

“ఒకసారి ఇస్తే అదే అలవాటవుతుందని భావించాను,” అన్నాడు కేదారయ్య.

“అలా ఎందుకు అనుకోవాలి? అన్నిటికి ఒకేసూత్రం పాటిస్తే ఎలా? ఒక్కొక్క విధంగా ఉంటుంది గనక, ఆయా వ్యాపారాలకు తగ్గసూత్రాలనే పాటించాలి. అతడు ఏ అష్టరంలో ఉండి అడిగాడో ఏమో! దాని మీద బాధతో చేసే వంట మీద శక్థి కనబరచలేక పోవచ్చు. నీ దగ్గర పనిచేస్తూ వేరోక చోటికి వెళ్ళి సాయం అర్థించలేదు కదా? ఇంతకూ అతడు అడిగింది అప్పుగానే కదా? వెంటనే వంద వరహాలు ఇచ్చి చూడు. ఫలితం నీకే తెలుస్తుంది. మన దగ్గర పనిచేసే వాళ్ళను మంచిగా చూస్తేనే, వాళ్ళ దగ్గరి నుంచి ఆశించిన పనిని రాబట్టగలం,” అని సలహా ఇచ్చాడు మహేపతి.

కేదారయ్య ఆ రోజే సునందుడికి వంద వరహాలు ఇచ్చాడు. ఆ క్షణం నుంచి సునం దుడి ముఖంలో ఆసందు, పనుల్లో ఉత్సాహం కనిపించాయి. వంటలు అధ్యుతంగా ఉన్నాయని భోజనానికి వచ్చినవాళ్ళు మెచ్చుకో సాగారు. వ్యాపారం మునుపటి కన్నా ఎక్కువ అభివృద్ధి చెందింది.

రాకణులిశ్య

27

[కేశవుడూ అతడి అనుచరులూ నిష్టులు క్కె సింహం గుహ ప్రవేశించారు. వాళ్ళకు రాతిగద, మనిషిషుప్రె కనిపించాయి. సింహం మీదికి రాగా గోమాంగ్ దానిని రాతిగదతో బలంగా కొట్టాడు. అది భయపడిపోయి గుహావిడిచి, రెక్కల మనుషులూ, బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడూ వున్న ప్రదేశం కేసి పరిగెత్తసాగింది. బయలు ప్రదేశంలో బ్రహ్మదండి హంఘట అంటూ అరవసాగాడు. -తరవాత]

బ్రహ్మదండి పెట్టేకెకలతో, రెక్కలమనుషులు చెల్లాచెదరుగా పారిపోతూ, ప్రాణభీతితో అరిచే అరుపులతో, మైదాన ప్రదేశమంతా దద్దరిల్లి పోయింది. నిష్టులు క్కె సింహం మాత్రం రెక్కలమనుషుల జోలికి పోక, అల్లంత దూరంలో వున్న అషావి కేసి సూటిగా పరిగెత్తసాగింది.

సింహం బాగా బెదిరిపోయిందనీ, అది తన ప్రాణరక్షణకు అడవి కేసి పారిపోతున్న

దనీ ముందుగా గ్రేహించినవాడు, బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడు. ఆ వెంటనే అతడు మంత్ర దండాన్ని సింహం కేసి రుచిపిస్తూ, “జై కాలబైరవా! ఘట్ ఘట్ ఘం... సింహాన్ని చెవులు పట్టుకుని, అడవిలోకి లాగెయ్, ఉపాసకుల డౌడల మర్రీ!” అంటూ ఒక పెనుకెపెట్టి, “హీయ్, జితా, శక్తి! మీరెక్కడ? రండి, రండి, భయం లేదు. సింహాన్ని కాననం లోకి తరిమేస్తున్నాను,” అంటూ తన అంగ

‘చందుమామ’

కేశవుడి జుట్టు మన చేతికి దొరికినట్టీ!”
అన్నాడు.

కేశవుడి పేరు వింటూనే జితశక్తివర్యులు
ఉలిక్కిపెడి చుట్టూ కలయ చూస్తా, “కేశ
వుడా? ఎక్కడ?” అంటూ బ్రహ్మదండి కేసి
అనుమానంగా చూశారు.

బ్రహ్మదండిమాంత్రికుడు ఏమాత్రం
తెఱమ్మండా, “జితా, శక్తి! మీరు తొందర
పడకండి! వాడెక్కడో ఈ ప్రాంతాలనే తన
అనుచరులతో తిరుగుతున్నాడు. మనం
జాగ్రత్తగా తిరుగులేని పథకం ఒకటి వేసి
వాళ్ళందరీ పట్టేయాలి? ముందు నేను
చెప్పిన పని చెయ్యండి,” అన్నాడు.

జిత, శక్తివర్యులు వెళ్ళిసరికి రెక్కల మను
మరలనాయకుడు తన అనుచరులందరీ ఒక
చోటుకు చేర్చి, వాళ్ళు సింహాన్ని చూసి
అంతగా హడలి చెల్లా చెదరైనందుకు
కేకలు వేస్తున్నాడు: “మనది గరుడ వంశం!
మన శక్తికి, ధాటికి ఈ లోకంలో తిరుగులేదు.
మన వంశం వాళ్ళు తప్ప, ఆకాశంలోకి పక్కిలా
ఎగర గలిగిన వాళ్ళు ఇంకెవరున్నారు? ఆ
నిష్పులు కక్కె సింహాన్ని మీరు ఎగిరి వెళ్ళి,
గరుడపక్కి సర్పాన్ని తన్నినట్టుగా తన్ని
ముక్కలు ముక్కలు చేయవలిసింది. అది
చేయకపోగా పిరికివాళ్ళా పారిపోతున్నారు!”
అంటున్నాడు వాడు.

జిత, శక్తివర్యులు అతణ్ణి సమీపించి బ్రహ్మ
దండి అతడి కోసం ఎదురు చూస్తున్నట్టు
తెలియపరిచారు. బ్రహ్మదండి పేరు వింటూనే
రెక్కల మనుషుల నాయకుడు, ముఖం కండ
గడ్డలా చేసుకుని, “మీ బ్రహ్మదండి మాంత్రి

రక్కకులను పిలిచాడు. కేక వింటూనే జిత,
శక్తివర్యులు ఒక చెట్టు చాటు నుంచి తొంగి
చూసి, నిష్పులు కక్కె సింహం అరణ్యం కేసి
దొడు దీస్తున్నదని గ్రహించి, కత్తులు దూసి,
గిరగిరా తిష్పుతూ, “ఆ వచ్చాం, వచ్చాం,
బ్రహ్మదండి! సింహం మా కత్తి వేటుకు అంద
కుండా తప్పుకున్నది. అరణ్యంలోకి జోరబడి
దాన్ని వేటాడమంటావా?” అని అడిగారు.

బ్రహ్మదండి పెద్దగా నవ్వుతూ, “మీ ధైర్య
సాహసాలు నాకు తెలియనివా? అయినా,
సింహాన్ని ఇప్పుడు అరణ్యంలోకి వెళ్ళి వేటా
డటం క్షేమం కాదు. ముందు రెక్కల పురుగు
గాళ్ళకు ధైర్యం చెప్పి మందవేయటం అవ
సరం. వాళ్ళ నాయకుడు... ఆ గూబముఖం
వెధవ ఎక్కడ? వాళ్ళి వెంటనే ఇక్కడికి పిలు
చుకు రండి, లేకపోతేనేనే వాడున్న చోటుకు
వస్తాను. నా అనుమానం రూఢి అయింది! ఆ

కుడంటే నాకు అపనమ్మకం కలుగుతున్నది. తన మంత్రశక్తితో ప్రతిదాన్ని భస్యుం చేయగల నని చెపుతూంటాడే, ఆ సింహాన్ని ఎందుకని భస్యుం చేయలేదు? అది అరణ్యంలోకి పారిపోయింది. అది ఏ క్షణాన్నయినా తిరిగి వచ్చి, మావాళ్ళ వ్యాయామ క్రీడల్ని పాడు చేయవచ్చు,” అన్నాడు కోపంగా.

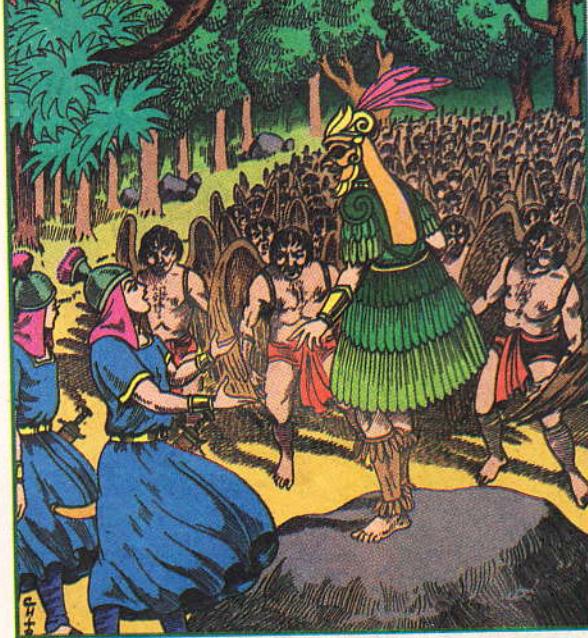
జిత, శక్తివర్ధులు వంగి వంగి దణ్ణాలు పెడుతూ, “ఆ నిష్పులు కక్కె సింహం కంటే కూడా ప్రమాదకరులైన వాళ్ళ వల్ల మనకు కీడు రానున్నది,” అని చెప్పారు.

రెక్కల మనుషుల నాయకుడు తలకు తగిలించుకున్న గద్దముక్కు కుళాయిని ఒక సారి పైకటి, “మనకు కీడు రానున్నదా? ఎవర్చించి? ఆ బిడాలీ, శ్యాసనక్కి మురాలు ఏకమై మన మీదికి దండు రావటం లేదు గదా?” అన్నాడు కొంచెం బెడురుగా.

“ఆ వివరాలు మాకు తెలియవు. మీరోక్క సారి దయచేయండి. సర్వం బ్రహ్మాదండి ఎరుకపరుస్తాడు,” అన్నారు జిత, శక్తివర్ధులు.

రెక్కల మనుషుల నాయకుడు బ్రహ్మాదండి మాంత్రికుడున్న చోటుకు బయలుదేరాడు. అతణ్ణి అంత దూరాన రావటం చూస్తూనే బ్రహ్మాదండి కూచున్న రాతి మీద నుంచి లేచి, అతడికి ఎదురు వెళ్ళి, “పులుగురాయా! దయచేయండి, దయచేయండి,” అంటూ ఆహ్వానించాడు.

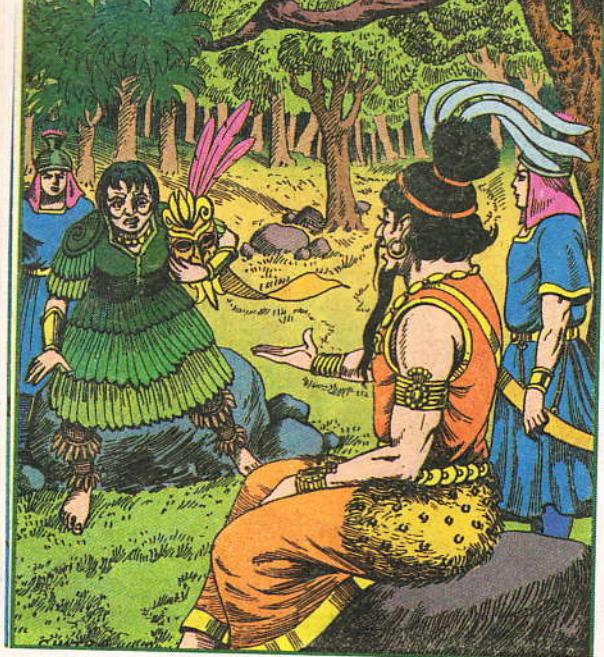
పులుగురాయా, అన్న పిలుపుతో ఉచ్చి పోయిన రెక్కల మనుషుల నాయకుడు, బ్రహ్మాదండిని సమీపిస్తూ పెద్దగా నఖ్యతూ, “బ్రహ్మాదండి, ఎమిటి మనకు రానున్న

కీడు? నీ వాలకం చూస్తే, అలాంటి ప్రమాదం ఎమీ వున్నట్టు లేదే,” అన్నాడు.

“కీడా? అలాంటిదేమీ లేకపోగా, మనకు గొప్ప మేలు కలిగే లక్ష్మణాలు కనబడుతున్నవి. అడవిలో నీ అనుచరుల నుంచి దేవతకు బలి ఇవ్వసున్న ఇష్టరు గుహలాసులను విడిపించిన ద్రోహల మురా, ఆ కొండ గుహల్లో ఎక్కడో దాగి వున్నదని, నాకు గట్టి నమ్మకం కలిగింది. నిష్పులు కక్కె సింహం వెనకా ముందులు చూడకుండా, మన జనాల్లో పడి పారిపోయిన తీరు చూస్తే, ఆ దుర్మార్గులు దాన్ని చంపేందుకు ప్రయత్నించారనీ, అది తప్పించుకు పరిగెత్తిరిదనీ తెలియటం లేదా?” అన్నాడు బ్రహ్మాదండి ఉత్సాహంగా.

బ్రహ్మాదండి ఇలా అనగానే, పులుగు రాయుడు ఎగిరి గంతేసి, ‘కేశవుడూ, వాడి

అనుచరులా! ఇంక కావలసిందేమిటి? నాకు అర్ధరాజ్యమూ, నీకు రాకాసిలోయలో వున్న వెండి బంగారాలూ! చూస్తారేం, పదండి, వాళ్ళనిప్పుడే కొండ గాలించి పట్టేద్దాం,” అన్నాడు.

బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడు తనకు ప్రాణా పాయం కలిగినప్పుడల్లా, తనను పట్టుకున్న వాడికి అర్ధరాజ్యం ఇప్పిస్తానని వాగ్దానం చేశాడు. చండమండూకుడి నుంచి బయట పడేందుకు అతడికీ, తరవాత రెక్కల మను మల నాయకుడైన పులుగురాయుడికి దోరికి అతడికీ, మీకు అర్ధరాజ్యం వస్తుందని మాట ఇచ్చేశాడు. పైగా, చండమండూకుడి నర మాంస భక్తకులకు దోరికిన స్థాలకాయుణ్ణి, తనకు తోడుగా వుంటాడని చెప్పి, మండూ కుణ్ణించి ఆ బానిసి యజమానిని కాపాడి, తనవెంట తెచ్చుకున్నాడు.

పులుగురాయుడి తొందరపాటు చూసి బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడు ముఖం చిట్టించి, “పులుగురాయా, ఇది వేగిరపాటుకు సమయం కాదు. కేశవుడూ, అతడి వెంట వున్న జయమల్లా, కోయవాడూ మహా జిత్తులమారి వెధవలు. మనం ఒక్కమృడిగా కొండగుహల కేసి వెళ్తి, వాళ్ళు గుహకంద రాల్లో పడి మనకు చిక్కకుండా పారిపోగలరు. వాళ్ళను గుహలు విడిచి పచ్చేలా చేయాలి. అప్పుడు మనం వాళ్ళను చేజిక్కించుకోవచ్చు,” అన్నాడు.

“అదెలా సాధ్యం? నువ్వు చెప్పేదాన్ని బట్టి చూస్తే వాళ్ళేమీ అమాయకులు కారే,” అన్నాడు పులుగురాయుడు.

“వాళ్ళ జిత్తులమారి తనాన్ని, కాలభైరవుడి కరుణాకటాక్షం వల్లనేను జయిస్తాను. దానికి మన స్థాలకాయుడు... ఆ బానిసి యజజ మాని వున్నాడే... వాడి సహాయం అవసరం. ఆ మాంసంపోగును పిలిపించండి,” అన్నాడు బ్రహ్మదండి. వెంటనే పులుగురాయుడు తన అనుచరులను బానిసి యజమాని కోసం పంపాడు. ఈ లోపల బ్రహ్మదండి, తన అంగరక్కకులైన జిత, శక్తివర్యులతో బయలు దేరి, కొంతమారం వెళ్లి, చెట్ల చాటున వున్న ఒక గుడిచే ముందు నిలబడ్డాడు.

“నీ ఎత్తుగడ ఏమిటి బ్రహ్మదండి? మళ్ళీ ఏదో కొంప మీదికి తెచ్చేట్టున్నావు. ఆ మహా కాయుడికి ఎలాంటి పని ఒప్పుచెపు బోతు న్నావు?” అని అడిగాడు జితవర్య.

“నీ చచ్చి ప్రశ్నలతో నా ఆలోచన చెడ గొట్టకు. ఆ బానిసి యజమానిని నరభక్తకులు

తినకుండా కాపాడింది, నేను. ఆ కారణం వల్ల వాడు నా బానిస కింద లెక్క. నేను ఇష్ట మొచ్చిన విధంగా వాణీ ఉపయోగిస్తాను,” అన్నాడు బ్రహ్మదండి మాంత్రికుడు విసుగ్గా.

“వాడు, నీ బానిస ఎలా అవుతాడు? వాడికీ అర్థరాజ్యం ఇప్పిస్తానని ప్రమాణం చేశావుగదా?” అని అడిగాడు శక్తివర్య.

“వాడికి అర్థరాజ్యం ఇప్పిస్తానని, ప్రమాణం చేయుటేదు. అర్థరాజ్యంలో తనకు నచ్చిన వాళ్ళను బానిసలుగా పట్టుకుపోయి అమ్ముకునే అధికారం ఇస్తానన్నాను,” అన్నాడు బ్రహ్మదండి కోపంగా. ఆ సమయంలో పులుగురాయుడు వాళ్ళను సమీపించి, “ఏమిటి, మీలోమీరు పోట్లాడుకుంటున్నారులా వుంది?” అని ప్రశ్నించాడు.

బ్రహ్మదండి చప్పున అతడి కేసి తిరిగి చిరునవ్వు నవ్వుతూ, “పోట్లాట కాడు. నా అంగరక్కకులిడ్డరూ స్వయంగా కొండ గుహల్లోకి వెళ్ళి, ఆ కేశవుడి మురాను పట్టుకొస్తామంటున్నారు. నేను తొందరపడవద్దని చెపుతున్నాను,” అన్నాడు.

ఆ తరవాత ఒకటి రెండు నిమిషాలకు స్ఫూర్థలకాయుడు రెక్కల మనుషుల వెంట బ్రహ్మదండి వున్న చోటుకు వచ్చి, “ఏం, మహామాంత్రికా! నాతో కావలసిన పసేమిటి?” అంటూ భుజానవేళ్ళాడుతున్న కోరడా చేతిలోకి తీసుకున్నాడు.

బ్రహ్మదండి, స్ఫూర్థలకాయుణ్ణి దూరంగా తీసుకుపోయి రహస్యంగా అతడితో కొంత సేపు మాట్లాడాడు. మాంత్రికుడి మాటలకు అతడు మొదట్లో భయం బెదురూ కనబరి

చినా, ఆఖరుకు తృప్తుడైనట్టు ముఖంపెట్టి, కోరడాను పైకెత్తి పెద్దగా రుఖిపించి, కోరీమీసాలను మెలివేసి, ఒక రంకె వేశాడు.

బ్రహ్మదండి, పులుగురాయుడి దగ్గరకు వచ్చి, “పులుగురాయేంద్రా! కేశవుడు ఇక మన అరచేతి అమలకం, తిరుగు లేదు. తమరూ, తమ అనుచరులు కొడ్ది మందీ మాతో కలిసి, ఆ రాత్రి గుట్టలున్న ప్రదేశానికి రండి. స్ఫూర్థలకాయుడు ఒక నాటకం ఆడ బోతున్నాడు. అంతా ఒక్క నిమిషంపని. వివరాలు ఇప్పుడుక్కండి,” అన్నాడు ప్రాథేయ పడుతున్నట్టు.

ఆ వెంటనే పులుగురాయుడు నలుగు రెదుగురు అనుచరులతో బ్రహ్మదండి చెప్పిన గుట్టల ప్రదేశానికి బయలుదేరాడు. బ్రహ్మదండి, జిత శక్తివర్యులు అతణ్ణి అనుసరించారు. స్ఫూర్థలకాయుడు కోరడాను గాలిలో గిరున

తిప్పుతూ, వాళ్ళ వెనగ్గా నడిచి వెళ్లి, గుట్టలలో వున్న ఒక పెద్ద రాతి మీద ఎక్కి, బ్రహ్మదండి మురా దగ్గిరకు రాగానే, వాళ్ళను కొట్ట బోతున్న వాటిలా కొరడా రుణిపిస్తూ, “ఏయి, బ్రహ్మదండి, జితాశ్క్రీ, పులుగురాయా! ఇక మీరు నా నుంచి పారిపోలేరు. మిమ్మల్చుం దర్రీ, ఆ కేశవుడికి అమ్మెన్నాను. అతడి చేతిలో మీకు చిత్రవథ తప్పదు. మీరు చావగానే, ఆ కేశవుడు నిరాటంకంగా రాకాసిలోయకు వెళ్లి ధనరాసులు తెచ్చుకుంటాడు. నేనూ అతడి పెంట వెళతాను,” అంటూ కొండలు మార్గోగేలా అరవసాగాడు.

గుహకప్పులో వున్న కంత గుండా ఇదంతా చూస్తున్న కేశవుడికీ, జయమల్లుకూ, కోయ గోమాంగికూ చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. మహా క్రూరుడైనస్థాలకాయుడు బతికి వుండటమే గాక, వాడు బ్రహ్మదండినీ వాడి అనుచరు లనూ బానిసలుగా పట్టుకున్నాడుటే, వాళ్ళకు నమ్మక్కయం కాకుండా వున్నది.

“కేశవా, ఇందులో ఏదో పెద్ద మోసం వున్నది,” అన్నాడు జయమల్లు. కేశవుడు ఏదో జవాబు చెప్ప బోయేంతలో, స్థాల

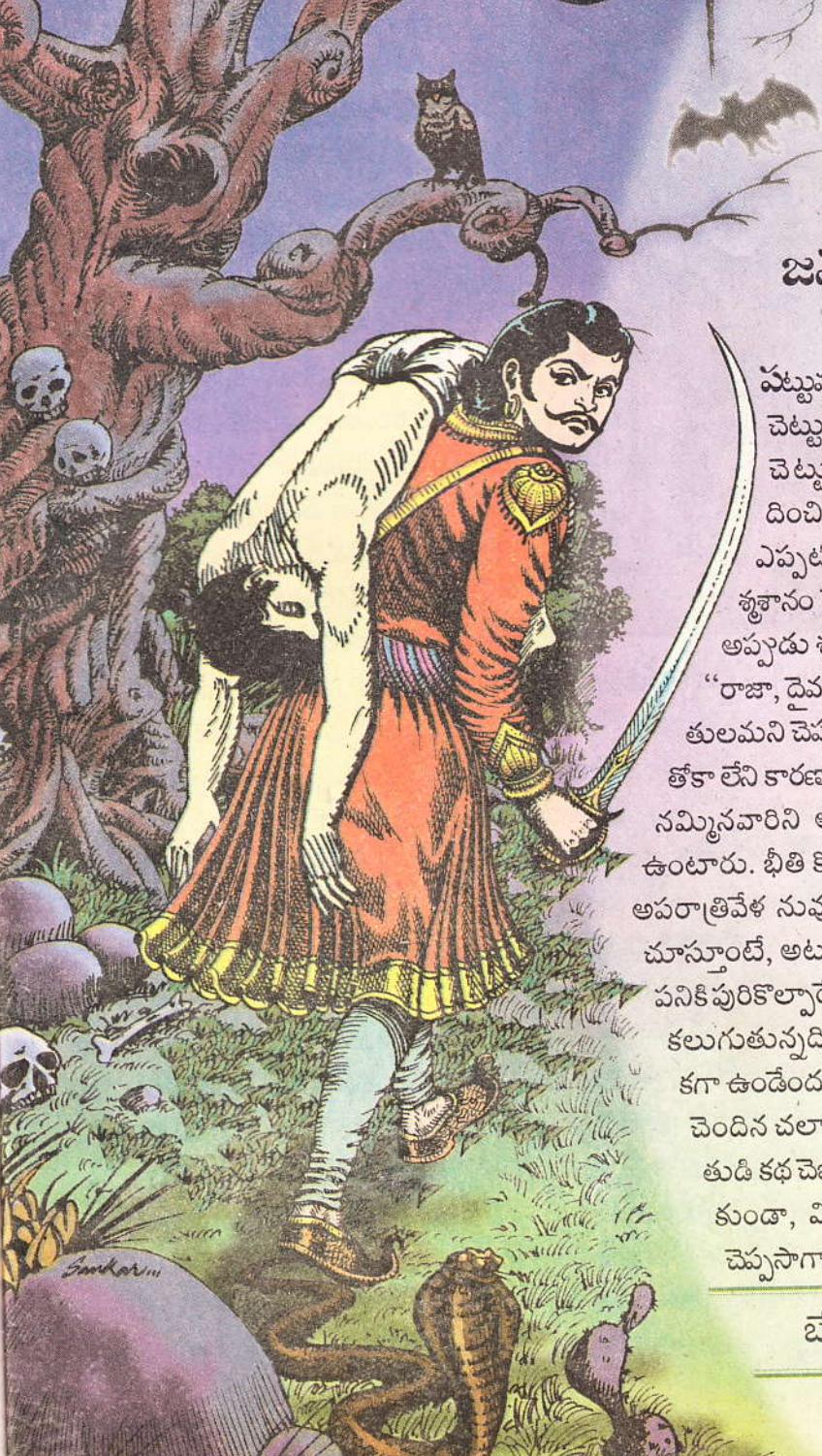
కాయుడు కొరడాను తపీ మని ఒకసారి మోగించి, “ఇక మీరంతా వెళ్లండి, బ్రహ్మదండి! జాగర్త, ఆ చీకటి గుడిషాదాటిపోయారో, నా నొకర్లు మిమ్మల్చుందర్రీ నిలువునా కోసే స్తారు,” అంటూ గావు కేక పెట్టాడు. ఆ తరవాత బ్రహ్మదండి వాళ్ళ వెళ్లి పోవటం కేశవుడికి అతడి అనుచరులకూ కనిపించింది. స్థాలకాయుడు మాత్రం ఇంకా రాతి మీదే నిలబడి కొరడాను గాలిలో తిప్పుతూ ఛెళ్ళు ఛెళ్ళుమనిపిస్తున్నాడు.

“మల్లూ! ఇదే మనకు మంచి అదను. స్థాలకాయుణ్ణి పట్టుకుని అసలు రహస్య మేమిటో తెలుసుకుండాం. ఒకవేళ బ్రహ్మదండి, రెక్కల మనుషులూ మన మీదికి దాడి చేయవస్తే, తిరిగి ఇదే కంతకుండా గుహలో ప్రవేశించి కనబడకుండా మాయం కావచ్చు,” అంటూ కేశవుడు కంత నుంచి బయటికి వచ్చి, నేల మీద పాకుతూ స్థాలకాయుడు నిలబడి వున్న రాతి కేసి బయలుదేరాడు.

జయమల్లూ, కోయగోమాంగులు కూడా కేశవుడి వెనక చప్పుడు కాకుండా పాకుతూ బయలుదేరారు. - (ఇలకాపుంది)

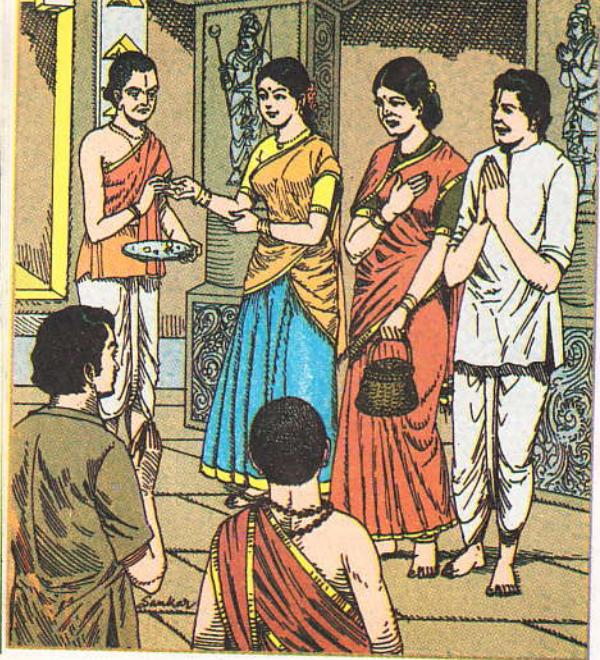

జన్మవిముక్తి

పట్టుషుమలని విక్రమార్యాదు
చెట్టువద్దుకు తిరిగి వెళ్లి,
చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని
దించి భుజాన వేసుకుని,
ఎప్పటి లాగే మౌనంగా
శృంగానం కేసి నడవ సాగాడు.
అప్పుడు శవంలోని బేతాటుడు,
“రాజా, దైవజ్ఞులు, జ్యోతిషుపండి
తులమని చెప్పుకునే కొందరు తలా
తేకా లేని కారణాలను చూపి, తమను
నమ్మినహారిని అవస్థలపాలు చేస్తూ
డంటారు. భీతి కొలిపే ఈ అరణ్యంలో
అపరాత్రివేళ నువ్వు పడుతూన్న శ్రమ
చూస్తూంటే, అటువంటి వారెవరో నిన్నీ
పనికి పురికొల్పార్మేసన్న అనుమానం
కలుగుతున్నది. నీకు తగు హాచ్చరి
కగా ఉండేందుకు, అలాంటి కోవకు
చెందిన చలాకుడనే జ్యోతిషుపండి
తుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియ
కుండా, విను,” అంటూ ఇలా
చెప్పసాగాడు:

బేతాళ కథలు

మహాపురంలో ఉండే దివాకరుడనే భాగ్య వంతుడు తన కూతురు కళావతికి పెళ్ళి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు. ఒకరు కాదు, ఇద్దరు కాదు; వరుసగా పదిమంది యువకు లామెను ఏదో వంక బెట్టి కాదన్నారు. దివా కరుడు బెంగపెట్టుకున్నాడు. ఆయన భార్య ప్రభావతి తన అన్న సుకోపుడికి విషయం కబురు చేస్తూ, కళావతి జాతకాన్ని కూడా పంపింది.

సుకోపుడు వ్యవహారజ్ఞుడు. జ్యోతిషు వండి తుడు చలాకుడు ఆయనకు ప్రాణ స్నేహి తుడు. చెల్లెల నుంచి కబురందగానే, సుకోపుడు కళావతి జాతకాన్ని మిత్రుడికి చూపిం చాడు. చలాకుడది పరీక్షించి, “ఈ జాతకం జగన్నాత సీతాదేవి జాతకాన్ని పోలి ఉన్నది. అందుకే పెళ్ళి, పిల్లల విషయంలో కొంత

ఇబ్బంది ఉంటుంది. జగత్పురం వెళ్ళి, సీతారాముల దర్శనం చేసుకుని, తీసుకున్న ప్రసాదంలో కొంత ఆ ఊర్ధోని పుణ్యాత్మకుల ఇంట ఇస్తే ఈమెకు శుభం జరుగుతుంది. అది ఎంత త్వరగా జరిగితే అంత మంచిది,” అన్నాడు.

“అంటే, జాతకం ప్రకారం కళావతికి తగిన వరుడు జగత్పురంలో ఉన్నాడనే కదా నీ అభిప్రాయం. అలా అయితే, మనమూ, మా చెల్లెలి కుటుంబమూ కలిసి జగత్పురం వెళ్డాం. మరి, ఆ ఊర్ధోని పుణ్యాత్మకులేవరో నువ్వే మాకు దగ్గరుండి చూపించాలి,” అన్నాడు సుకోపుడు.

చలాకుడు సరేననగానే వాళ్ళిద్దరూ కలిసి మహాపురం వెళ్ళారు. విషయం తెలిసిన దివా కరుడు వెంటనే పురుషులకొకటీ, శ్రీలకొకటీ విడివిడిగా రెండు గుర్రపు బగ్గీలు ఏర్పాటు చేశాడు. ఆ రోజంతా ప్రయాణం చేసి, వాళ్ళు జగత్పురం చేరుకుని దైవదర్శనం చేసుకుని ప్రసాదం తీసుకున్నారు. ఆ సమయంలో చలాకుడు దగ్గరుండి కళావతి చేత దేవిస్తోత్రం పరింపజేశాడు.

తిరుగు ప్రయాణంలో ఒక ఇంటిసమీపానికి వచ్చాక, చలాకుడు బండిని ఆపమని సైగ చేశాడు. బండి ఆగాక ఆయన కళావతితో, “అమ్మా కళావతి! ఈ ఇల్లుపుణ్యాత్మకుల దని నాకు తోస్తున్నది. నీ దగ్గరున్న ప్రసాదంలో కొంత ఆ ఇంట్లో ఇచ్చిరా,” అన్నాడు.

ఆయన ఆదేశం ప్రకారం బండి దిగి ఆ ఇంటి గుమ్మంలో అడుగుపెట్టిన కళావతికి

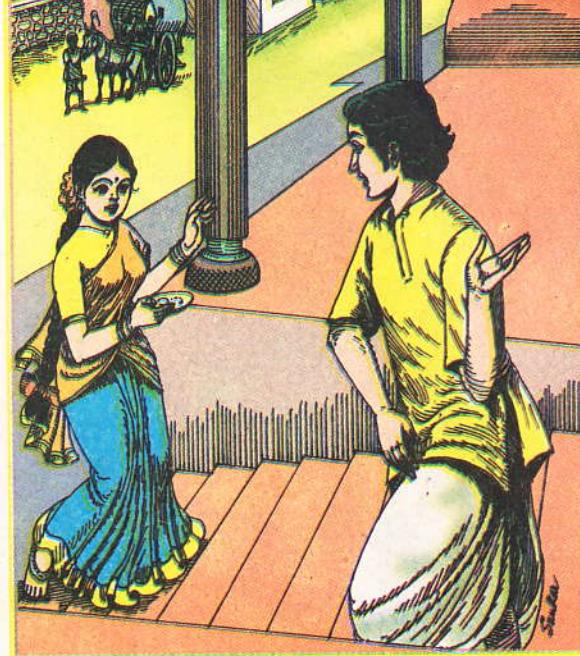
ఇంటి నుంచి వస్తున్న ఒక యువకుడు ఎదురుపడి ఆమెను కన్నార్కుండా చూస్తూ నిలబడ్డాడు. ఆ చూపులకు సిగ్గు పడుతూ కళావతి, “సీతారాముల దర్శనార్థం మహా పురం నుంచి ఈ ఊరోచ్చాం. ఇది పుణ్యాత్మక ఇల్లనీ, ఇక్కడ దేవుడి ప్రసాదం ఇస్తే నాకు శుభం జరుగుతుందనీ పెద్దలు చెప్పారు. ప్రసాదం తీసుకోండి,” అంటూ ప్రసాదం అందించబోయింది.

“ఈ ఇంట్లో పుణ్యాత్మక ఇల్లనీ నా తల్లిదం త్రులు. ఆ ప్రసాదం వాళ్ళకే ఇవ్వు,” అంటూ ఆ యువకుడు లోపలికి వెళ్ళి, తల్లిదంట్రు లతో, “మీకు దేవుడి ప్రసాదమివ్వాలని ఒక యువతి వచ్చింది. మీకామెనచ్చితేనేనామెను దైవప్రసాదంగా భావించి పెళ్ళి చేసుకుంటాను,” అన్నాడు.

ఆ యువకుడి పేరు వీరభద్రుడు. తండ్రి శివకాముడు, తల్లి శివకామమ్మ. ఇన్నాళ్ళూ పెళ్ళికి ఒప్పుకోని కొడుకు ఇప్పుడు చేసుకుంటాననడం వాళ్ళకు పరమానందం కలిగించింది. వాళ్ళకు కళావతి నచ్చింది. చలాకుడు వధూవరుల జాతకాలు పరిశీలించి చక్కగా కుదిరాయన్నాడు. కళావతికి, వీరభద్రుడికి పెళ్ళి నిశ్శ్రయమైపోయింది.

ఆ రోజే తిరుగు ప్రయాణమై, దివాకరుడి కుటుంబం సూర్యాస్తమయం కావడంతో ఆ రాత్రికి మార్గ మధ్యంలోని ఒక సత్రంలో బసచేయవలసి వచ్చింది.

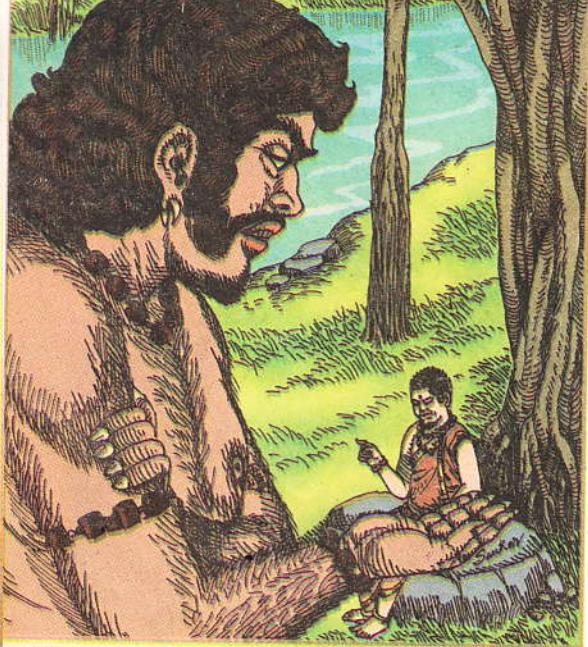
మరునాడు తెల్లవారగానే చలాకుడు సంధ్యావందనం చేయడానికి సత్రానికి కొద్ది

మారంలో ప్రపమిస్తున్న నది వద్దకువెళ్ళాడు. సంధ్యవార్షిక గట్టు మీదికి వచ్చి అక్కడున్న మరి చెట్టుకింద కూర్చున్నాడు. అప్పుడా చెట్టుపైనుంచి ఒక రాక్షసుడాయనముందుకు దూకి, “అడిగినదానికి బదులిచ్చి నాసందేహం తీర్చు. లేదా నాకు ఆహారమై నా ఆకలి తీర్చు,” అన్నాడు.

చలాకుడు జ్యోతిష పండితుడేగాక లౌక్యధూ, ధైర్యవంతుడూనూ. రాక్షసుడు అడిగిన తీరును బట్టి ఆయన అసలు సంగతి ఊహించి, “సీకి రాక్షసుపం నుంచి విముక్తి కావాలి. అంతే కదా?” అన్నాడు.

అది నిజం కావడంతో చలాకుడి మీద రాక్షసుడికి గురి కుదిరింది. వాడాయనకు నమస్కరించి తరుణోపాయం చెప్పమని పెడుకున్నాడు. చలాకుడు వాడికుడి అంచేతిని

శ్రద్ధగా పరీక్షించి, “నీ దగ్గరున్న ఏడైనా అద్భుత శక్తితో పుణ్యాత్ములకు ఉపకారం చేసిన మరు క్షణమే, నీకీ జన్మ సుంచి విముక్తి కలుగు తుంది,” అన్నాడు.

“నాకున్న అద్భుతశక్తి ఒక మంత్రం మాత్రమే. దానితో పండును మంత్రించి ఇస్తే సంతాన ప్రాప్తి కలుగుతుంది. అయితే, దాన్ని ఒక్కసారి మాత్రమే ఉపయోగించగలను. అయినా, పుణ్యాత్ములకూ, పాపాత్ములకూ భేదం తెలుసుకోలేని జన్మనాది. నువ్వే దాన్ని త్వరగా పుణ్యాత్ములకిచ్చి నా జన్మ విముక్తి కలిగించు,” అని వేడుకున్నాడు రాక్షసుడు.

“దేన్నకైనా సమయం రావాలి కదా? జన్మ విముక్తికి నువ్వు మరి కొంత కాలం వేచి ఉండక త్యుడు. మంత్రించినసంతానఫలాన్ని అందుకోగల పుణ్యాత్ములు తారసపడగానే

వచ్చి తీసుకుంటాను,” అని చెప్పి, చలా కుడు అక్కడి నుంచి దివాకరుడు వాళ్ళున్న సత్తానికి వచ్చి, వాళ్ళతో కలిసి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు.

ఆ తరవాత అనుకున్న పుభ ముహూర్తంలో కళావతి, వీరభద్రుల వివాహం ఘనంగా జిరిగి పోయింది. కాపురానికి వచ్చిన కళావతి అటు భర్తకు అనుకూలవతిగా ఉంటూ, ఇటు అత్తమామలను కన్నకుసూతురి కంటే ఎక్కువగా సేవిస్తూ ఇంటా బయటా ఎంతో మంచి పేరు తెచ్చుకున్నది.

త్వరగా మనవట్టి ఎత్తుకోవాలన్న ఆశతో- అత్తమామలు కళావతి చేత ఎన్నో నోములు, ప్రతాలు చేయించారు. కాని, పెళ్ళయి మూడేళ్ళయినా కళావతికి పిల్లలు పుట్టిలేదు.

దీన్ని అవకాశంగా తీసుకుని రామనాథం అనే బంధువు, తన కూతురు సుభద్రను వీర భద్రుడికి కట్టబెట్టాలన్న దురాశతో, పేరిశాస్త్రిని కలుసుకుని, “నువ్వు శివకాముడి ఇంటికి వెళ్ళి, కళావతికి సంతానయోగం లేదని, వీరభద్రుడికి రెండో పెళ్ళి చేయమనీ అతడికి నచ్చజప్పు. మా సుభద్రను చేసుకుంటే గంపెడు పిల్లలు పుడతారని నమ్మబలుకు. నీ మాట మీద వీరభద్రుడు మా అల్లుడైతే నీకు మంచి బహుమానం ఇస్తాను,” అన్నాడు.

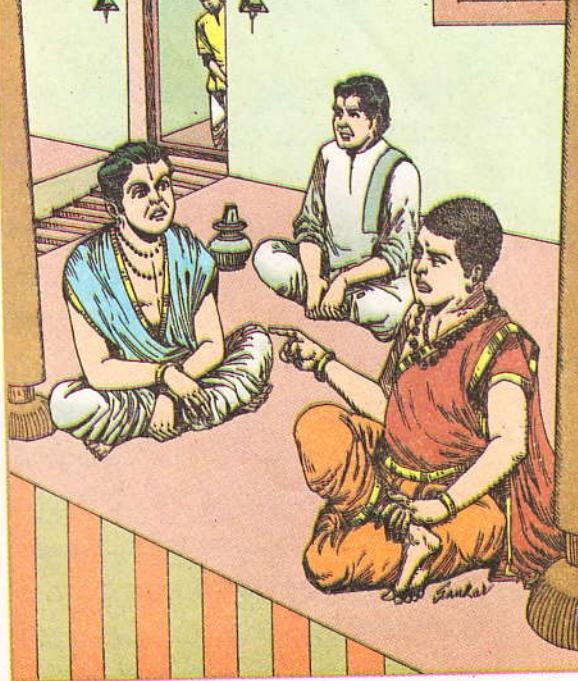
డబ్బుకు ఆశపడ్డ పేరిశాస్త్రి రామనాథం చెప్పినట్టే చేశాడు. శివకాముడాయన మాటకు లోబడి కొడుకుగైరెండో పెళ్ళి చేయాలనుకు న్నాడు. వీరభద్రుడు కూడా అందుకు సుము ఖత చూపాడు.

విషయం చలాకుడి వరకు వెళ్ళడంతో ఆయన హాటాహాటిగా జగత్తురం చేరుకుని శివకాముణ్ణి మాసి, అందరి జాతకాలూ పరిశీలించి, “కథావతికి సంతాన యోగం ఉన్నది. అయితే, నువ్వు, నీ భార్య, నీ కొడుకూ చేసినకొన్ని పాపాలు శాపాలై ఆమెకు సంతానం కలక్కుండా అడ్డుకుంటున్నాయి. మీరు మీ పాపాలకు ప్రాయశ్చిత్తంగా రామాలయంలో పూజలు జరిపి, పేదలకు అన్నదానం చేయండి, కథావతికి పండంటి మగబిడ్డ కలుగుతాడు,” అన్నాడు.

రానికి శివకాముడు, “మీరు చెప్పినట్టు చేయడానికి మాకెలాంటి ఆభ్యంతరమూ లేదు. కాని, మా ఊరి పురోవైతుడు పేరికాస్త్రి, కథావతికి సంతానయోగం లేదన్నాడు. తమరా విషయం ఆయనతో చర్చించి నిజం నిర్ధారించ వలసి ఉన్నది,” అన్నాడు.

పేరికాస్త్రికి కబురు పెట్టి రప్పిస్తే ఆయన కథావతికి సంతానయోగం లేదని నోక్కిచెప్పాడు. అప్పుడు చలాకుడు, “నీ మాటలు నా జ్యోతిష పాండిత్యాన్ని సహాలు చేస్తున్నాయి. కాబట్టి మనం ఈ విషయమై పండం వేసుకుండాం. ఓడినవారు జ్యోతిషం చెప్పడం మానేసి గుండుగీయించుకుని చెప్పుల మాల వేసుకుని గాడిద మీద ఈ ఊర్కో ఊరేగాలి. అందుకు నేను సిద్ధం. నువ్వు సిద్ధమేనా?” అన్నాడు.

చలాకుడి ముఖంలో కనబడ్డ సమ్మకానికి భయపడ్డ పేరికాస్త్రి, “జ్యోతిషంలో జరిగేవన్నీ భాచ్చిత్తంగా చెప్పగలమనుకోమఱత్తుం,”

అంటూ పండం నుంచి తప్పుకున్నాడు. చలాకుడు మాత్రం ఏ మాత్రం జంకకుండా తన మాట మీద నిలబడ్డాడు. దాంతో శివకాముడు, భార్య, కొడుకు ఆయనచెప్పినట్టు చేయడానికి ఒప్పుకుని, పూజలు, అన్నదానాలకు ఏర్పాటు చేశారు.

అన్ని సక్రమంగా పూర్వవుతూన్న సమయంలో చలాకుడు వెళ్ళి మరి చెట్టు రాక్షసులైకులుసుకుని, “నీకు జస్తువిముక్తిలభించే సమయం వచ్చింది,” అని చెప్పి వాడి నుంచి మంత్రించిన సంతానఫలాన్ని పుచ్చుకోగానే రాక్షసుడు పెద్దగా అరిచి నేలకోరిగాడు.

చలాకుడు కథావతికి తన వద్దనున్న సంతానఫలాన్నిచ్చి, “ఇప్పుడు నీవిది భుజించు. నీ కడుపు పండి, పండంటి మగబిడ్డ కలుగుతాడు,” అని ఆశీర్వదించాడు.

ఆయన చెప్పినట్టే ఏడాదిలోగా కళావతికి మగబిడ్డ కలిగాడు. శివకాముడు చలాకుణ్ణి జగత్పురానికి పిలిచి ఘనంగా సత్కరించాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజు, కళావతికి వివాహమయినప్పుడే సంతాన ఫలా న్నిచ్చి ఉంటే ఆమెకు కష్టాలు తప్పడంతో పాటు, రాక్షసుడికి మూడేళ్ళు ముందుగానే జన్మపిముక్తి లభించి ఉండేది. చలాకుడు అలా ఎందుకు చేయలేదు? కళావతి సంతాన వతి కాకపోయినప్పుడు, చలాకుడు ఆమెకు నేరుగా సంతానఫలం ఇవ్వకుండా ఆమె అత్తమామలనూ, భర్తనూ తప్పు పట్టడం; పరిహారం చేయించడం; భేషజంతో వారిని తప్పుదారి పట్టించడం కాక మరేమిటి? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసే చెప్పక పోయావే నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికివిక్రూర్యాడు, “దేవీకొసమయం రావాలని చలాకుడు మొదటే రాక్షసుడికి చెప్పాడు. తొందర పడివుంటే కార్యభంగం జరిగి ఉండేది. జాతకరీత్యా కళావతి సంతాన వతి కావడానికి, రాక్షసుడు జన్మ విముక్తి పొందడానికి ఇంకా కనీసం మూడేళ్ళ వ్యవధి

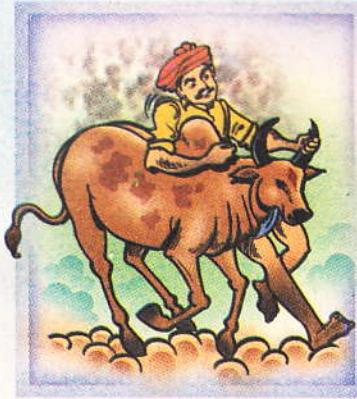
ఉన్నదని ఆయన గ్రోంచి ఉండాలి. అందు వల్లే, కళావతికి వివాహమై మూడేళ్ళయ్యాక సంతానఫలం ఇవ్వాలని నిర్దయించాడు. ఆ సమయంలో భర్త, అత్తమామలు కళావతి సంతానవతి కానందుకు ఆమెను తప్పు పట్టారు. ఆమెకు అన్యాయం తలపెట్టారు. వారికి తగిన బుధి చెప్పాలనే ఆమె సంతానవతి కాకపోవడానికి తప్పు ఆమెది కాదనీ, వారిదనీ నమ్మేలా చేశాడు. ఆమె కథ విన్న ఏ భర్త అయినా, అత్తమామలయినా సంతానవతి కాలేని శ్రీనితప్పుపట్టడానికి భయపడాలన్న ఆశయంతోనే ఆయన అలా చేశాడు. ఇందులో ఎలాంటి భేషజానికీ తావు లేదు. తగిన సమయంలో సంతానఫలాన్ని రెండు విధాలుగా ఉపయోగించిన చలాకుడు కేవలం జ్యోతిషపండితుడు మాత్రమే కాదు. సమాజ శ్రేయస్సు పట్ల శ్రద్ధాసక్తులుగల మేధావం తుడు అనడంలో సందేహం లేదు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహ మాయమై, తిరిగి చెట్టుక్కాడు.

- (కల్పితం)

[ఆధారం : “మమంధర”, రచన]

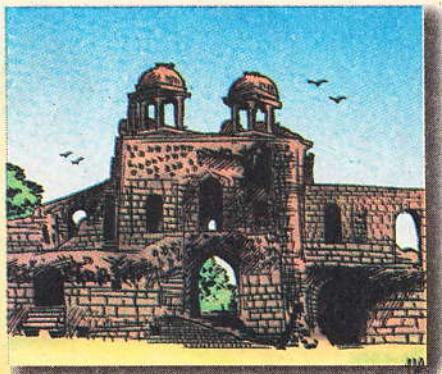

ఎడ్డ పరుగు పందాలు

‘బుల్ షైటింగ్’ స్పెయిన్ జాతీయ క్రీడ. అలాగే ఎడ్డ పరుగు పందాలను ఆ దేశంలో అక్కడక్కడా పండుగలుగా జరుపుకుంటారు. మన దేశంలో కూడా కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎడ్డ పరుగు పందాలను పోలిన క్రీడలు పండుగ సందర్భాలలో జరుపుకుంటారు. ఈ క్రీడకు సంబంధించి దాదాపు 2000 సంవత్సరాలకు పూర్వమే రచింప బడ్డ కవితలు ఉండడం వేషం. తమిళనాడు దక్కిణ ప్రాంతంలో దీనిని ‘జల్లిక్కట్టు’ అంటారు. ఆటోతుల కొమ్ములకు ఎర్రని బట్టలను చుట్టి, క్రీడామైదానంలోకి తరుముతారు. ఆటోతులు విజృంభించి అటూ ఇటూ పరుగులుతీస్తాయి. సాహసవీరులేన యువకులు ఆ ఆటోతులను నిలువరించి, వాటి కొమ్ములకు చుట్టిన బట్టలను లాక్కువడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

అలనాటి ఇంద్రప్రస్తం

మహాభారతం చదివిన వారికి, విన్న వారికి ఇంద్రప్రస్తం గురించి తెలిసే ఉంటుంది. అది పాండవుల రాజధాని. కురుక్షేత్ర యుద్ధానంతరం ధర్మరాజు-తమ్ములు, భార్యలో మహాప్రస్తానానికి పెళ్ళడానికి నిర్ణయించాడు. రాజ్యం శ్రీ కృష్ణుడి మన వచు అనిరుద్ధరించి, ఆయన కుమారుడు వజ్రాంధీ అప్పగించబడింది. వజ్రాంధీ తరవాత ముపై తరాల వాళ్ళు ఇంద్రప్రస్తాన్ని పరిపాలించారు. వారిలో చివరివాడు క్షేమకుడు. ఆ తరవాత ఆయన మంత్రి పైసర్వ్యాదు రాజై, ఆయన తరవాత ఆయన వంశ స్థలు 500 సంవత్సరాలు పొలించారు. ఇంద్రప్రస్తం శిథిలాల మీదే హుమయున్ పురాణ భిలాను నిర్మించాడు.

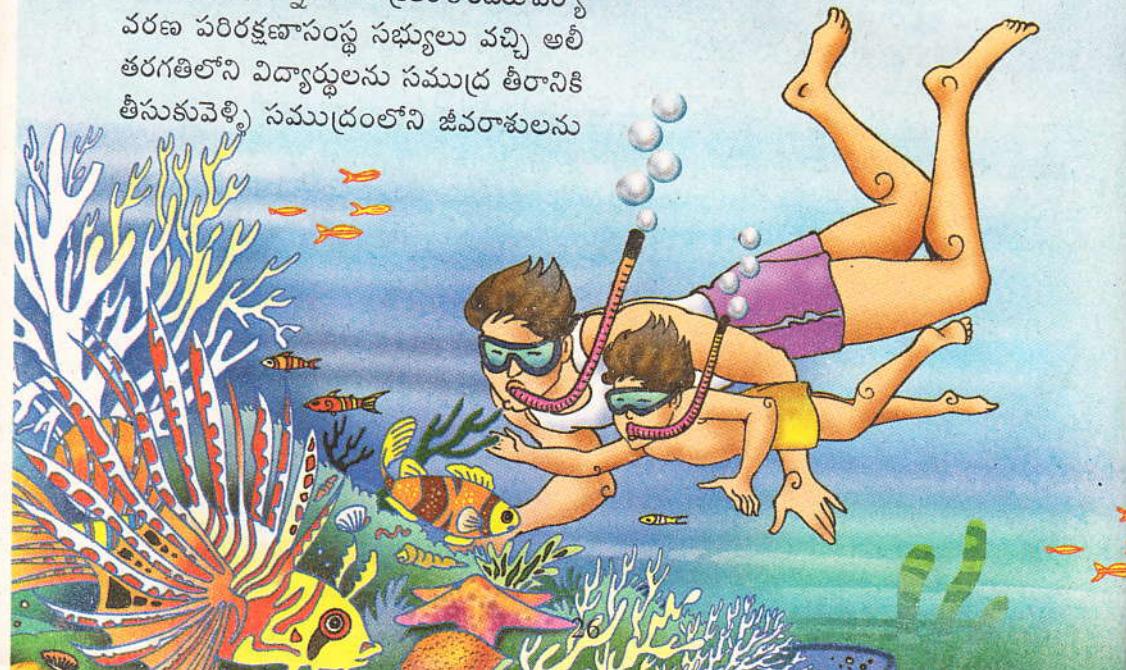

పట్టుబడిన పగడాల దొంగలు!

తెల్లవారక ముందే నిద్రలేచిన అలీ, స్నానం చేసి, టిఫిన్ పూర్తిచేసి పుస్తకాల సంచీతో పార శాలకు సిద్ధమయ్యాడు. అందమాన్ దీవిలో అతడి పారశాల ఇంటికిరెండు కి.మీ. దూరంలో ఉన్నది. అయితే, గత వెళ్లుగా రోజుా అంత దూరం సులభంగానే వెళ్లి వస్తున్నాడు అలీ. గ్రామం దాటి సముద్ర తీరం గుండా నడిచి వెళ్లితే అతడు చదువుతూన్న పారశాల వస్తుంది. అతడు పారశాల నుంచి తిరిగి వచ్చేప్పుడు అప్పుడప్పుడూ సముద్ర జలాల అంచుకు వెళ్లే వాడు. ఒడ్డును సుతారంగా తాకే అలలను ఆస్కిగా చూసేవాడు. నీళ్ళ అంచున తిరుగాడు తూండె పీతలను వాటి బొరియల్లోకి తరిమే వాడు. గట్టుకు కొట్టుకు వచ్చిన స్టోర్ఫిష్ ను వింతగా చూసేవాడు. గమ్మలను ఏరుకునేవాడు.

అయినా, కొన్ని వారాల క్రితం కొందరు పర్యావరణ పరిరక్షణాసంస్థ సభ్యులు వచ్చి అలీ తరగతిలోని విద్యార్థులను సముద్ర తీరానికి తీసుకువెళ్లి సముద్రంలోని జీవరాశులను

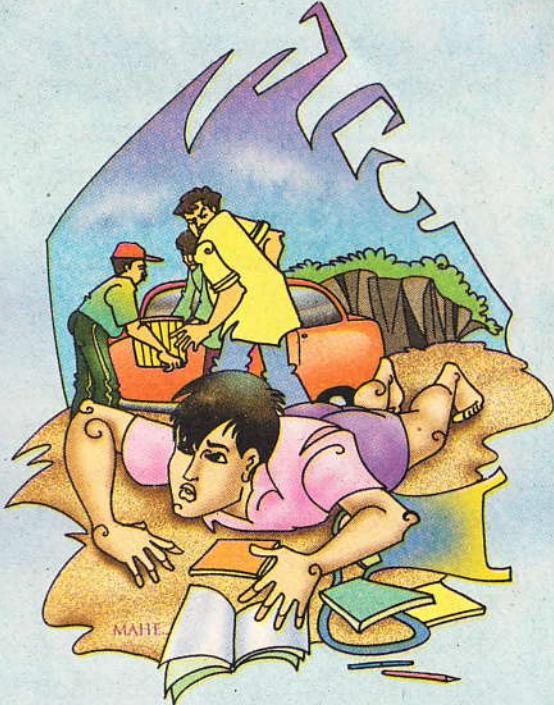
గురించి వివరించేంతవరకు, వాటిని గురించి అలీకి అంతగా తెలియదు. వాళ్ళు అలీకి, అతడి మిత్రులకూ సముద్రంలో నివసించే ఆసంఖ్యాక మైన ప్రాణులను గురించి వివరించారు. వాటిలో చాలావాటిని చూపారు. ‘సార్కెల్స్’ సాయంత్ర, పగడాల గుట్టలనూ, అవి జీవించే విధానాన్ని చూపారు. పగడాలు సజీవ ప్రాణులని తెలుసు కుని విద్యార్థులు విస్తుపోయారు. ప్రాణంలేని పెద్ద పెద్ద బండల్లా కనిపించేవి-తాబేటి చిపుల్లా లోపలి ప్రాణుల్ని కాపాడే అస్తిపంజరాల్లాంటి వని తెలుసుకుని అమితాశ్వర్యం చెందారు. రకరకాల పగడాలను, వాటి చుట్టూ నివసించే పీరటఫిష్స్, సముద్రపు అనిమోన్లు, స్ట్రోఫిష్, కొమ్మచేపలు మొదలైన వాటిని చూసి ఆనందాశ్వర్యాలు పాందారు. అన్నిటికన్నా రంగురంగుల

అలంకరణలతో ‘పిక్చర్ బుట్ట’లో మాసినట్టున్న బుల్లి ప్రాణాలు ‘ప్రిస్టిట్టెన్’ అలీని ఎంతగానో ఆక్రోంచాయి. అవి పగడాలకు అనుకుని కనిపించాయి. వాటిని ముట్టుకోబోతే, ప్రమాదాన్ని గ్రహించినట్టు అవి వెంటనే లోపలికి కుంచించుకు పోయాయి!

సముద్రంలో నిక్కిప్పమై ఉన్న సహజ సంపదలను గురించి పర్యావరణ పరిరక్షణ సంస్థ సభ్యులు చెప్పగా విన్న అలీ చాలా గొప్పగా పొంగిపోయాడు. మన దేశంలో ముఖ్యంగా లక్ష్మీవీ, కథ జలసంధి, మన్వార్జ జలసంధి, అండమాన్ నికోబార్ దీవులలో పగడాల గుట్టలు ఉన్నాయి. అయితే తరచూ వచ్చే పర్యాటకులు తమ ఇళ్ళల్లో అలంకారపస్తువులుగా ఉపయోగించానికి వాటిని లాగేసుకోవడం వల్ల; సముద్రజలాలలోకలిసే, మురుగుసీరు, పరిశ్రమల నుంచి పెలువడే రసాయనికి ద్రవ్యాలు, చమురు కాలుష్యాల కారణంగా రోజురోజుకూ ఇప్పిదెబ్బ తింటున్నాయి. “మన దీవులు ఉండాలంటే అవి ఉండి తీరాలి. సముద్రం తాకిడి నుంచి అవే మన దీవులను కాపాడుతున్నాయి,” అని పొచ్చరించాడు ఆరోజు వచ్చిన సంస్థ సభ్యుడు ఒకరు.

ఇవన్నీ ఆలోచిస్తూ అలీ సముద్రతీరంలో పారశాల కేసి నడుస్తున్నాడు. దూరంలో ఒక తెల్లటి కారు కనిపించింది. ఆ దీవిలో పెద్దగా వాహనాలు లేవు. ఆలాంటి కారును అతడు అంతకు ముందెన్నాడూ చూడలేదు. అలీ మరికొంత ముందుకు వెళ్తే, ముగ్గురు వ్యక్తులు కారులోకి ఏదో వేగవేగంగా ఎక్కిస్తూండడం కంటబడింది. మరింత దగ్గరికి వెళ్ళాడు అలీ. వాళ్ళు కారులోకి పెడుతున్నది రకరకాల పగడ-

లని గ్రహించి, “ఎవరు మీరు? ఏమిటి మీరు చేస్తున్నది?” అని అడిగాడు ఆతృతగా. ఆ ముగ్గురిలో ఒకడు వెనుదిరిగి, పిడికిలి బిగించి, అలీని డోక్కలో గుద్ది కింద పడగదొని, “ఎమైతే నీకేం? నీపని నువ్వు చూడు,” అంటూ కార్లోకి ఎక్కి మరిద్దరితో కలిసి వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు.

అలీ లేచి నిలబడి ఒట్టుదులుపుకున్నాడు. వెళుతూన్న కారును మరొకసారి పరిశీలనగా చూశాడు. తననింత వరకు ఎవరూ ఇలా కింద పడగట్టింది లేదు. ఆ అవమానంక్కన్న ఎవరో పగడాలను దొంగిలించుకు పోవడం అతడికి మరింత బాధ కలిగించింది. “వాళ్ళను పట్టుకోవాలి. వాళ్ళను గురించి ఫిర్యాదు చేయాలి. ఫిర్యాదు చేయాలి!” అనుకుంటూ వెనుదిరిగి తన గ్రామం కేసి శరవేగంతో పరిగెత్తాగాడు.

ఒక దుకాణం దగ్గరికి వెళ్ళి, “అయ్య,

సైలు కొంచెన్ ఇస్తారా. ఇప్పుడే వస్తాను,” అని అడిగి దుకాణందారు సరేనని తలూపగానే, సైలు మీద ఎక్కి వేగంగా పక్క గ్రామం కేసి తన శక్తికోద్దీ వేగంగా సైలు తెక్కసాగాడు. “మన దీవులు ఉండాలంటే పగడాలు ఉండి తీరాలి!” అన్న మాటలు అతడి మనసులో మాటిమాటికి ప్రతిధ్వనించసాగాయి. అవి కొన్ని రోజుల క్రితం పర్యావరణ సంరక్షణా సంస్థ సభ్యుడు చెప్పిన మాటలు. అలా నాలుగు కి.మీ. దూరం వెళ్లి పక్క గ్రామం చేరుకుని అక్కడున్న టెలిఫోన్ బూతీకు వెళ్ళాడు. ఫోన్ ద్వారా పర్యావరణ సంరక్షణా సంస్థ సభ్యుడికి తను చూసిన పగడాల దొంగతనం గురించి, కారు ఆనవాళ్ల గురించి చెప్పాడు. (ఆదృష్ట వశాత్తు వాళ్ల ఫోన్ నంబరు అతడి స్మృతి బ్యాగీలో కనిపించింది.) తను చేయగలిగింది చేసి, గ్రామానికి తిరిగి వచ్చి, దుకాణందారుకు సైలును అప్పగించాడు. ఆ తరవాత యథా ప్రకారం పారశాలకు వెళ్లిపోయాడు.

మరునాడు పారశాల జరుగుతూండగా, అలీ తరగతికి ఒకరొకరుగా పలువురు ప్రముఖులు రాసాగారు. పారశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు కొందరు పర్యావరణ పరిరక్షణ సంస్థ సభ్యులతోపాటు స్టోనిక ప్రభుత్వాదికారినీ, ఇద్దరు పత్రికా విలేకరులనూ వెంటబెట్టుకుని వచ్చాడు. అలీ టెలిఫోన్ కాల్ను అందుకున్న సభ్యుడు-అంతకు ముందు రోజు జరిగిన విషయాలన్నిటినీ తరగతిలోని విద్యార్థులకు పూసగుచ్చినట్టు వివరించి, “మన అలీ ఇచ్చిన ఫిర్యాదు, తెలియజ్ఞుని కారు ఆనవాళ్లను బట్టి, నిముషాల్లో అన్ని చెక్సపోస్టులకూ పోస్చరి కలు పంపాము. కారుతో సహా ఆ పగడాల దొంగలు ముగ్గురూ పట్టుబడ్డారు. వాళ్లు ఆ పగడాలను కొలేకతాకు పంపి మంచి ధరకు అమ్ముకోవడానికి తీసుకువెళుతున్నారు. మన అలీ కాణంగా ఆ దొంగతనం ఆరికట్టబడింది. ఎంతో సమయస్థూర్తితో, ఘేర్యంగా వ్యవహారించిన అలీని అభినందిస్తున్నాను,” అన్నాడు.

పిల్లల కరతాళ ధ్వనులతో, తరగతి మారుమోగింది. పత్రికా విలేకటులు వచ్చి తమ సహాధ్యాయిని ఇంటర్వ్యూ చేసి, ఫాటోలు తీసుటంటే, పిల్లలు మరెంతగానే ఆనందించి మరొకసారి చుప్పట్లు కొట్టారు. “ఇది నాకు చాలా సంతోషకరమైన రోజు. అయితే పగడాలకు మరింత గొప్ప రోజు,” అనుకున్నాడు అలీ.

-సుజాతా పద్మాభాన్
(యదార్థసంఘటన ఆధారంగా)

క్రీడలు

మన ప్రపంచ ఖాంపియన్లు

సెప్టెంబర్ 24వ తేదీ దక్కిణాఫ్రికా జోహోన్స్ బర్లో జరిగిన ట్యూంటీ 20 వరల్డ్ కప్ పైనల్లో భారతదేశం ప్రపంచ క్రికెట్ ఖాంపియన్ అయింది. మనదేశం ఐదు పరుగుల తేడాతే పాకిస్తాన్ ను ఓడించింది.

ట్యూంటీ 20 క్రికెట్కు ఒక చరిత్ర ఉన్నది. ఇంగ్లాండుకు చెందిన నిక్ బోర్పిచ్ అనే ఒక అభిమాని ఒక్కొక్క పక్కాన 20 ఓవర్లు ఆడే 'ఇన్స్పుంట్ క్రికెట్' ను సూచించాడు. 1953లో ఇంగ్లాండు, వేల్స్ దేశాల మధ్య ట్యూంటీ 20 పోటీలు మొట్టమొదటిసారి జరిగాయి. అవి ఘనవిజయం సాధించాయి.

త్వరలో దానిపట్ల ఇతరదేశాలకు కూడా ఆసక్తి కలగసాగింది. నూర్జీలాండ్, ఇండియా, మధ్య జరిగిన ఎగ్గిబిప్పన్ మ్యాచ్లో సచివ్ టింపూల్చూర్ మేన్ ఆఫ్ ది మ్యాచ్ గా ప్రకటించబడ్డాడు.

దక్కిణాఫ్రికా తోలి ట్యూంటీ 20 వరల్డ్ కప్కు ఆతిథ్యమివ్వడానికి సంసిద్ధమయింది. అందులో పాల్గొనడానికి మహాంద్ర సింగ్ ధోనీ కెప్పన్గా మన దేశం యువక్రీడాకారులను పంపింది.

ఇండియాతో పాటు అష్ట్రేలియా, బంగాల్ దేశ్, ఇంగ్లాండ్, కీన్యూ, నూర్జీలాండ్, పాకిస్తాన్, స్క్యూంట్లాండ్, శ్రీలంక, వెన్స్ ఇండిన్, జింబాబ్వే అటగాళ్ళు ఈ పోటీల్లో పాల్గొన్నారు.

జోహోన్స్ బర్లో సెప్టెంబర్ 11వ తేదీ జరిగిన ఓపెనింగ్ మ్యాచ్లో ఆఫ్రికా, వెష్ట్ ఇండీన్స్తో ఆడింది. పదమూడు రోజుల తరవాత, ఇండియా పాకిస్తాన్తో పోటీ ఓడింది. టాన్ గెలిగిచిన ఇండియా మొదట బ్యాట్ చేయడానికి ప్రారంభించి 5కు 157 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్ గాతమ్ గంభీర 75 పరుగులు చేశాడు.

గెలవడానికి 158 పరుగుల లక్ష్యంతో పాకిస్తాన్ చక్కగానే ఆడడం మొదలు పెట్టింది. ఓపెనర్ ఇంధున్ నజీర్ 14 బంతులకు 33 పరుగులు చేశాడు. ఇంధున్ పథాన్ షోయిబ్ (8) వికట్లనూ, అఫ్రిడీ (0) వికట్లనూ పడగొట్టారు. మిస్ట్ర్ టోల్-హాక్ ఒక సిక్సర్ తరవాత మరికటి కొడుతూంటే పాకిస్తాన్కు విజయం థాయం అన్న పరిస్థితి ఏర్పడింది. లాస్ట్ ఓవర్ మూడవ బంతితో మరో సిక్సర్ కొట్టి 5 పరుగుల అవరోదాన్ని అధిగమించగలడని అనుకుంటూన్న తరుణంలో బంతి శ్రీశాంత్ చేతిలో ఓడింది. మ్యాచ్ ఇండియాకు అనుకూలంగా ముగిసింది.

సెప్టెంబర్ 19వ తేదీ, యువరాజ్ సింగ్ సూపర్-8 మ్యాచ్లో ఇంగ్లాండుకు వ్యతిరేకంగా అడుతూ, ఒక్క ఓవర్లో 6 సిక్సర్స్ సాధించి ప్రపంచ క్రికెట్ 'ఫాస్ట్ పోవ్ సెంచురీ' రికార్డు సృష్టించాడు.

యువరాజుకు నచ్చిన వధువు

ఈ రాజుకు చాలా కాలం సంతానం కలగలేదు. రాణి రాజును మరో వివాహం చేసుకోమని అర్థించింది. రెండో భార్యకూ సంతానం కలగలేదు. రాజు మూడో పెళ్ళి, నాలుగో పెళ్ళి కూడా చేసుకున్నాడు. కానీ సంతాన భాగ్యం మాత్రం కలగలేదు. మంత్రులసలహా ప్రకారం, పెద్దల సూచనల మేరకు భార్యల సమేతంగా ఎన్నో మంచిపనులు చేశాడు. కానీ నలుగురు భార్యలలో ఒక్కరికీ పిల్లలు కలగలేదు.

తనకు ఈ జన్మకు సంతానభాగ్యం లేదేమో ననుకుని అంతా విధిప్రకారం జరుగుతుందని నిస్సుహతో ఊరుకున్నాడు. క్రమ క్రమంగా ఆయనకు రాజ్యపాలనా వ్యవహారాల పట్లకూడా ఆసక్తి సన్నగిల్లపాగింది.

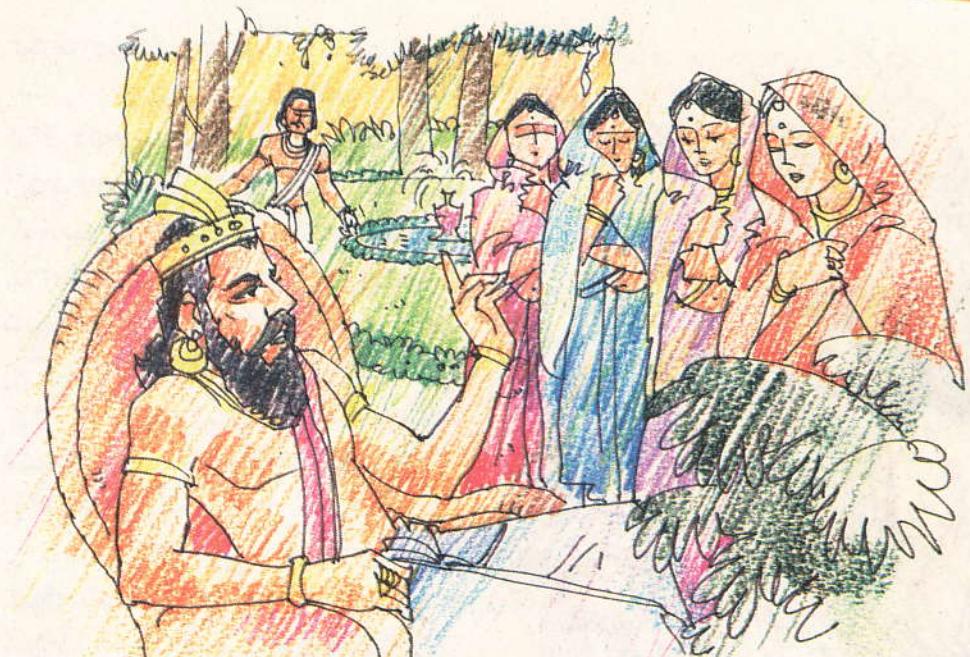
రాజ్యంలోని ప్రజలు చింతాక్రాంతుల య్యారు. ఆ సమయంలో ఒకయోగి దేశాటన చేస్తూ ఆ రాజ్య రాజువానికి వచ్చాడు. ఆయన గురించి ప్రజలు ప్రధానమంత్రికి తెలియజేశారు. ప్రధానమంత్రి పెళ్ళి యోగిని దర్శించి, సంగతి చెప్పి రాజువానికి తీసుకువచ్చాడు. రాజు సకల మర్యాదలతో, భక్తిశ్ఫుర్తితో యోగికి స్వాగతం పలికాడు. యోగి ఉచితాసనంలో కూర్చుని, “రాజు! నీకు ఇంతవరును సంతానం కలుగలేదు కదా?” అని అడిగాడు.

“అవును, స్వామీ! అడొక్కుట తీరని కోరి కగా ఉంది,” అన్నాడు రాజు విచారంగా.

“నలుగురు భార్యలుండి, ఒక్కరికీ సంతాను కలగకపోవడం ఆశ్చర్యం!” అన్నాడు యోగి.

“ఎన్నో మంచి పనులు చేశాను. పెద్దలు, విజ్ఞలు చెప్పినవన్నీ చేశాను. కానీ ప్రయోజనం కనిపించలేదు,” అన్నాడు రాజు.

“అన్నీ చేశావుగాని, సర్వేశ్వరుడైన భగవంతుణ్ణి ఆశీర్వాదించమని ప్రార్థించావా?” అని అడిగాడు యోగి.

“లేదు స్వామీ,” అన్నాడు రాజు.

“అదీ అసలుకారణం! మంచి అవకాశాన్ని జారపిడుచుకున్నావు. ఇంకా నీకు సంతానం కావాలనే కోరుకుంటున్నావా?” అని అడిగాడు యోగి.

“అవును స్వామీ,” అన్నాడు రాజు.

“సర్వేశ్వరుడైన భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించు. అదే సమయంలో నీకున్న సంపదలలో నాలుగోవంతు పేదలకు పంచు. దేవుడు సంతోషించి నీ కోరిక తప్పకనెరవేర్చగలడు,” అని ఆశీర్వదించాడు యోగి.

రాజు యోగికి సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు. యోగి రాజును మళ్ళీ ఒకసారి దీవించి ఆక్రమించాడు.

ఆ క్షణం నుంచే రాజు సంతానం ప్రసాదించ మని దేవుణ్ణి ప్రార్థించసాగాడు. నిరంతరం చందమామ

దైవప్రార్థనలతో గడపసాగాడు. భూములు లేసి వారికి భూములు పంచాడు. దానధర్మాలు చేశాడు.

కొన్నాళ్ళకు రాజుగారి చిన్నభార్య గర్భవతి అయి పండంటి మగబిడ్డను ప్రసవించింది. కొడుకు పుట్టగానే రాజు అనందానికి అవధులు లేకుండా పోయాయి. ప్రజలకు కానుకలు పంచాడు. రాజ్యమంతా వేదుకలు ఏర్పాటు చేశాడు. రాజుతోపాటు ప్రజలు కూడా ఎంతగానో సంతోషించారు.

బిడ్డను అల్లారుముడ్డగా పెంచసాగారు. యువరాజు యుక్తవయస్కుడయ్యేసరికి అద్భుతమైన చక్కని రూపంతో పాటు ధైర్యసాహసాలను సంతరించుకున్నాడు.

రాజు ఒకనాడు ఉద్యమసంలో నలుగురు భార్యలతో విహరిస్తూ కొడుకు పెళ్ళిని గురించి

చాలా అవసరం. భార్యాభర్తలు ఈడూ జోడూగా ఉండాలి,” అన్నాడు.

“చిత్తం ప్రభూ, యువరాజుకు తగిన అందాలరాళి కనిపించగానే మృషిచెబుతాము,” అంటూ జ్యోతిమ్మలు వెళ్లిపోయారు.

వాళ్లు రాజ్యమంతా తిరిగి చూశుగాని, యువరాజు రూపానికి సరితూగగల అంద మైన యువతిని కనుగోనలేకపోయారు. కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి.

అదేసమయంలో తన కోసం పెద్దలు వధు వును అన్వేషిస్తున్నారు అని తెలియగానే, యువరాజు తల్లి వద్దకు వెళ్లి, “అమృత అప్పుచే నాకు పెళ్లి చేసుకోవాలని లేదు. పెళ్లి చేసుకోవాలనుకున్నప్పుడు, నచ్చిన వధువును నేనే చూసుకుంటాను. మీకా విచారం వద్ద. ప్రస్తుతానికి వధువును వెతికే పని వద్దని నాన్నగారికి చెప్పు,” అన్నాడు.

భార్య ద్వారా కొడుకు అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకున్న రాజు బాధపడ్డాడు. కొడుకును పిలిచి, “మీ తల్లితో వధువును చూడవద్దని ఎందుకు చెప్పావు? అది నాకు అవమానం తెచ్చిపెడుతుంది కదా. ప్రజలు నన్ని విసినారి అని నిందించరా? లేకలేక కలిగిన ఒక్కగానొక్క కొడుకు యుక్తవయస్కుడైనా పెళ్లి చేయలేదేమని నన్ను గురించి హేళనగా మాట్లాడుకుంటారు కదా? అది నాకు కావాలా?” అని నిలదీశాడు.

యువరాజు బదులేదీ చెప్పకుండా మౌనం వహించాడు. అది రాజుకు మరింత ఆగ్రహాన్ని తెప్పించింది. “నా మాట విని

ప్రస్తావించి, “మన అబ్బాయికి అతడి అంద నికి తగ్గ మంచి అందగత్తును చూసి పెళ్లి చేయాలి,” అన్నాడు.

“మీరు ఎవరుకుంటే, ఆ వధువుతో అబ్బాయికి పెళ్లి జరుడుంలో మాకెలాంటి అభ్యంతరమూ లేదు,” అన్నారు రాణులు ముక్క కంరంతో.

నలుగురు రాణులూ జ్యోతిమ్మలను పిలిపించి యువరాజుకు తగిన వధువును చూడు మన్నారు. ఆసమయంలో ఆక్కణికిమ్మినరాజు, “వధువు ధనవంతుల బిడ్డలునా, పేదింటి పెల్లలునా ఫరవాలేదు. యువరాజు అధ్యుత రూపానికి తగ్గట్టు అందచందాలతో ఉండడం

పెళ్ళి చేసుకోకపోతే, నువ్వు ఉండవలసింది రాజుభవనంలో కాదు; చెరసాలలో. పెళ్ళి చేసుకోనన్నాడని కొడుకును చెరసాలలో పెట్టాడని ప్రజలు నిందించినా లెక్కచేయను,” అన్నాడు ఆవేశంతో.

అప్పటికీ యువరాజు నోరువిప్పకపోవడంతో రాజు మంత్రిని పిలిపించి, “అడ్డు ప్రశ్నలు వేయకుండా, యువరాజును తీసుకెళ్ళి చెరసాలలో బంధించు. అతడు పెళ్ళికి ఒప్పుకునేంత వరకు అక్కడే ఉంటాడు. ఇది నా ఆజ్ఞ,” అన్నాడు ఆవేశంతో.

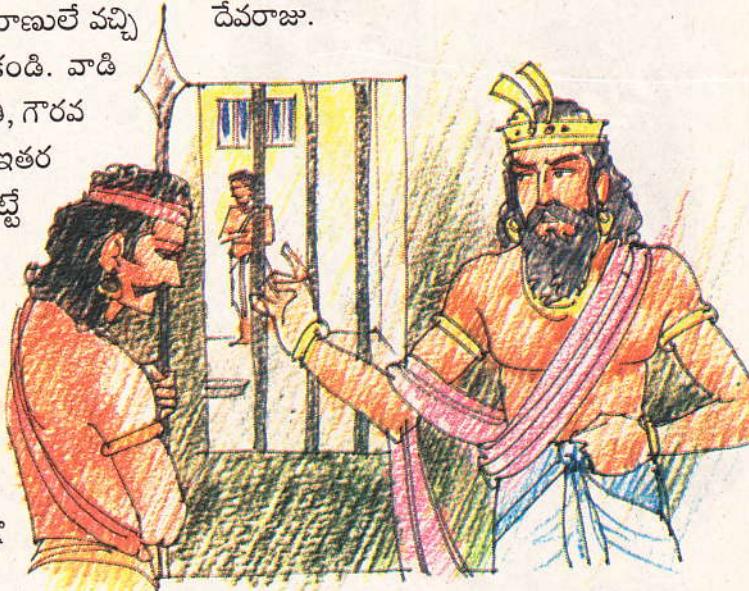
యువరాజు మంత్రివెంట నడిచాడు. చెరసాలలో బంధించాక, “రాజుగారి ఆనతిని తమరు పాటిస్తే, మేము మిమ్మల్ని ఎంతగానో గారవించగలం,” అని చెప్పి, బరువెక్కినమన సుతో అక్కడి నుంచి వెనుదిరిగాడు మంత్రి.

కొంత సేపయ్యక అక్కడికి వచ్చిన రాజు కాపులాభటులను, “మా రాణులే వచ్చి అడిగినా వాణ్ణి విడిపించకండి. వాడి మిద ఎలాంటి సానుభూతీ, గారవ మర్యాదలూ చూపకండి. ఇతర ఛైదీలను చూసుకున్నట్టే చూసుకోండి. ‘పెళ్ళికి సమృతమా?’ అని రోజు అడగుడి వాడు ‘సమృతు,’ అని చెప్పినప్పుడు నా వద్దకు వచ్చి చెప్పండి. నేనే స్వయంగా వచ్చి వాణ్ణి విడిపిస్తాను,” అని ఆజ్ఞ పించివెళ్ళాడు.

కాపులాభటులు రాజుజ్జను తు.చ. తప్ప కుండా పాటించసాగారు. రోజు యువరాజును, “పెళ్ళికి సమృతమా?” అని అడిగే వారు. యువరాజు “కాదు,” అనేవాడు. ఇలా కొన్నాళ్ళు గడిచాయి.

ఒకనాటి అర్ధరాత్రి సమయంలో కాపులాభటులకు ఎవరో మాటల్లాడుకోవడం వినిపించింది. కాని రూపాలు కనిపించలేదు. ఆ సంభాషణలను బట్టి, అవి వవిత వనాలను పాలించే దేవరాజు కుటుంబానివని తెలిసింది. యువరాజు చెరసాలలో ఉన్నాడని వారికి తెలియడంతో చూడడానికి వచ్చారు. కాపులాభటులు చెవులు రిక్కించి వినసాగారు:

“యువరాజుకు భార్య కాతగినవారు మానవులలో ఎవరూ లేరు. కాబట్టి ఆయన మన ఇద్దరు కుమార్తలలో ఒకరిని భార్యగా స్వీకరించడానికి అంగీకరించపచ్చ,” అన్నాడు దేవరాజు.

“అందుకు మన అమ్మయిలు అంగీకరించాలి కదా?” అన్నది ఆయన భార్య.

ఆమాట వినగానే, “మీకు సమ్మతమయితే నాకూ సమ్మతమే. ఈ రాత్రికి నన్ను ఇక్కడ ఉండడానికి అనుమతించినట్టయితే, యువరాజును వివాహానికి సమ్మతించేలా చేయగలను,” అన్నది దేవరాజుగారి పెద్ద కుమారె.

తల్లిదండ్రులు అందుకు అంగీకరించి ఆమెను అక్కడే వదిలి వెళ్లారు. ఆమె చెరసాలలోకి ఊచలగుండా ప్రవేశించింది. యువరాజు గాఢనిద్రలో ఉన్నాడు. ఆమె మంచం సమీపంలో కూర్చున్నది. కొంతసేపటికి ఎవరో తన గదిలో ఉన్నట్టు గ్రహించిన యువరాజు కట్టు తెరిచి చూశాడు.

సంబర్ 2007

ఎదురుగుండా కనులు చెదిరే అద్భుత సౌందర్యంతో ఒక యువతి కూర్చుని ఉండడం చూసి, మూసివున్న ఈ గది లోపలికి ఎలా రాగలిగిందా అని ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆమె అందమైన చిరునవ్వుకు మంత్రముగుడై పోయినట్టు మైమరచి పోయాడు. కొంత సేపటికి, “నన్ను వివాహమాడగలవా?” అని అడి గాడు. “సంతోషంగా,” అన్నది ఆ యువతి.

ఆ యువతి కేవలం సౌందర్యవతి మాత్రమే కాదనీ, కొన్ని అద్భుత శక్తులు కలదనీ యువరాజు గ్రహించాడు. తన వేలి ఉంగరం తీసి ఆమె వేలికి తెడిగాడు, ఆమె ఉంగరం కేసి ఆశగా చూశాడు. ఆమె ఉంగరం తీసి యువరాజు వేలికి వేసింది. పెళ్ళితంతు పూర్తయింది!

తెల్లువారుతూండగా గది కేసి వచ్చినకాపలా భట్టులు యువరాజుతో పాటు ఒక అందాల యువతి ఉండడం చూసి అమితాశ్చర్యం చెందారు. ఒక భట్టుడు పరిగెతుకుంటూ వెళ్ళి రాజుకు ఆ వింత దృశ్యం గురించి చెప్పాడు. రాజు, నలుగురు రాణులూ హుటాహుటిగా అక్కడికి వచ్చారు.

ఇన్నాళ్ళు తనకు నచ్చిన వధువు లభించక పోవడం వల్లే యువరాజు పెళ్ళి పెద్దంటూ వచ్చాడనీ; ఇప్పుడు ఆపురూప సౌందర్యవతి లభించడంతో వెంటనే వివాహమాడగనీ గ్రహించి వాళ్ళు ఆనందాశ్చర్యాలు చెందారు. కొడుకునూ, కోడలినీ మనసారా దీవించారు.

రాజ్యమంతటా ప్రజలు ఆనందోత్సాహాలతో వేడుకలు జరుపుకున్నారు!

చందులు కబుర్లు

బుగ్గేదానికి ఐక్యరాజ్య సమితి

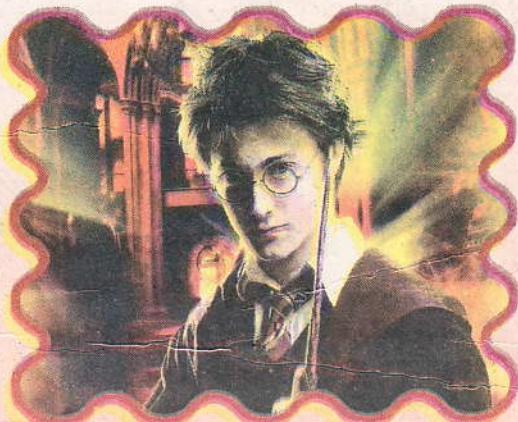
గౌరవం

ప్రపంచంలోనే అతి ప్రాచీనమైన సాహిత్యంగా ‘బుగ్గేదం’ భావించ బడుతోంది. మరో 3 7 వారసత్వ అంశాలతోపాటు బుగ్గేదాన్ని కూడా

యునెస్కో ‘మొమరీ ఆఫ్ ది వరల్డ్ రిజిస్టర్’లో నమోదుచేయాలని జూన్ 20వ తేదీ నిర్ణయించ బడింది. ప్రస్తుతం ఆ రిజిస్టర్లో మొత్తం 158 అంశాలు ఉన్నాయి. బుగ్గేదం దాదాపు 5000 సంవత్సరాలకు పూర్వం నాటిదని విశ్వసించబడుతున్నది. వేదాలు అపోరుపేయాలు. పరాశరముని కుమారుడైన కృష్ణదైవపాయముడు వేదమంత్రాలను బుగ్గు, యజుర్, సామ, అధర్యణ వేదాలుగా విభజించి సంకలనం చేశాడనీ అందుకే ఆయనకు వేదవ్యాసముడనే పేరు వచ్చిందనీ చెబుతారు.

ఇండియాకు వచ్చిన హ్యోరీ పాటు

హ్యోరీ పాటు సీరీస్‌లో చివరిదీ ఏడవదీ అయిన, “హ్యోరీ పాటు అండ్ ది డెత్లీ హ్యోల్డ్స్” ప్రపంచ దేశాలలో విడుదలైన రోజునే జాలై 21వ తేదీ మనదేశంలోనూ విడుదలయింది. హ్యోరీపాటు కథలాగే ఆ పుస్తకం విడుదల కావడం కూడా చాలా ఉత్సంఘభరితంగా సాగింది. 2,56,000 కాపీలను నిర్ణిత స్థలాలకు చేరవేసే భాధ్యత ‘బ్లూమ్స్ సెఫ్ ఎన్స్ప్రెస్’కు చెందిన విజయ వాళ్ళాస్ స్పీకరించారు. విడుదల తేదీకి ఇరవై రోజులు ముందుగానే కాపీలు స్టీమర్లో ముంబైకి చేరాయి. పెట్టిల మీద ‘ది టైటిల్ చిల్డ్రన్స్!’ అనే లేఖలు అతికించబడింది. 24 గంటలూ తుపాకులు పట్టిన 25 మంది కాపలా భట్టులు రక్షణగా నిలబడ్డారు. జాలై 14వ తేదీ 300 గమ్మాల కేసి 340 వాహనాలు బయలుదేరాయి. గ్లోబల్ పొజిషనింగ్ సిస్టమ్ మానిటర్ చేసిన వాహనాల కడలిక గురించి వాళ్ళాస్కు, అతని ఇధ్దరు అనుచరు లకు మాత్రమే తెలుసు. బలమైన వర్షం కారణంగా గొహతికి వెళ్ళ వాహనాన్ని థిల్టీకి మళ్ళీంచ వలసి వచ్చింది. అక్కడి నుంచి ప్రతులను విమానంలో పంపారు. ఇండియాకు చేరిన 2,56,000 ప్రతులు మొదటి రోజునే అముడైపోయాలు!

చిరస్నృరణశీయ వారిత్రక ఘుట్టాలు-2

స్వతంత్ర్యం కోసం వీరోచిత త్యాగం!

ఏష్టపర్వతాలకు ఆమల దక్కను పీరభూమిలో బ్రహ్మండమైన ప్రాకారాలతో ఎత్తయిన కుద్దా లతో మందలాది కోటలు, రాతి నిర్మాణాలు-కడలి తరంగాలు, వర్షాల బీభత్సం, మండుటెండల తాకింది మొదలైనవాటికి తట్టుకుని ఈనాటికీ వౌనంగా కాపులాభటుల్లా నిలబడి ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతం శత్రువులకు అభేద్యం. దురాక్ర మణ ధారులకు చేరరానిది. ఇక్కడి ప్రజలు అపూర్వ ధైర్యానాపాసాలకు, మాతృభూమి పరి రక్షణకు పేరుగాంచినవారు.

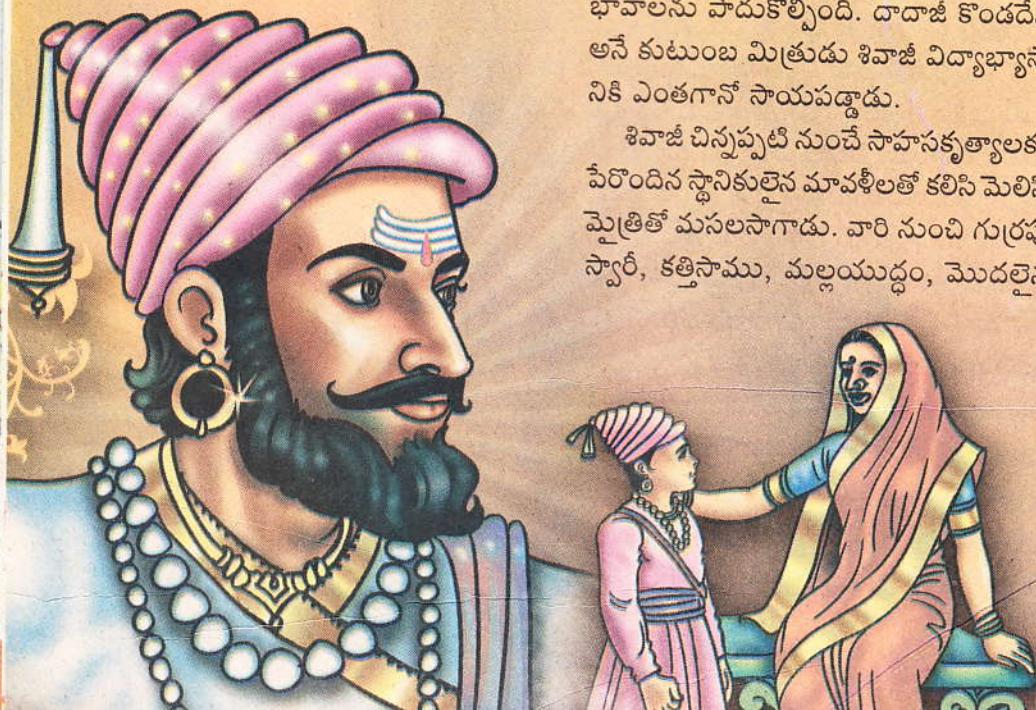
అయినప్పటికీ 14 వ శతాబ్ది ప్రాంతంలో కొందరు విదేశీయులు ఈ ప్రాంతంలో జోర బడ్డారు. మొగలులు ఈ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించి

తమ అధినంలోకి తెచ్చుకోవడంలో కృతకృత్య లయ్యారు.

ఇక్కడి జున్మార్ సమీపంలోని శివాన్ కోటలో పాజీ భోనేస్సు, జిజాబాయి దంపతులకు 1627లో ఒక మగిశువు జన్మించాడు. తమ ఇష్టాదైవం ‘శివభవాని’ పేరు మీదుగా బిడ్డకు శివాజీ అని నామకరణం చేశారు. బిడ్డ పుట్టాక తండ్రి భోనేస్సు, బిజాపూర్ సుల్తాన్ వద్ద జాగిరు దారుగా చేరి అక్కడికి వెళ్ళాడు.

భక్తిసంపన్నురాలూ, వివేకతీ అయిన తల్లి జిజాబాయి పెంపకంలో శివాజీ పెరగసాగాడు. ఆమె పురాణేతిహసాలలోని పీరసాహస గాథ లను బిడ్డకు చెబుతూ, లేత్పూరుదయంలో ఉన్నత భావాలను పాదుకొల్పింది. దాదాజీ కొండదేవ అనే కుటుంబ మిత్రుడు శివాజీ విద్యాభ్యాసానికి ఎంతగానో సాయపడ్డాడు.

శివాజీ చిన్నప్పటి నుంచే సాహసకృత్యాలకు పేరొందిన స్థానికులైన మాపళీలతో కలిసి మెలిసి మైత్రితో మసలసాగాడు. వారి నుంచి గుర్రపు స్వారీ, కత్తిసాము, మల్లయుద్ధం, మొదలైన

వాటిని నేర్చుకున్నాడు. క్రమంగా అద్భుతసాహస్రాలతో ఆ యువకులను ఆకట్టుకుని, వారిని తన అనుచరులుగా మలుచుకున్నాడు.

యువకుడైన శివాజీ హృదయంలో మెల్ల మెల్లగా స్వాతంత్ర్యకాంక్ష మొగ్గ తెడగుసాగింది. దేశానికి పరాయి పాలననుంచి విముక్తి కలిగించి సాంత రాజ్యం స్థాపించాలని సంకల్పించాడు. ఒకనాడు తన ముఖ్య అనుచరులతో కలిసి శివాజీ రాయ్ రేశ్వర్ సమీపంలోని ఒక గుహలో వున్న శివాలయానికి వెళ్ళాడు. తమ బొటున వేలును కోసుకుని, శివలింగం మీద రక్తస్నీ బోట్టులు బోట్టులుగా అర్పిస్తూ మాత్ర భూమికి మొగలుల దుష్పాలననుంచి విముక్తి కలిగించగలమని ఆ యువకులు ప్రతినిఖ్యానారు!

స్వాతంత్ర్యం కోసం ప్రాణాలర్పించడానికి సిద్ధంగా వున్న మావళి వీరులను శివాజీ కూడ గట్టుకున్నాడు. 1646లో తోర్రు కోటును ముట్టి డించి వశపరచుకున్నాడు. ఆ తరవాత పురందర్, రాజీవ్, సింహాంధ్ర, రాయ్ గఢ్ అంటూ ఒక్కిక్క కోటగా వశపరచుకుంటూ, అనువైన ప్రాంతాలలో సైనిక బలాలను సమీకరించుకుంటూ విస్తరించసాగాడు. శివాజీ ప్రతాప ఘడిలో చిన్న మందిరం నిర్మించి ‘భవానీదేవి’ విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించాడు.

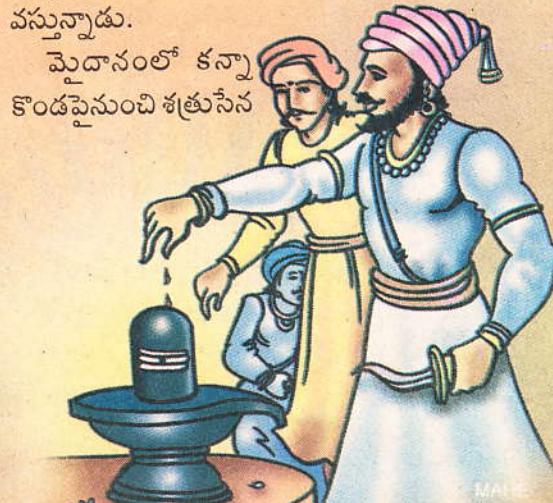
అంతపరకు నిశ్చింతగా విలాసాలలో మునిగి తేలుతూన్న మొగలు పాలకులు దక్కను పరిస్థితులకు ఉలిక్కిపడి ప్రమాదాన్ని గుర్తించారు. శివాజీని ఎలాగొనా నియంత్రించాలని ఆలోచించారు. ఆయన తండ్రి షాజీని శైలీగా పట్టు

కుని, కొడుకు దురాగతాలను కట్టడి చేయమని ఆశేంచారు. అయితే శివాజీ ఎంతో చాకష్యంతో, ధీల్లీ నుంచి షాజహాన్ జోక్యం చేసుకునేలా చేసి, తండ్రిని విడిపించుకున్నాడు. తండ్రి ప్రమాదం నుంచి బయట పడ్డాడ, శివాజీ మళ్ళీ దాడులను పొరంభించాడు. రాజు జావళి పాలిస్తూన్న ప్రాంతాన్ని వ్యాప్తికూకంగా వశపరచుకున్నాడు. ఆ తరవాత అహ్మాబాదును వశపరచుకుని, చిజాపూర్ సరిహద్దులకు సైన్యాన్ని పంపాడు.

యువకుడైన శివాజీ పుణ్ణ పరిసర ప్రాంతాలకు ఎదురులేని నాయకుడయాడు. ఆయన అపూర్వ దైర్యాన్నికి, సాహస కృత్యాలకూ దేశం అబ్బుర పడింది. అదే సమయంలో శత్రువులైన మొగలు పాలకులు ఆయన్ను తుదముట్టించడానికి సరైన సమయం కోసం ఎదురుచూడసాగారు.

సహ్యాద్రి కొండ మీది ప్రతాపఘడ్ కోట మీదికి ఒకనాడు కింది నుంచి పసెన్ండు వేల మంది సైనికులు-తుపాకులు, ఫిరంగులతో రావడం కనిపించింది. దక్కను ప్రాంతాన్ని భాగా ఎరిగిన అఫ్జలఖాన్ శివాజీని పట్టుకోవాలన్న పట్టుదలతో సేనలకు నాయకత్వం వహించి వస్తున్నాడు.

మైదానంలో కన్నా కొండవైనుంచి శత్రునేనె

తన మొలలోని బాకు తీసి ఆయన డొక్కలో పొడిచాడు. శివాజీ బాధను భరిస్తూ, ఎదుమ చేత్తే అఫ్జలభాన్ కడుపును చీల్చి పేగులు బయటికి వచ్చేలా కింద పడగొట్టాడు!

మంతనాలకు వస్తానన్న అఫ్జలభాన్ కుటుంబముందుగానే ఊహాచి, శివాజీ తన శరీరానికి పలుచటి కవచమూ, ఎదుమ చేతికి పదువైన ఇనుప పులిగోళ్లా ధరించి మరీ వెళ్లాడు!

కుటుంతో హతమార్పాలని వెళ్లిన సేనాధి పతి హతుడవడంతో మొగల్ సేనలు హడలి పోయాయి. శివాజీ సైనికులు వారిని చీల్చి చెండాడి తరుమగొట్టారు.

ఆ తరవాత శివాజీ కొల్హాపూర్ ప్రాంతంలోని పన్నాలా కోటును పట్టుకున్నాడు. ఆ ప్రాంతం లోని చిన్న చిన్న కోటులను వశపరచుకుంటూ, మొగలుల బలమైన స్థావరమైన బిజాపూర్ను ముట్టడించాడు. అయితే, సిద్దిజాహార్ నాయక్కుం లోని మొగలు సేనలు తమసేనలకన్నా ఎన్నో రెట్లు అధికంగా ఉండడంతో, అక్కడి నుంచి తిరుగుముఖం పట్టవలసివచ్చింది.

సిద్దిజాహార్ అమితోత్సాహంతో యాభ్యావేల సైన్యంతో పన్నాలా కోటును ముట్టడించాడు. అక్కడినుంచి త్యోంచుకోవాలి; లేకుంటే బిటమి త్పుదు అన్నష్టితి ఎదురుయింది. లొంగిపోవడా నికి సిద్దంగా ఉన్నట్టు, అంతకు ముందు సంధి చర్చలు జరుపడానికి తనను కొండ కిందికి రావడా నికి అనుమతించాలనీ శివాజీ కోరాడు. సిద్ది జాహార్ అందుకు సంతోషంగా సమ్ముతించాడు.

1660లో అది చీకటి కమ్ముకున్న ఒక తుపాను రాత్రి. భయంకరమైన ఉరుములు, మెరుపుల మధ్య రెండు పల్లకీలు పన్నాలా కోట

లను ఎదుక్కేవడం సులభమే అయినప్పటికీ, ఆ ర్ఘృత్యం శివాజీ అనుచరులకు ఓ క్షణం దిగ్రాంతి కలిగించింది. ఆ తరవాత తేరుకుని శత్రువులను ఎదుర్కొవడానికి వ్యాప్తాలురచించ సాగారు. అయితే, అందరికి ఆశ్చర్యం కలిగించే విధంగా - శివాజీని కలుసుకుని మంతనాలు జరపాలని సేనాధిపతి అఫ్జలభాన్ దూత ద్వారా సందేశం పంపాడు!

ఇద్దరు అనుచరులతో మాత్రం వచ్చేలా అయితే కలుసుకొవడానికి అభ్యంతరం లేదని శివాజీ తెలియజేశాడు. సమావేశ స్థలమూ, సమయమూ నిష్టయించబడింది. పల్లకీలో వచ్చిన అఫ్జలభాన్ సమావేశం కోసం ఏర్పాటు చేసిన గదిలోకి వెళ్లి కూర్చున్నాడు. కొంత సేపటికి శివాజీ అక్కడికి రాగానే ఆరడుగుల అఫ్జలభాన్ లేచి నిలబడినప్పుతూ, ఐదడుగుల శివాజీని ఆప్యాయంగా చేతులు సాచి ఆహ్వానిస్తు న్నట్టు నటించి, దగ్గరికి రాగానే ఎదుమ చేత్తే ఆయన గొంతు పట్టి నులుముతూ, కుడిచేత్తే

నుంచి వెలుపలికి వచ్చాయి. వాటివెంట ఐదు మందల మంది సైనికులు నడిచారు. శివాజీకి అత్యంత విశ్వాస పొత్తుడూ, అసమాన వీరుడూ అయిన బాజీప్రభు దేశ్శపాండే సేనలకు నాయకత్వం వహించాడు. పల్లకీలు సమతల ప్రదేశాన్ని సమీపిస్తాండగా మొగలు సేనలకు అనుమానం కలిగి వాటిని అడ్డుకోబోయారు. ఒక పల్లకీ ప్రధాన మార్గం గుండా సమాస్తాండగా, రెండవ పల్లకీ విశాలగఢ కేసి పక్క దారిలో కదల సాగింది. ప్రధాన మార్గంలో వస్తాన్న పల్లకిని ఆపి, అందులో శివాజీ ఉండడం చూసి పట్టరాని అనందంతో ఆయన్న తమ సేనాది పతి వద్దకు తీసుకువెళ్ళారు.

ఆయన్న చూడగానే, “ఆహో! ఇంతకాలానికి మంతనాలకు వచ్చావన్న మాట!” అంటూ హేళనగా నవ్వాడు సేనాధిపతి. అయితే, వాళ్ళు పట్టుకున్నది అనలు శివాజీ కాదనీ, అయిన పోలికలతో, అదే వేషధారణలో వున్న శివకాళిద్ర అనే మరారి వీరుడని గ్రహించి పట్టరాని ఆవేశానికి లోనయ్యాడు. త్వీంచుకు పోతున్న అనలు శివాజీని పట్టుకోవడానికి మొగలు సేనలు గుర్తాలపై బయలుదేరాయి. ముందు వెళుతూన్న శివాజీని పట్టుకోవాలంచే మొగలు సేనలు ఒక ఇర్కున కొండ కనుమ గుండా వెళ్ళాలి. వారిని అటు వెళ్ళకుండా అడ్డుకోవడానికి బాజీప్రభు దేశ్శపాండే, కొందరు వీరులతో కలిసి కనుమ మార్గానికి అడ్డుగా నిలబడ్డాడు.

శత్రునేనలు హహోకారాలు చేస్తా వచ్చాయి. మరారి వీరులు కత్తులు దూసి వారిని ముందుకు వెళ్ళానియ

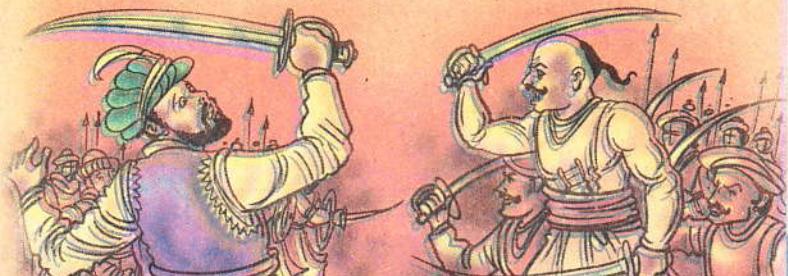
కుండా, తమ శక్తికి మించి పోరాడారు. చూస్తాండగానే ఆ ప్రాంతం మొగలు సేనల శవలతో నిండిపోయింది. అంతలో మొగలు సేనల వద్ద మందుగుండు సామాను అయిపో వడంతో, వాళ్ళు కత్తులతోనే పోరాడవలసి వచ్చింది.

ఆ సమయానికి తమవైపున పదిహేను మంది సైనికులు మాత్రం మిగిలి ఉన్నట్టు బాజీప్రభు గమనించాడు. శత్రునేనలు వారిని చుట్టుముట్టాయి. ఆ స్థితిలోనూ బాజీప్రభు అసమాన ధైర్యంతో పోరాడాడు. ఆఖరికి ఆయన కూడా తీవ్రంగా గాయపడి నెత్తురోడుతూన్న శరీరంతో పోరాడసాగాడు. పన్నెండు గంటలు గడిచిపోయాయి!

నిర్మలమైన ఆకాశంలో మూడుసార్లు ఫిరంగులు పేల్చిన శబ్దం ప్రతిధ్వనించింది. శివాజీ సురక్షితమైన విశాలగఢ కోటకు చేరుకున్న దనడానికి అది సంకేతం. ఆ క్షణం కోసమే ప్రాణాలు నిలుపుకుంటున్న బాజీప్రభు ఆనందంతో నేలకు ఒరిగాడు.

తమ రాజు కోసం, స్వాతంత్యం కోసం ప్రాణాలర్పించిన ఆ వీరుల జ్ఞాపకార్థం ఆ కనుమకు ‘పావన భిండ్’ (పవిత్ర కనుమ) అని పేరు పెట్టారు!

-(ఎ.క.డి)

తత్వవేత్త చివరి సూచన

(క్రీ.పూ. 4వ, 3వ శతాబ్దాలలో భవననిర్మాణం, శిల్పకళ, నాటకం, నగరపాలనమొదలైనవిషయాలలో పొళ్ళాట్టుడేశాలలో పురోగతి సాధించిన నగరంగా ఏథెన్స్ ప్రసిద్ధిగాంచింది. పేరుకు నగరమైనా నిజానికి అడిక నగర రాజ్యం.

ఆ కాలఘటంలోనే సుప్రసిద్ధ తత్వవేత్తా, ఆలోచనాపరుడూ, గురువూ అయిన సౌక్రటీసు (క్రీ.పూ 470 - 399) ఎథెన్స్లో జీవించాడు. ఆయన నగరంలోని యువకులకు ఎలాంటి పక్షపాత్రవైభారీ చూపకుండా, విశాల హృదయంతో వివిధసమస్యలను విభిన్న కోణాల నుంచి పరిశీలించి పరిచ్ఛరాలు కనుగొనాలనీ, అందుకు హౌతుబద్ధమైన ఆలోచన చాలా అవసరమనీ బోధించేవాడు. బుద్ధిపరమైన సౌమరితం యువకులకు పెద్ద శాపంలాంటి దని ఆయన భావించాడు. ఆయన ఒక అకాడెమీని నెలకోల్పి అక్కడ రాజ్యపోలనా వ్యవహారా

లతో సహా జీవితానికి సంబంధించిన సకలవిధ సమస్యలనూ చర్చించడానికి యువకులను ఆహారించాడు. నగరంలోని యువకులందరూ సౌక్రటీసును తమ మిత్రుడిగా, గురువుగా, మార్గదర్శకుడుగా గౌరవించసాగారు.

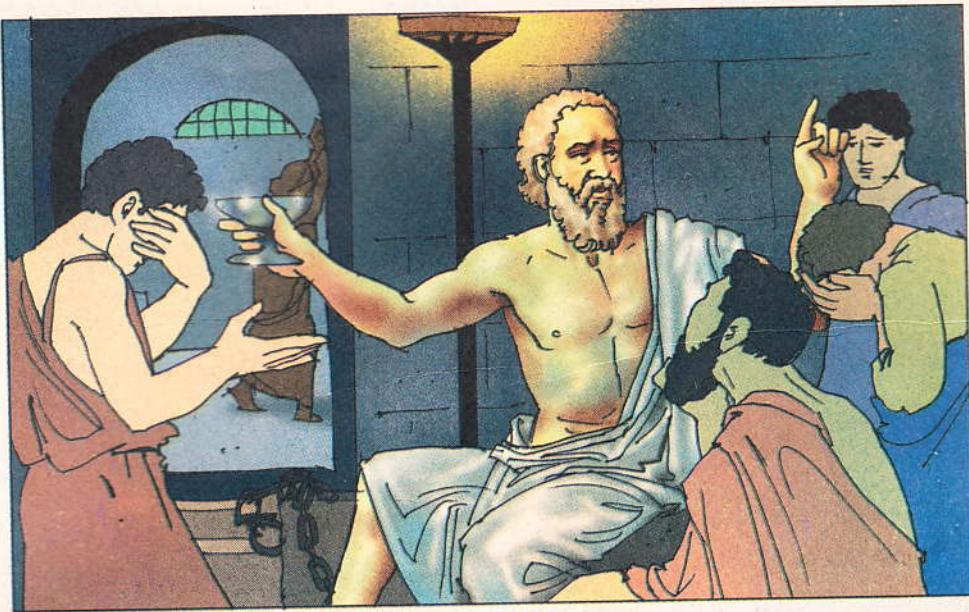
అయితే, అది అధికారంలో ఉన్నవారికి కంట గింపుగా తయారయింది. మేధావంతులూ, నిజాయాతీ పరులూ అయిన యువకులు తమను తప్పిపడితే, తమ పదవులకు ముప్పు వాటిల్ల గలదని భయపడ్డారు. దీనికంతటికి మూలకారణం సౌక్రటీసు అనీ, ఆయన యువతను తప్పుదారి పట్టిస్తూ, చెడగిడుతున్నాడనీ ఆయన మీద నిందారోపణ చేశారు. ఐదు వందల ఒక్క న్యాయమూర్తులుగల సభలో హాజరైసంజాయిషీ ఇచ్చుకోమని సౌక్రటీసును ఆజ్ఞాపించారు. తాను ఎలాంటి అపరాధమూ చేయలేదనీ, యువతకు ఆలోచించే విద్యను

చందులూ ఇండియా క్రీడా-8 (సెప్టెంబర్ 2007) సమాధానాలు

1. బి. 18; 2. సి. శ్రీరంగం; 3. ఎ. టాగూరే చేశారు; 4. సి. జవహర్లాల్ సెప్రులా;
5. ఎ. ఆర్.కె. నారాయణ్; 6. బి. సరోజినీ నాయుడు.

విజేతలకు అభినందనలు:

1. సమావిజయ, గోదాల - 533 450 (ఆం.ప్ర.)	4. వి. వినీత్ రెడ్డి, హస్కూండ - 506 001 , పరంగల్లు (ఆం.ప్ర.)
2. ఎం. మచ్చాతీ, ఒంగోలు - 523 002, ప్రకాశం జిల్లా (ఆం.ప్ర.)	5. కె.వి.ఆర్, దీప్, ఒంగోలు - 523 001, ప్రకాశం జిల్లా (ఆం.ప్ర.)
3. నేమాన సుభాష్, శ్రీకాకుళం - 532 001 (ఆం.ప్ర.)	

బోధమున్నాననీ, అందుకు తనను సత్కరించాలే తప్ప తనపై నిందారోపణ చేయడం తగదని సొక్కటీసు యుక్కియుక్కంగా వాదించాడు.

అయినా, న్యాయసభ అయనకు మరణ శిక్ష ఏదించింది! ‘హమ్మక్’ అనే విషాస్ని తాగాలని ఆదేశించింది. సొక్కటీసు ఏథెన్స్ నగరం నుంచి తప్పించుకుని వెళ్ళడానికి అయన మిత్రులు తగిన ఏర్పాట్లు చేశారు. అయితే, రాజ్యంలో ఒక చట్టం ఉన్నంతవరకు అది అవినీతికర మౌనదేనాసరేదానిని గారపించడం ప్రతి పారుడి కర్తవ్యం అనీ; ఇటువంటి సీతి లేని చట్టాలు మునుముందు రద్దవుతాయని చెప్పి, పారిపోవడానికి నిరాకరించాడు సొక్కటీసు.

చివరి రోజు రానే వచ్చింది. భార్యకూ, ఇద్దరు పిల్లలకూ వీడోలులు పలికాడు. ఆ తరవాతప్పాటో, క్రిటోతో సహా అయన ప్రియతమ శిమ్ములు అయన్ను విచారపడనాలతో చుట్టుముట్టారు. సొక్కటీసు వారిని మందహసంతో చూస్తూ, “మరణం అంత భయంకరమైనదని మీరెం

దుకు భావిస్తున్నారు? ప్రశాంతంగా ఉండాలి,” అంటూ పాత్రను అందుకుని విషం తాగాడు.

విషప్రభావంతో కాళ్ళుచేతులు చలనరహితమై పోయాయి. మరికొంత సేపటికి మాట్లాడే శక్తిని పోగొట్టుకోగలనని గ్రహించిన సొక్కటీసు మెల్లగా పెదవి విషాడు. క్రిటో అయన దగ్గరికి వెళ్ళాడు. నగరంలోని ఒక కొట్టువాడి దగ్గర ఒక కోడి అప్పగా పుచ్చుకుని ఇంకా చెల్లించలేక పోయానని చెప్పి, “అయనకు చెల్లించ వలసిన బాకీని నువ్వు చెల్లిస్తాపు కదూ,” అని అడిగాడు. క్రిటో అలాగే చెల్లిస్తానని చెప్పుడంతో, సొక్కటీసు తృప్తిగా చివరికాసు విడిచాడు.

అయన చివరికోరిక తీర్మానానికి సంపన్ను లైన అయన శిమ్ములలో ప్రతి ఒక్కయూ సిద్ధం గానే ఉన్నారు. అయితే, కొట్టువాడికి సంబంధించినంతవరకు ఆ కోడిధర వసూలు చేసు కోవడం చాలా ముఖ్యంగా కనిపించింది. బుణ్ణగ్రస్తుడిగా మరణించడం సొక్కటీసుకు ఇష్టం లేదు. - (ఎం.డి)

ఇంగ్లీష్-బరియా భాషలలో రచనలు చేస్తూన్న ప్రాఫెసర్ మనోజ్ దాన్ ఈనాటి ప్రముఖ కథారచయితలలో ఒకరు. పిల్లలకు కథలు చెప్పడంలో ఆయన అందవేసిన చేయి. చందమామ సంపాదక సలహాదారుగా ఉంటూ చందమామ పారుకులకోసం ఆయన అసంఖ్యాకమైన రచనలు చేశారు. పద్మశ్రీ వంటి జాతీయ పురస్కారంతో పాటు సాహిత్య ఆకాదమీ అవార్డు, మనదేశంలో సృజనాత్మక రచనలకు అందించే అత్యున్నతపురస్కారమైన సద్యతీసమాన్ మంటివైన్ సత్కారాలు, సన్మానాలు అందుకున్నారు.

వెంటాడిన సంగీతం

మొన్న ఒకసుభాషితం చదివాను. దాన్ని చెప్పిన వారెవరో తెలియదు గానీ, అందులోని భావం మాత్రం చాలా గొప్పది: “దేవుడు పక్కలను ప్రేమించాడు; వాటి కోసం చెట్టును సృష్టిం చాడు. మనిషి పక్కలను ప్రేమించాడు; వాటి కోసం పంజరాన్ని తయారుచేశాడు!”

ఆ సుభాషితం చదవిన వెంటనే ఎప్పుడో విన్న చక్కని కథ ఒకటినా మనులో కడలాడింది. ఆ కథ విని చాలా సంపూర్ణాలు గడిపోయాయి గనిక, నా భావాలు, ఉద్యోగాలు కలగలిసిపోయి అసలు కథ కాస్త పలచబడిపోయి ఉండవచ్చు. అయినా స్థాలంగా కథ ఇలా సాగుతుంది:

ఒకానోమ్పుడు దూర ప్రాంతాల వ్యాపారానికి వెళ్లిన ఒక వర్తకుడు బిడారుతో తిరిగి వస్తూ ఒక అడవిని దాటవలసి వచ్చింది. అందమైన లోయ మధ్య ఒక తటాకం సమీపంలో ఆ రాత్రికి ఆగి వెళ్ళవలసి వచ్చింది. అది వెన్నెల రాత్రి. గుడారంలో కూర్చున్న వర్తకుడు తటాకానికి ఆవల ఉన్న గంభీరమైన కొండలను చూసి, తటాకం చుట్టూ వున్న పూలచెట్ల సుంచి వీచే సుగంధ పరిమళాలను అప్పుదించి, ఎంతగానే

అనందించాడు. అయితే, అన్ని అందాలకూ మించి ఆ ప్రశాంతవాతావరణంలో అప్పుడ్పుడు వినిపించినకొన్ని పక్కల పాటలు అతణ్ణిముగ్గుణ్ణి చేశాయి. దాన్ని వింటూ అలాగే నిద్రపోయాడు. రాత్రంతా, ఎన్నడూ కని అందమైన కలలు కన్నాడు. తెల్లవారకముందే నిద్రలేచి ఆ కలలకు కారణం పక్కల పాటే కారణమని గ్రహించాడు.

అతడు ఆ వింత పక్కల పాట వినిపించిన గుబురు చెట్ల కేసి వెళ్లి మాశాడు. ఒకటి రెండు పక్కలు ఇంకా అప్పుడ్పుడు పాడుతున్నాయి. ఒక పక్కి అప్పుడే గూటి సుంచి వెలుపలికి తొంగి చూస్తున్నది. సూర్యోదయం కాగానే పక్కలన్నీ ఎగిరి వెళ్లిపోయాయి.

వర్తకుడి వెంట పక్కలుపట్టే వేటగాడొకడు ఉన్నాడు. వర్తకుడి కోరిక ప్రకారం వాడు చెట్టుక్కి పక్కి గూట్లు జిగురు వుంచి కంటెకి కనిపించ కుండా వలపన్ని వచ్చాడు. సూర్యాస్తమయం అవుతూండగా పక్కలన్నీ గూట్లకు తిరిగి వచ్చాయి. వేటగాడు వలపన్నిన గూటిలోకి కూడా, ఏమాత్రం అనుమానం లేకుండా పక్కి లోపలికి జోరబడింది. వేటగాడు వరచరా

చెట్టక్కి వెళ్లి పక్కని పట్టి తెచ్చి
యజమానికి అప్పగించాడు.

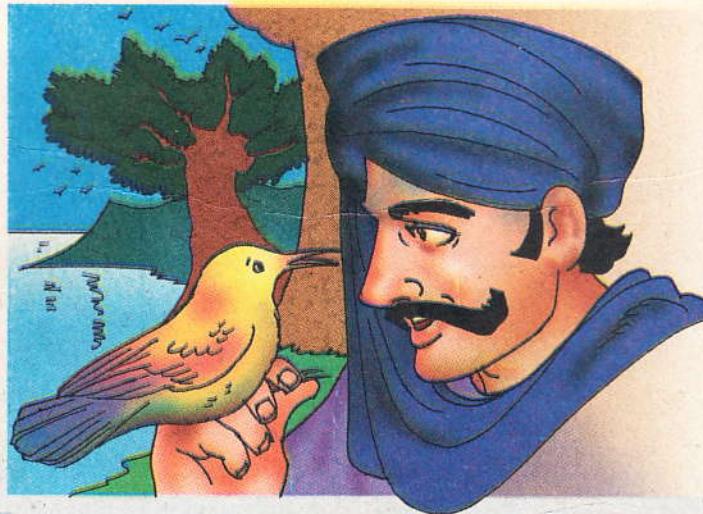
పక్కి రెక్కలు కొట్టుకుంటూ
తన వ్యతిరేకతను తెలియ
జేసింది. అయితే, వర్తకుడు
దాన్నేమీ పట్టించుకోకుండా
ప్రేమగాళలా అన్నాడు: “నువ్వేమీ
భయపడకు. నిన్నేమీ చేయను.
నీకు నవరత్నాలు పాదిగిన
బంగారు పంజరం చేయస్తాను.
ఏ పక్కలకూ అందుబాటులో
లేని సుమధురఫలాలను నీకు
ఆహారంగా పెడతాను. నా సేవ
కులు రాత్రింబవట్టు నిన్ను కంటికి రెప్పలా
చూసుకుంటారు. నువ్వు చేయవలసిందల్లా
ప్రముఖులు ఎవరైనా మా ఇంటికి వచ్చిన
ప్పుడు, రోజుకు ఒకటి రెండు సార్లు పాడడం
మాత్రమే. దాని ద్వారా నీకు పేరు ప్రభావ్యతలు
కూడా షాయి.”

“అయితే, బందిగా ఉన్నప్పుడు నేను
పాడలేనుకదా! నన్ను స్వేచ్ఛగా వదిలిపెట్టు. మీ
వెంట ఎగురుతూ వచ్చి మీ ఇంటిని చూసు
కుంటాను. అప్పుడుప్పుడూ వచ్చి నీకోసం తప్పక
పాడుతాను. నా మాట నమ్మి,” అన్నది పక్కి.

పక్కి రుగురుగులతో చాలా అందంగా కనిపిం
చింది. వర్తకుడు పక్కి విన్నపొన్ని పెడచెవిని పెట్టి
ఏ కొరతా లేకుండా జాగ్రత్తగా చూసుకుంటా
నని మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పసాగాడు.

పక్కి మరేమీ మాట్లాడలేక మౌనంగా ఉండి
పోయింది. లోయను వదిలి వర్తకుడి వాహనాలు
అతడి ఇంటి కేసి బయలుదేరాయి.

ఇల్లు చేరాక పక్కి వర్తకుడి కోసం అప్పు
డప్పుడు పాడుతున్నప్పటికీ మొదట పున్న

శ్రావ్యత లోపించింది. మధురంగా ఉన్నప్పటికీ
అంతర్లీనంగా తీరని ఆవేదన ధ్యానించసాగింది.

వ్యాపారి వద్ద ఉన్న పాటలు పాడే పక్కి
గురించి ఊరంతా తెలిసిపోయింది. ఎందరం
దరో ప్రముఖులు వచ్చి దానిని చూడసాగారు.
దానిని పట్టుకువచ్చిన వ్యాపారి అదృష్టాన్ని కొని
యాడారు. పక్కికోసం రకరకాల కానుకలూ,
చిన్న చిన్న ఆభరణాలూ ఇచ్చేవారు. అయినా
స్వేచ్ఛకోల్పోయిన పక్కి ఎలాంటి కానుకలకైనా
ఎలా ఆనందించగలదు? వారికేసి నిర్మించా
చూస్తూ ఊరుకునేది.

ఇలా రెండేళ్లు గడిచిపోయాయి. వర్తకుడు
మళ్ళీ వ్యాపారం కోసం బయలుదేరుతూ,
పంజరం దగ్గరికి వెళ్లి, ‘నేను వ్యాపారానికి
దూర ప్రాంతానికి వెళుతున్నాను. నేను ఇంటి
వద్ద లేనప్పుడు నీకు ఎలాంటి కొరతా రాకుండా
చూసుకోమని, ఇంట్లోనివారికి పనిమమలకూ
చెప్పాను. నీకు ఏ లోటూ రాదు. ఇంకో విషయం.
నేను తిరిగి వచ్చేప్పుడు నీ స్వప్తులమైన లోయ
గుండా రావలసి ఉంటుంది. నీ బంధుమిత్రు

లయిన తటాకం దగ్గరి పక్కలకేమైనా చెప్ప మంటావా?" అన్నాడు పక్కితో.

"చాలా కృతజ్ఞతలు. నన్ను ఇక్కడ చక్కగా చూసుకుంటున్నారనీ, నిజానికి చాలా పేరు ప్రఖ్యాతులు పాండాననీ, అయితే, స్వేచ్ఛ మాత్రం లేదనీ, ఏం చేయడానికి తోచడం లేదనీ చెప్పు," అన్నది పక్కి.

"తప్పకుండా చెబుతాను," అని చెప్పి వర్తులు అక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు.

మూడు నెలల తరవాత వరకుడు తిరిగి వచ్చాడు. ఆయన వచ్చి రాగానే, "నేను చెప్పిన సంగతి నా మిత్రులకు చెప్పావా? అందుకు వాళ్ళ ఏమి సమాధానం పంపారు," అని పక్కి వరకుణ్ణి ఆత్మతగా అడిగింది.

"నువ్వు చెప్పిన మాటలను పక్కలతో బిగ్గరగా చెప్పాను. ఒకసారి కాదు. రెండు సార్లు చెప్పాను. ఒక్కటీ బదులు పలకలేదు. నా మాటలు విన గానే కిలకిలమని శబ్దం చేయడం కూడా మానే శాయి. నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాయి. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ ఒక పక్కి కొమ్మెపై నుంచి కిందనున్న పొదలోకి దభీమని పడిపోయింది.

బహుశా అది చచ్చిపోయిందనుకుంటాను," అన్నాడు వర్తకుడు ఎంతో విచారంగా.

పక్కి మౌనంగా ఊరుకున్నది. ఆ వార్త విన డంతో పక్కి దిగ్రాంతి చెందివుంటుండని వర్తులు భావించాడు. పక్కి ఓదార్పుగా నాలుగు మాటలు చెబుదామని అనుకుంటూండగా, పంజరంలోని అడ్డు ఊచ మీద కూర్చున్న పక్కి హరాత్తుగా కింద పడిపోయింది.

"అయ్యో దేవుడా! ఆ లోయలోని పక్కి చనిపోయిన సంగతి చెప్పకుండా ఉంటే బావుండేది. పాపం ఆ వార్త విని తట్టుకోలేక ఇద్ద చచ్చి పోయినట్టున్నది!" అంటూ వరకుడు భోరున విలవించసాగాడు. పంజరం తలుపు తీసి పక్కిని వెలుపలికి తీశాడు. మౌనంగా ఇంటి పెరటో ఉన్న తోటకే నడిచాడు. తక్కినవారూ ఆత్మణి అనుసరించివెళ్ళారు.

పక్కిని ఎక్కడ పాతి పెట్టాలన్న విషయం చర్చించి ఒక నిర్దయానికి వచ్చారు. ఆయితే, పక్కిని వరకుడు పచ్చ గడ్డి మీద ఉంచగానే, అది రివ్వనలేచి క్షణంలో దాపులనున్న చెట్టు కొమ్మ మీదికి ఎగిరి వెళ్ళి కూర్చుని, "నా మిత్రుల సందేశం వినిపించినందుకు చాలా కృతజ్ఞతలు!" అన్నది.

"ఆ పక్కలు ఎలాంటి సందేశమూ పంపలేదే!" అన్నాడు వర్తకుడు విస్మయంతో ఒక్కటీ అంతుబట్టక.

"అవి నిజంగానే సందేశం పంపాయి. నేను చెప్పి పంపిన మాటలు నీ నోటి గుండా విన గానే ఒక పక్కి చచ్చిపోయి నట్టు కింద పడిపోయిందని చెప్పావు కదా. స్వేచ్ఛ సాధిం

చందమామ

మన దేశం క్విజ్

మనదేశంలోపుట్టి రెండు మతాలకు సంబంధించినది ఈ నెల క్విజ్

1. 24. మంది
తీర్థంకరులలో
మొట్టమొదటి
వారెవరు?

2. గౌతమబుద్ధుడు
ఏ భాషలో
ఉపన్యాసాలిచ్చాడు?

3. బుద్ధుణ్ణి శాక్యముని అని ఎందుకు
అంటారు?

4. మహావీరజ్ఞనుడి
అనుచరులను ఏమని
పిలుస్తారు?

5. బౌద్ధమతం మూడు
శాఖలుగా విడి
పోయింది. అవి ఏవి?

(సమాధానాలు 74వ పేజీలో)

చాలంటే నన్ను అదేవిధంగా చేయమన్న
సందేశం అందులో ఇమిడి ఉంది. నాకు ఆ
సలహా ఎంత గొప్పగా పనిచేసిందో నువ్వు
ప్రత్యక్షంగా చూశావు కదా?" అన్నది పక్కి.

వర్తకుడు ఆశ్చర్యంగా దానికేసి చూశాడు.
పక్కిమళ్ళి, "నువ్వునా కోరికమన్నించి మొదటే
గనక నన్ను వదిలిపెట్టి ఉన్నట్టయితే, అప్పుడు
ప్పుడు వచ్చి, నువ్వు, నీ బంధుమిత్రులూ
సంతోషపడే విధంగా పాడి ఉండేదాన్ని-ఎందు
కంటే, స్వేచ్ఛగా ఉన్నప్పుడు మాత్రమే పాడగల
పాట అది! అయితే నన్ను వదిలిపెట్టకూడదన్న
లోభం నీలో పెరిగిపోయింది. ఇప్పుడు నేను
నీ కొసం తుదిసారిగా ఒక పాట పాడుతాను-
అదే నీకు శిక్క!" అన్నది.

"చాలా సంతోషం! అయినా అది నాకు శిక్క
ఎలా అవుతుంది?" అని అడిగాడు వర్తకుడు
అయోమయంగా.

పక్కి సమాధానం చెప్పకుండా, పాడడం
మొదలు పెట్టింది. అందరూ ఆ పాట విని
తన్నయత్యంచెందారు. హరాత్తుగా పాటను ఆఫి
పక్కి ఎటో వెళ్ళిపోయింది, సుదూరమేఘాలను
దాటుకుంటూ.

కొన్ని రోజులు గడిచాయి. పక్కి పాడిన పాట
వర్తకుడి మనసులో తరచూ వినిపించ సాగింది.
ఆదిమళ్ళి మళ్ళి అతడి మనసులో ప్రతిధ్వనిం
చడం వల్ల దాదాపు అతనికి పిచ్చెక్కినట్ట
యింది. ఇక భరించ లేక ఒకనాడు తిన్నగా
అడవికి వెళ్ళి లోయను చేరాడు. పక్కులన్నీ
ఆగ్రహంతో గుంపుగూడి కీచుకీచుమంటూ
అతడి తల మీద వృత్తాకారంలో ఎగరడంతో,
అతడు వెంటనే వెనుదిరిగాడు. అయితే,
మనసులో వెంటాడే సంగీతం మాత్రం జీవి
తంలో ఆఖరి క్షణం వరకు అతణ్ణి వేధించ
సాగింది.

ఉత్తమ ఆయుధం!

అక్కర్ చక్రవర్తి ఒకనాడు ముఖ్య ప్రముఖుల లతో కలిసి ఉద్యానవనంలో పచార్లు చేస్తూ గులాబీ తోట అందానికి ముగ్గుడై, “అహో! భూతలస్వర్గం అంటూ ఉంటే అది ఇదే కదా!” అన్నాడు.

“అప్పను, ప్రభూ! మీరన్నది అక్కర సత్యం,” అన్నారు వెనక నడుస్తాన్న ప్రముఖులు, ఒక్క బీర్చుల్ తప్ప.

అక్కర్ బీర్చుల్కేసి తిరిగి చూశాడు. అతడు దేన్నే అదేపనిగా వెతుకుతూ కనిపించాడు.

“బీర్చుల్, భూతలస్వర్గం అంటూ ఉంటే అది ఇదేనని నేను అన్నాను. దాన్ని గురించి నీ అభిప్రాయం చెప్పనే లేదు మరి,” అన్నాడు అక్కర్.

“ఉద్యానవనం చాలా అందంగా ఉన్నది. అందులో సందేహం లేదు. అయినా,” అంటూ ఆగాడు బీర్చుల్.

“అంటే నువ్వు నా అభిప్రాయంతో ఏకీ భవించడం లేదన్న మాట! అయినా, ఏమిటి అయినా...” అన్నాడు అక్కర్ తీవ్రస్వరంతో.

“అందం ఉన్న చోటే ప్రమాదం కూడా పాచి ఉంటుందంటారు కదా,” అన్నాడు బీర్చుల్.

“ప్రమాదమా! గులాబీ చెట్లకున్న ముఖ్య గురించి చెబుతున్నావా?” అని అడిగాడు అక్కర్.

“ముఖ్యు, గులాబీ పూలకు సహజ కవ

చాలు. నేను వాటిని గురించి చెప్పడం లేదు,” అన్నాడు బీర్చుల్.

“మరి గడ్డిలో దాగి వుండే పాముల గురించి చెబుతున్నావా?” అని అడిగాడు అక్కర్.

“మనుషుల అడుగుల చప్పడు వినగానే పాములు పొరిపోతాయి. ప్రాణ రక్షణకు మాత్రమే కాచేస్తాయి,” అన్నాడు బీర్చుల్.

“మరి ప్రమాదం దేనివల్లో కాస్త సుష్టంగా చెప్పు,” అన్నాడు అక్కర్.

“శక్తివంతులైన ప్రభువులకు శత్రువులు కూడా లెక్కకు మిల్కిలిగానే ఉంటారు. సమయం చూసి దెబ్బతియడానికి కాచుకుని ఉంటారు. ముఖ్యంగా ఇరుగు పారుగు రాజులు భయం

కారణంగానో, అసూయ వల్లనో ఎలాగైనా పడ గొట్టాలని చూస్తాంటారు. అలాంటి వారి పట్ల ప్రభువులు నిరంతరం అప్రమత్తులై ఉండడం చాలా అవసరం,” అన్నాడు బీర్చుల్.

ఆ మాటతో ఆక్షర్ ఆలోచనలో పడ్డాడు. మౌనంగా వెనుదిరిగాడు.

మరునాడు నిండు సభలో ఆక్షర్, “హారాత్తుగా ఆపద ముంచుకు వచ్చినప్పుడు రక్షణకు ఉపయోగపడే ఉత్తమ ఆయుధం ఏది?” అని సభాసదులనుడ్డేశించి అడిగాడు.

“పదునైన ఖళ్ళం,” అన్నాడు ఒకసభికుడు.

“కత్తి పట్టిన వాడు ఖడ్డపీరుడైనప్పుడే అది ఉపయోగపడుతుంది,” అన్నాడు బీర్చుల్.

“దూరం నుంచే శత్రువు మీదికి ప్రయోగిం చవచ్చుగానక, ఈటె ఉత్తమమైన ఆయుధం,” అన్నాడు ఇంకోక ముఖ్యాడు.

“ఈటె తన మీదికి రాకముందే శత్రువు దాన్ని మధ్యలోనే పడగొట్టచుచ్చ కదా?” అన్నాడు బీర్చుల్.

“ఫిరంగి!” అన్నాడు మరొక సభికుడు.

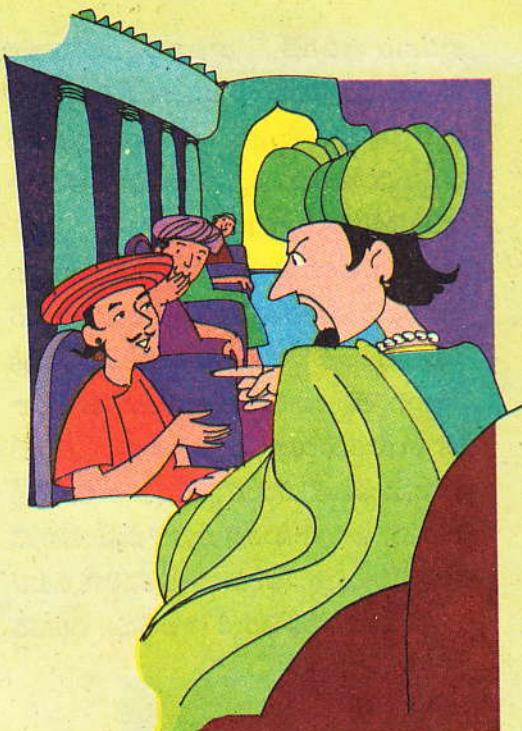
“దాడి హాత్తుగా జరిగినప్పుడు ఫిరంగిని వెతుక్కువడం సులభం కాదు కదా?” అన్నాడు బీర్చుల్.

“ఖడ్డుమూ కాదు. ఈటేకాదు. ఫిరంగీ కాదు. మరినీ దృష్టిలో ఉత్తమ ఆయుధం ఏది బీర్చుల్?” అని అడిగాడు ఆక్షర్.

“పరిస్థితికి తగ్గట్టు ఉపయోగపడేదే ఉత్తమ ఆయుధం!” అన్నాడు బీర్చుల్.

“ఫలానా ఆయుధం అని చెప్పేటేవు, అంతే కదా?” అన్నాడు బీర్చుల్ కాస్త కటువుగా.

“సమయస్వార్తతో ఆలోచించగల వ్యక్తికి

ఎలాంటి విపత్తుర పరిస్థితిలోనైనారే ఉత్తమ ఆయుధం అందుబాటులో ఉంటుంది, ప్రభూ,” అన్నాడు బీర్చుల్ నెమ్మిగా.

“అసంభద్ధం!” అన్నాడు ఆక్షర్ ఆప్రమాత్.

సభికులు లోలోపల నవ్వుకున్నారు.

“సమయం వచ్చినప్పుడు నా మాటలోని నిజాన్ని తమరే గ్రహించగలరు ప్రభూ!” అన్నాడు బీర్చుల్ వినయంగా.

మరునాడు ఉదయం ఆక్షర్ చక్రవర్తి బీర్చులతో సహి కొందరు ప్రముఖులతో కలిసి వాహ్యాలికి బయలుదేరాడు. వాళ్ళు నదీ తీరాన్ని సమీపిస్తాండగా హాహోకారాలు చేస్తారు, కొందరు అటుకేసి రావడం కనిపించింది. వాళ్ళు చక్రవర్తిని చూసినా ఆగకుండా ప్రాణభీతితో పరుగులు తీసున్నారు. ఆఖరికి ఒకణ్ణి ఆపి

కారణం అడిగితే, “రాజువనంలోని ఒక ఏనుగు మదమెక్కి గొలుసులు తెంపుకుని నానా బీభత్సం సృష్టిస్తున్నది. అది ఇటువైపే వస్తున్నది. పారిపాండి. పారిపాండి!” అంటూ వాడు వెళ్లిపోయాడు.

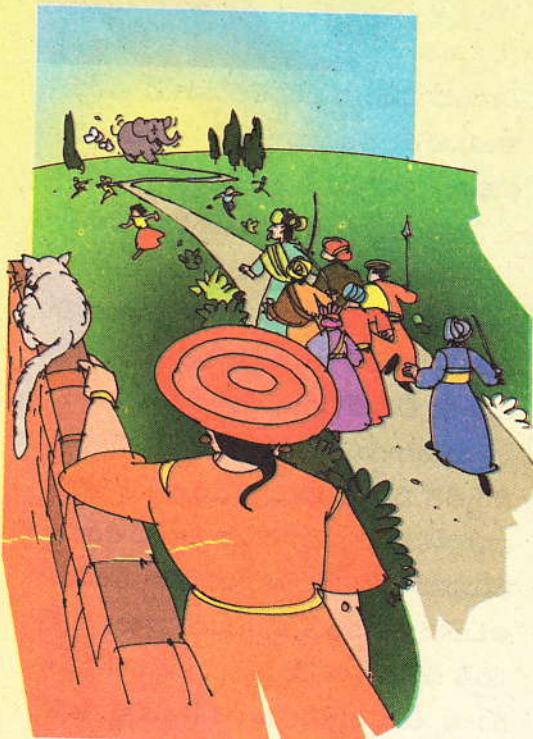
వాడు అటు వెళ్లగానే ఏనుగు గంటల నాదం, ఫ్లీంకారం వినిపించాయి. అక్కర్ చేయి, మొలలోవేలాడుతూన్న కత్తి పిడి మీదికి వెళ్లింది. తక్కినవారు కూడా కత్తులు దూయడా నికి ఆయత్తమయ్యారు. అయినా, మదపుటే నుగును కత్తితో ఎదుర్కొలేమని వారందరికి తెలుసు. అక్కడి నుంచి పారిపోవడం ఒక్కటే తరుణోపాయం. అయినా చక్రవర్తిని వదిలి వెళ్డానికి ఎవరికీ ధైర్యం చాలలేదు. చక్రవర్తి

అక్కడి నుంచి వెనుదిరిగేలా లేదు. అందరూ బిక్కమొలతో బీర్చుల్ కేసి చూశారు.

అయితే, బీర్చుల్ ఏనుగు వస్తూన్న దిక్కు కేసి కూడా చూడడం లేదు. అతడి చూపులు నీరండలో గోడ మీద కళ్ళు మూసుకుని పడుకుని వున్న ఒక పిల్లి మీద పడ్డాయి. బీర్చుల్ అడుగు మీద అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్లి పిల్లిని పట్టుకున్నాడు. పట్టు విడిపించుకోవడా నికి పిల్లి ప్రయత్నించింది. అయినా, అంతలో ఏనుగు సమీపించడంతో, పిల్లిని ఏనుగు వీపుమీద పడేలా గురి చూసి విసిరాడు. పిల్లి తల్లకిందులుగా ఎగురుతూ వెళ్లి ఏనుగు వీపుపై నాలుగు కాళ్ళ మీద దభీమని నిల బడింది. భయంతో ఏనుగు వీపును గొళ్ళతో గిచ్చసాగింది. ఏనుగు అక్కడే నిలబడి, కొపంతో పిల్లిని పట్టుకోవడానికి తొండం సాచింది. దానిని గమనించిన పిల్లి వెంటనే కిందికి దూకి పారిపోసాగింది. ఏనుగు దాని వెంట బడి తరుముకుంటూ పరిగెత్తింది. అయినా పిల్లి దానికి చిక్కకుండా, దాపులనున్న పాదలలోకి వెళ్లిపోయింది.

గండం తప్పినందుకు అక్కడి వారందరూ ఊపిరి పీల్చుకున్నారు.

“బీర్చుల్, నీ సమయస్థార్కి జోహోర్లు! మదపుటేనుగును తరమడానికి ఒక పిల్లిని ఉపయోగించిన నీ తెలివి అమోఘం! ఉత్తమ ఆయుధం అన్నది పరిస్థితిని బట్టి ఉంటుం దన్న నీ అభిప్రాయంతో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తు న్నాను,” అన్నాడు అక్కర్ చక్రవర్తి మంద హసంతో.

చందులూ ఇండియా క్రీడ్ - 10

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION, Bangalore

ఈ సంపత్తిరంగునిచి గాంధీజయంతిని
(లక్ష్మీబర్ 2) షక్యరాజ్యసమితి అంతర్జాతీయ
అంశానికి దీపోత్సవంగా జయపురుంటున్నది.
ఈ సంపదర్థంగా ఈ నెల క్రీడ్ ద్వారా మన
జూతిసుమిత్ర ఉపాధిస్కరించుకుండాం.

మీరు చేయవలసిందేమంచే : 1. సమాధానాలు రాయండి. 2. మీ పేరు, వయసు (16 ఏళ్ళలోపు ఉండాలి) పిన్కోడిటో సహాపూర్తి చిరునామా రాయండి. 3. చందూదారు అయితే, ఆ నంబర్ రాయండి. 4. కవరు మీద చందులూ ఇండియా క్రీడ్ - 10 అని రాసి, చందులూ పూర్తి చిరునామా రాసి మాకు పంపండి. 5. నవంబర్ నెలాఖరులోగా మీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 6. జనవరి 2008 నెలసంచికలో ఫలితాలు పెలువడతాయి.

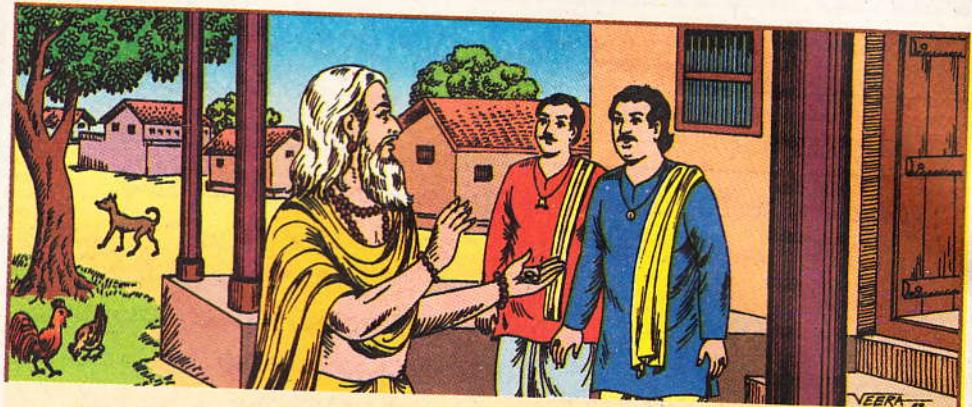
1. గాంధీజీ ఎక్కడ జన్మించాడు?
ఎ. సూరత్ బి. కచ్ సి. పోర్చుండర్
2. గాంధీజీ తల్లి పేరేమిటి?
ఎ. కస్తూరీబాయి బి. పుతలీబాయి సి. విద్యావతి
3. గాంధీజీని మొదటి తరగతి రైలుపెట్టే నుంచి
గెంటేసిన సుప్రసిద్ధ సంఘటన దక్షిణాఫ్రికాలోని ఏ
నగరంలో జరిగింది?
ఎ. డర్వ్ బి. జౌహ్న్ బగ్గి సి. మారిట్ బగ్గి
4. గాంధీజీ అధ్యక్షత వహించిన కాంగ్రెస్ మహాసభ ఏది?
ఎ. బెల్గాం బి. బెజవాడ (విజయవాడ) సి. కాశి
5. మనదేశంలో గాంధీజీ ఒక వార్తాపత్రికను ప్రారంభించాడు. దాని పేరేమిటి?
ఎ. ది ఇండియన్ బహినియన్ బి. యంగీ ఇండియా సి. హరిజన్
6. గాంధీజీ తన మొట్టమొదటి ఆత్మమాన్మి ఎక్కడ స్థాపించాడు?
ఎ. వార్డా బి. సబర్యుతి సి. భావనగర్
7. గాంధీజీ మనదేశంలో మొట్టమొదట సత్యగ్రహస్ని ఎక్కడ చేపట్టాడు?
ఎ. చంపారన్ బి. జలియన్ వాలాబాగ్ సి. నవకాళి

అన్ని సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ
మంది ఉన్నట్టుయుటే బహుమతిమొత్తం ద్రా ద్వారా తీసిన
ఇంగులికిసమానంగా పంచదుతుంది.

మి...

జ్ఞాపకశత్రీ

ఒక అమావాస్యరోజు ఉదయం ఏదో పని మీద కామేశం ఇంటికి వచ్చాడు రామేశం. ఆసమయంలో తీర్థయాత్రకు వెళుతూ ఒక సాధువు వచ్చి గుమ్మం ముందు నిలబడ్డాడు. రామేశం రెండు రాగి కాసులాయనకు ఇచ్చి, “ఒకటి నాది. రెండవది మా కామేశంది,” అన్నాడు.

సాధువు దీపించి, “మీ స్నేహం ముచ్చట యినది. నువ్వు మిత్రుడి నుంచి రాగి కాసు వెనక్కు తీసుకోకు. ప్రతి అమావాస్యనాడూ నీ మిత్రుడికో రాగి కాసు ఇస్తూ ఉండు. అది అయినకంతో లాభం కలిగిస్తుంది. అలాగే నీ మిత్రుడు ప్రతి పున్నమిరోజు నీకొక రాగికాసునిస్తే, అది నీకు లాభం కలిగిస్తుంది. అయితే రాగి కాసు విషయం ఎవరికి వారు గుర్తుంచుకోవలసిందే తప్ప, ఒకరికొకరు గుర్తు చేసుకోకూడదు,” అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ మరునాడు ఊరికి పుల్లయ్య అనేవాడు వచ్చి, ఊళ్ళో పదెళ్ళ క్రితం చేసి వెళ్లిన అప్పు లన్నీ తీర్చాడు. వాడు కామేశం నూరు మహోల బాకీని వట్టితో సహా తీర్చేసి నట్టు తెలిసి సాధువు దీవెన ఫలించిందనుకున్నాడు రామేశం.

సాధువు చెప్పిన ప్రకారం పున్నమినాడు కామేశం రామేశానికి రాగికాసు ఇవ్వలేదు. కానీ మళ్ళీ అమావాస్య రాగానే రామేశం కామేశాన్ని కలుసుకుని ఒక రాగి కాసునిస్తే, “అరే! నీకింకా ఆరోజు సాధువు చెప్పిన విషయం గుర్తుందా?” అన్నాడాయన ఆశ్చర్యంగా.

“నీకు లాభం కూడా కలిగాక, ఆ విషయం నేనెలా మరిచిపోగలను,” అన్నాడు రామేశం.

కామేశం నవ్వి, “పుల్లయ్య ఇంకా చాలా మంది అప్పులు తీర్చాడు. వాళ్ళందరికీ నువ్వు రాగికాసు లివ్వలేదుకదా!” అన్నాడు. “పూజ చేసిన వాడి కోసం వానకురిస్తే, చెయ్యని వాడి

బాచి

చేనుతడవక పోతుందా? నీవల్లే వాళ్ళందరికీ లాభించిందేమో,” అన్నాడు రామేశం.

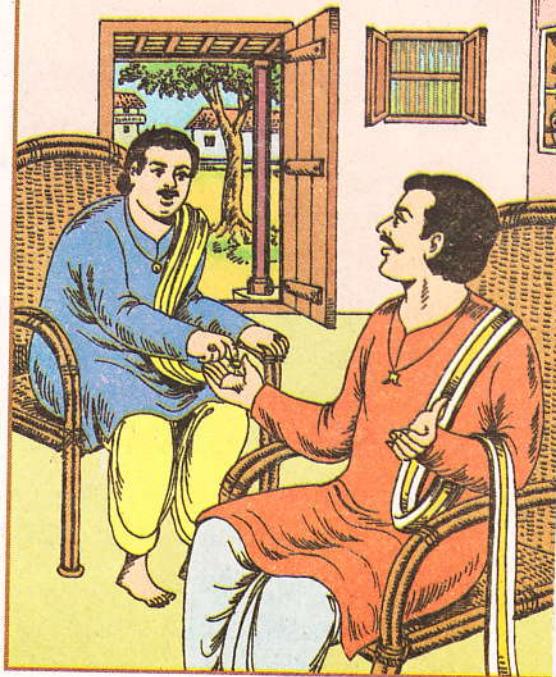
కామేశం చిన్నబుచ్చుకుని, “ఈ మాత్రం నాకూ తట్టిందనుకో. కానీ అదేమిటో పున్నమి వచ్చే సరికి నాకీ విషయమే గుర్తురావడం లేదు. నీ జ్ఞాపకశక్తి నాకూ ఉంటే ఎంత బావుణ్ణు,” అని నిట్టూర్చాడు.

ఆరాత్రేకాపలాభటులకు చాలా కాలంగా తప్పించుకు తిరుగుతున్న ఒక దొంగ దొరి కాడు. దోచిన డబ్బు, నగలను చెట్టు తెరలో దాస్తున్నాడు. వాటిలో కామేశం పోగొట్టుకున్న నగ కూడా ఉన్నది!

తనతోపాటు ఊళ్ళో చాలామంది నగలు దొరికినా-దీనికి కారణం తనకు రామేశం ఇచ్చిన రాగికాసు కావచ్చునన్న అనుమానం కామేశానికి కలిగింది. అయినా, ఆ తరవాత వచ్చిన పున్నమికి కూడా ఆయన రామేశానికి రాగికాసునివ్వలేదు.

అయితే, ఆ తరవాత వచ్చిన అమావాస్యకు కూడా రామేశం రాగి కాసునిచ్చాడు. కామేశం తడబడి, “నువ్విచ్చే రాగి కాసువల్ల నాకు లాభం కలుగుతోంది. గుర్తుంచుకుని నేను నీకు రాగికాసునివ్వకపోవడం వల్లనే నాకు కలిగిన లాభం నీకు కలగకుండా పోతున్నది. నీ జ్ఞాపకశక్తి నాకు లేకపోవడం చిన్నతనంగా అనిపిస్తున్నది,” అన్నాడు రామేశంతో.

రామేశం నపియి, “అప్పిచ్చి నష్టపోయావు. నగపోగొట్టుకున్నావు. నా కలాంటి నష్టాలేమీ లేకపోవడం అధృష్టమే కదా! నేనిచ్చిన రాగి కాసువల్ల నీకా నష్టాలు పూడుకున్నాయి.

నాకేమో నా అధృష్టం గురించి తెలిసింది. కాబట్టి అనవసరంగా చిన్నబుచ్చుకోకు,” అని వెళ్లిపోయాడు.

ఆ తరవాత కూడా రామేశం వరుసగా ప్రతి అమావాస్యకూ కామేశానికి రాగి కాసు ఇస్తునే ఉన్నాడు. కామేశానికి లాభం కలుగుతూనే ఉన్నది. అయినా ఒక్క పున్నమికి కామేశం రామేశానికి రాగి కాసునివ్వలేదు.

అలా ఆయనెలలు గడిచాక రామేశం ఏదో పని మీద ఊరెళ్ళుడం వల్ల కామేశానికి ఒక అమావాస్యకు రాగి కాసు ఇవ్వలేక పోయాడు. ఆ మర్యాద కామేశం పెరట్లో గొయ్యి తవ్వి స్తూంటే ఒక చెక్కుపెట్టి నిండా రాళ్ళార్పులూ బయటపడ్డాయి. రామేశం తనకు రాగి కాసు ఇచ్చివుంటే ఆరాళ్ళ వజ్ఞాలుగా మారివుండే వని అనిపించి, ఈసారి పున్నమికి రామేశానికి

రాగి కాసుకటి ఇవ్వాలనుకున్నాడు కామేశం. ఈలోగా రామేశం పెరట్లో నుయ్య తవ్వించ దానికి పున్నమి నాడు ముహూర్తం పెట్టాడు. అది కామేశానికి తెలిసి, ఆరోజు తను గనక రాగి కాసు ఇస్తే సాధువు వరు ఫలించి రామేశా నికి నిధి దొరికినాదొరకవచ్చునని అనుమా నించి కాసు ఇచ్చే ఆలోచనను పక్కనబెట్టాడు. అందుకని పున్నమి ఘుడియలు వెళ్లి, పాట్యమి ఘుడియలు వచ్చేదాక అగి అప్పుడు రామేశం ఇంటికిషెఖాడు. రామేశం ఆయన్ను చూసి, “రా, కామేశం! నువ్వే ఇంకా రాలేదే మని చూస్తున్నాను,” అన్నాడు.

“నాకు జ్ఞాపకశక్తి తక్కువ కావడం వల్ల నేను సాధువు చెప్పిన నియమం పాటించలేక పోయాను. ఇప్పుడు నేను నీకు కాసునివ్వాలనే వచ్చాను,” అన్నాడు కామేశం గొప్పగా.

“అందుకేనేమో పది అడుగుల్లానే జల ఊరుతోంది కామేశం,” అన్నాడు రామేశం.

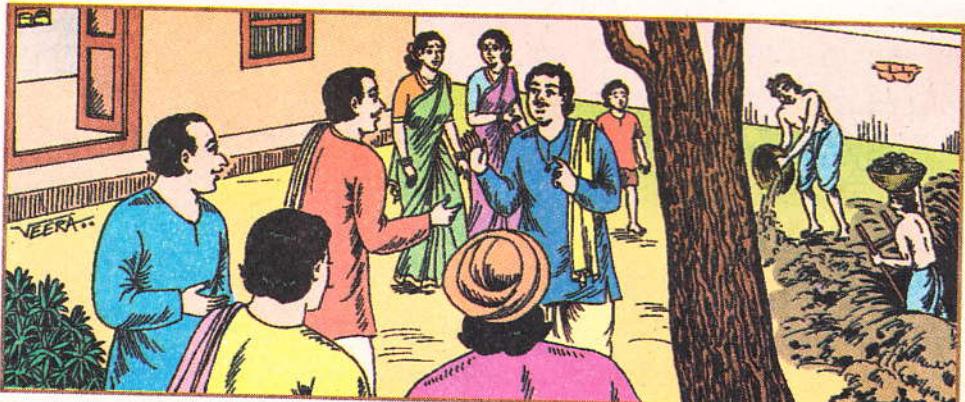
వాళ్ళేమి మాటలాడుతున్నదీ అర్థం గాక, అక్కడివారు ఒకరి ముఖాలోకరు చూసుకోసాగారు. అప్పుడు రామేశం సాధువు ఇచ్చిన

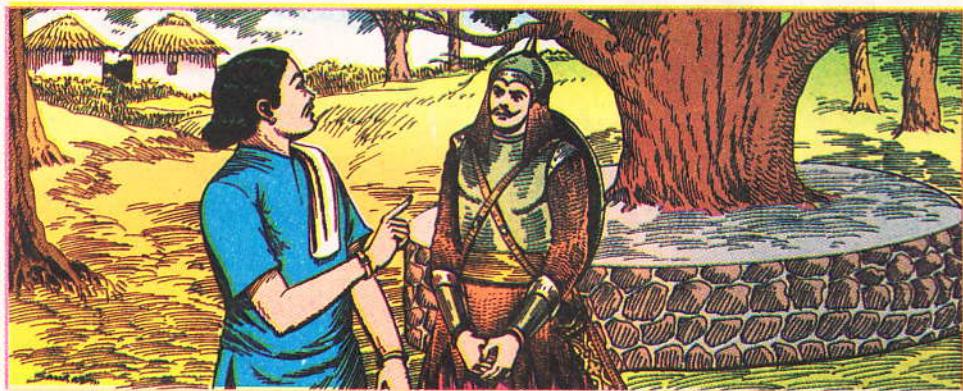
వరం గురించి, ఆ తరవాత జరిగిన విశేషాలు వివరించి, “పోయిన అమావాస్యకు ఊళ్ళు లేనుగనక ఇవ్వలేదు. అయితే, వచ్చే అమావాస్యకే కాదు. ఇంకప్పుడూ రాగి కాసివ్య కూడదని నిర్ణయించుకున్నాను,” అన్నాడు.

“మంచి వాడనీ, పరోపకారి అనీ ఈయనకు పేరు. ఇప్పుడు చూశారు కదా అసలు రంగు,” అన్నాడు కామేశం హాథనగా.

అప్పుడు రామేశం కూడా నష్టుతూ, “అలా అంటామేమిటి కామేశం? నేను రాగికాసులిచ్చి నంత కాలం మూలబుడ్ని జ్ఞాపకశక్తి, ఇవ్వడం మానగానే పని చేస్తాంది. మనిషికి అనుకోని లాభాలకంటే, జ్ఞాపకశక్తి ముఖ్యం కదా. అంటే, రాగికాసు ఇవ్వడంకంటే, ఇవ్వక పోవడం వల్లనే నీకు ఎక్కువ ప్రయోజనం. నీకు రాగికాసు ఇప్పడం మానేసి నా పరోపకారు బుద్ధిని మరోసారి రుజువు చేసుకున్నాను,” అన్నాడు.

ఇది వింటూనే ఆక్కడ ఉన్న వారందరూ ఫక్కున నవ్వారు. కామేశం, రామేశం చేతిలో మరోసారి భంగపడ్డాడు.

దానపాత్రుడు

ఒకప్పుడు బోధిసత్యుడు కాశీ రాజుగా జన్మించాడు. ఆయన పరిపాలించే కాలంలో సరి హద్దున కొందరు పితురీ జరిపారు. పితురీ దార్లను అణచే నిమిత్తమై రాజు కొంత బలాన్ని మెటుబెట్టుకుని సరిహద్దు ప్రాంతానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ యుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధంలో రాజుకు గాయం తగిలింది. ఆయన ఎక్కి ఉన్న గుర్పం కాస్త బెదిరిపోయి, ఆయనతో పాటు యుద్ధరంగం నుంచి పారిపోయింది.

కొద్దిసేపట్లో రాజు గుర్పంతోసహి ఒక సరి హద్దు గ్రామంలోని రచ్చపట్టును చేరుకు న్నాడు. ఆ సమయంలో అక్కడ గ్రామంలోని ముపై గడపలవారూ చేరి గ్రామవ్యవహారాలు మాట్లాడుకుంటున్నారు. కత్తి, డాలూ, కవచమూ ధరించి, యోధుడి వేషంలో రాజు అక్కడ ప్రత్యక్షమయ్యేసరికి, రచ్చపట్లలో చేరినవారంతా భయపడి చెల్లాచెదురుగా

పారిపోయారు. ఒక్క గ్రామస్థుడు మాత్రం అక్కడి నుంచి కదలలేదు. ఆ గ్రామస్థుడు రాజును సమీపించి, “సువ్యాపితురీదారువా? రాజు పక్కం వాడివా?” అని అడిగాడు.

“అయ్యా, నేను రాజు పక్కమే!” అని రాజు జవాబు చెప్పాడు.

ఈ మాట విని గ్రామస్థుడు, తృప్తిపడ్డట్టు కనబడి, “అయితే, మా ఇంటికి పోదాం, రా!” అని రాజును తన అతిథిగా తీసుకు పోయి, తన భార్యచేత ఆయన కాళ్ళు కడి గించి, భోజనం పెట్టించి, అతిథి మర్యాదలన్నీ చేయించాడు. తరవాత రాజు ఎక్కి వచ్చిన గుర్రానికి నీరు పెట్టి, దాణా వేశాడు.

రాజు ఆ గ్రామస్థుడి ఇంట నాలుగు రోజులు అతిథిగా ఉండి తన గాయాలను మాన్యుకున్నాడు. ఈ లోపలే ఆయన సైనికులు పితురీని అణచి వేయడం జరిగింది.

రాజు తిరిగి వెళ్లిపోతూ, గ్రామస్థుడు కృత జ్ఞత తెలుపుకుని, “అయ్య, నేను కాశీనగర వాసిని, మా ఇల్లు కోట ఆవరణలోనే ఉన్నది. నాకోకభార్య, ఇద్దరు కుమారులూ ఉన్నారు. మీరు కాశీ నగరానికి వచ్చి కుడిచేతి వైపున ఉండే ఉత్తర ద్వారం దగ్గిర కాపలావాణి, ‘మహాశ్వరోహండి ఇల్లెక్కడ?’ అని అడిగితే, వాడు మిమ్మల్ని మా ఇంటికి తెస్తాడు. మీరు మీ చిత్తం వచ్చినంతకాలం మా ఇంట అతిధిగా ఉండవచ్చు!” అని చెప్పాడు.

తరవాత రాజు తన బలాలను చేరుకుని, కాశీ నగరానికి తిరిగి వెళ్లిపోయాడు. ఆయన ఉత్తర ద్వారపాలకుణ్ణి పిలిపించి, వాడితో రహస్యంగా, “బరే, ఎవరన్నానీ వద్దకు వచ్చి, ‘మహాశ్వరోహండి ఇల్లెక్కడ?’ అని అడిగితే ఆ మనిషిని సగారవంగా నా దగ్గిరికి తీసు కురా!” అని చెప్పాడు.

ఆ గ్రామస్థుడు వస్త్రాడని రాజు ఎంతో కాలం ఎదురు చూశాడు. కాని అతను రానే లేదు. అతన్ని ఏవిధంగానైనా రప్పించాలనే ఉద్దేశంతో రాజు తన మంత్రులతో చెప్పి ఆ సరిహద్దు గ్రామం మీద కొత్తపన్నులు వేయించాడు.

అప్పటికే గ్రామస్థుడు రాజు వద్దకు రాలేదు. మరి కొంతకాలం చూసి రాజు ఆ గ్రామం మీద మరొక కొత్తపన్ను వేయించాడు. ఈ విధంగా రెండు మూడు సార్లు జరిగాక, ఆ గ్రామంలో ఉండే మిగిలిన వాళ్ళు గ్రామ స్థుడి దగ్గిరికి పోయి, “ఈ పన్నులతో చచ్చి పోతున్నాం. కాశీనగరంలో ఎవరో నీ మిత్రుడు న్నాడని చెప్పావు గదా. నువ్వు వెళ్లి ఆయనను చూసి, పన్నులు ఇచ్చుకోలేక మనం అందరం నానా అగచాట్లూ పడిపోతున్నామని మొర పెట్టి, వీటిని తీసివేయించలేవా?” అన్నారు.

“నా స్నేహితుణ్ణి చూడటం కష్టం కాదు. కాని ఆయన దగ్గిరికి వట్టి చేతులతో ఎలా వెళ్లేది? ఆయనకోకభార్య ఉన్నదిట, ఇద్దరు కొడుకులున్నారుట. అందరికీ బట్టలు తీసుకు పోవద్దా? ఆయన భార్యకు కానుకగా నగానట్టా తీసుకుపోవద్దా? వాటన్నిటినీ త్వరలో సిద్ధం చెయ్యండి. అలాగే బయలుదేరి వెళతాను,” అన్నాడు గ్రామస్థుడు.

మిగిలినవాళ్ళు బట్టలూ, నగలూ సమ కూర్చారు. అవి గ్రామస్థులకు పనికివచ్చే ముతక వస్త్రాలూ, మోటు నగలూనూ. గ్రామ స్థుడు తన భార్యచేత రొట్టెలూ, పిండింటలూ తయారు చేయించాడు. తాను తీసుకుపోయే

వస్తువులన్నే ఒక మూటకట్టి వెంటతీసుకుని
బయలుదేరాడు.

కొంతకాలానికి అతను కాళీ నగరపు కోటు
చేరి, కుడివైపున ఉండే ఉత్తర ద్వారం సమీ
పించి, అక్కడి ద్వారపాలకుణ్ణి, “బాబూ,
నేను మహాక్షారంపుడించికి వెళ్లాలి. దారి
ఎటు?” అని అడిగాడు.

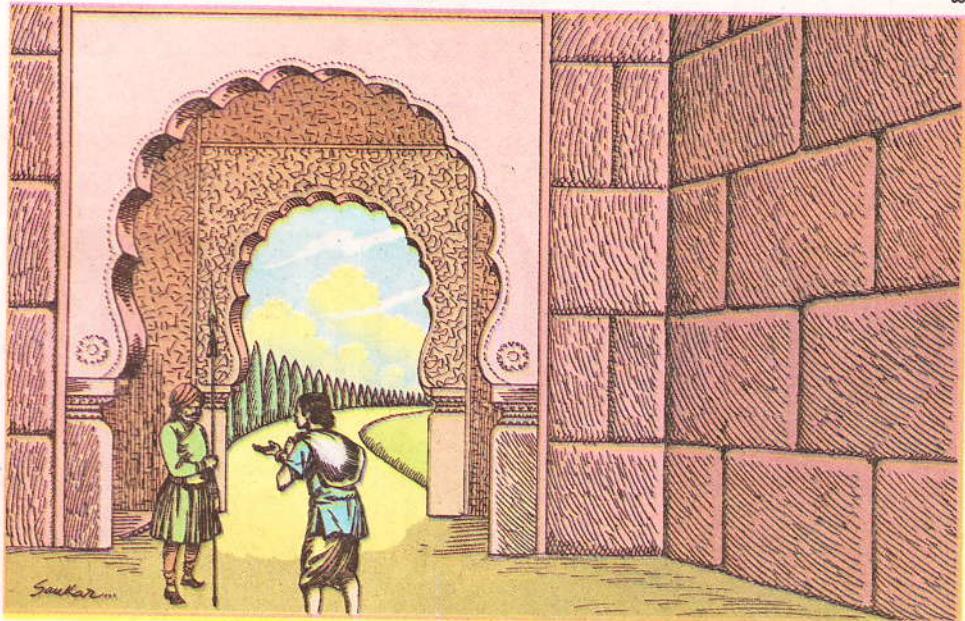
తక్కణమే ద్వారపాలకుడు గ్రామస్థణ్ణి తన
వెంట పెట్టుకుని రాజుగారి అంతపురానికి
తీసుకుపోయి రాజుగారి ఎదట పెట్టాడు.

అతణ్ణి చూసి రాజుకు పరమానందమ
యింది. గ్రామస్థుడు తనకోసం తెచ్చిన
తినుబండారాలను ఆయన తన భార్యచేతా,
కుమారులచేతా, తన మంత్రి సామంతుల
చేతా తినిపించి, తాను కూడా తిన్నాడు.
అతను తెచ్చిన ముతకబట్టలను తన భార్య
బిడ్డలచేత కట్టించి, తాను కూడా కట్టుకు

న్నాడు. తరవాత ఆయన తన అతిధికి మేలైన
పట్టుబట్టలు కట్టబెట్టి, తన పాకశాలలో
తయారైన భోజనమే అతనికి పెట్టించాడు.
తన గ్రామం మీద వేసిన పన్నులు తీయించ
టానికి అతను వచ్చాడని తెలిసి, రాజుగారు
ఆ పన్నులను రద్దు చెయ్యవలసిందిగా
మంతులకు ఉత్తరువిచ్చాడు.

తరవాత రాజు సభ చేశాడు. ఆ సభలో
మంత్రి సామంతులందరి సమక్కాన రాజు ఆ
గ్రామస్థణ్ణి తన అర్థ రాజ్యానికి రాజుగా
ప్రకటించాడు.

ఈ గ్రామస్థుడు వచ్చిన క్షణం నుంచి
రాజుగారు అతనిపట్ల చూపుతూ వచ్చిన
ఆదరం మంతులు మొదలైన వారికి కొంచెం
కూడా నచ్చలేదు. అతడికి అర్థ రాజ్యం పట్టం
కట్టడం వారి దృష్టిలో చాలా అవివేకంగా
కనిపించింది. కాని రాజుగారికి ఎదురు చెప్ప

టానికి వారికి సాహసం లేకపోయింది. అందు కని వారు రాజకుమారుళ్లిచేరదీని, “నాయనా, మహారాజుగారు నీకు చాలా అన్యాయం చేస్తున్నారు. నీకు చెందవలసిన రాజ్యంలో సగం భాగం నిష్కారణంగా ఈ అనాగిరుడికి కట్టబెట్టుతున్నారు. ఇందుకు గాను మహారాజు గారి దగ్గిర ఆక్షేపణ తెలుపుకోవలసినవాడవు నువ్వే!” అంటూ ఆ కుర్రవాడికి బాగా బోధించి పంపారు.

రాజకుమారుడు తండ్రి దగ్గిరికి వెళ్లి, వాళ్లు చెప్పినట్టే తన ఆక్షేపణ తెలిపాడు.

అంతా విని రాజు, “నాయనా, ఇది నీకు కలిగిన ఆలోచనకాదు. నన్నిప్పుడడిగిన ప్రశ్న సభలో అడుగు. అప్పుడు నీకు నేను తగు విధంగా సమాధానం చెబుతాను!” అన్నాడు.

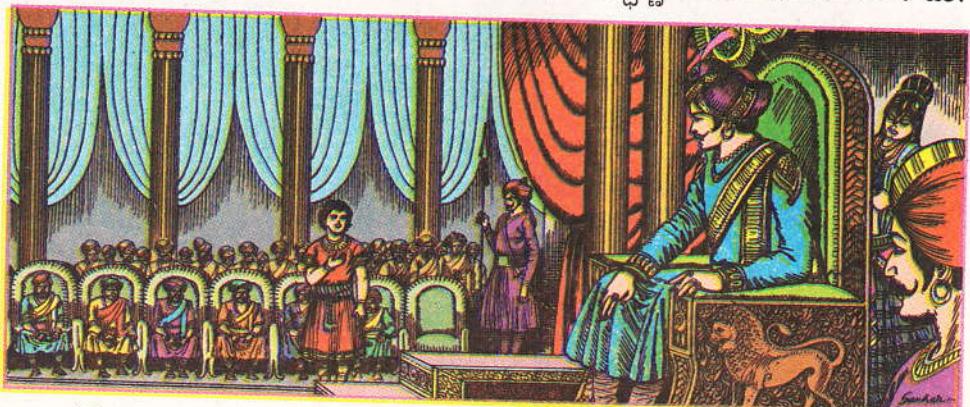
రాజకుమారుడు ఆ ప్రకారమే నిండు సభలో తండ్రిని, “ఈ గ్రామస్థుడికి మీరు అర్థరాజ్యం ఇవ్వటానికి కారణమేమిటి?” అని అడిగాడు.

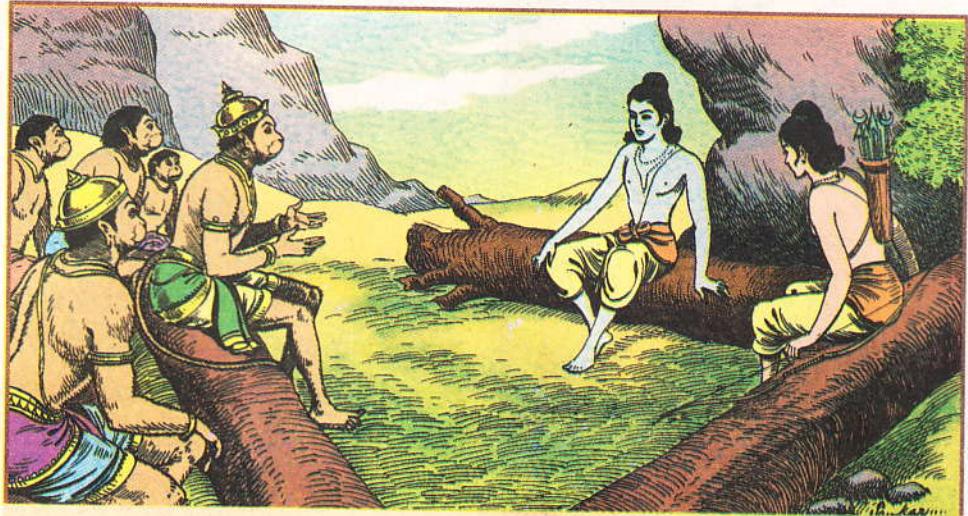
మెట్టనేరాజు, “కుమారా, ఈ గ్రామస్థుడు ఒకప్పుడు నాకు ప్రాణదానం చేశాడు. ఆ

సంగతి నీకు తెలియదు,” అంటూ సరి హద్దున పితూరీ జరిగిన సమయంలో బాగా గాయపడిన తనను గ్రామస్థుడు కాపాడిన వృత్తాంతమంతా వివరంగా చెప్పాడు. ఆ తర వాత ఆయన ఇంకా ఇలా అన్నాడు:

“అపాత్రుడికి దానం చెయ్యటం ఎంత తప్పే, పాత్రుడికి దానం చెయ్యకపోవటం కూడా అంత తప్పే. నేను రాజునని ఎరగకుండానే ఈ గ్రామస్థుడు నాపట్ల విశ్వాసం చూపాడు. సమయానికి సాయపడ్డాడు. నేను రమ్మని ఆహ్వానించినప్పటికీ, ప్రత్యుషకారం పాందే ఊదేశం లేని కారణంచేత, అతడు రానే లేదు. చివరకు గ్రామక్కేమం కోరి మాత్రమే బయలుదేరి వచ్చాడు. నా అర్థ రాజ్యానికి ఇంతకంచే అర్థుడెవరు?”

ఈ మాటలు విని మంత్రి సామంతులుండరూ సిగ్గుపడ్డారు. రాజకుమారుడు తను చేసిన పౌరపాటు గ్రహించాడు. ఆతడికి తండ్రి మాటలు చాలా సంతోషం కలిగించాయి. అనాటినుంచి రాజు తన జీవితాంతం వరకూ ఆ గ్రామస్థుళ్లి ఎంతో ఆదరంతో చూశాడు.

రామీకాయణం

వసంతకాలం. పంపాసరస్సులోని జలం నిర్మలంగా ఉన్నది. అందులో కమలాలూ, నల్ల కలువలూ పూస్తున్నాయి. సరస్సు చుట్టూ ఉండే అరణ్యం అత్యంత మనోహరంగా ఉన్నది. గండుకోయిలలు కూస్తున్నాయి. నెమళ్ళు నాట్యం చేస్తున్నాయి.

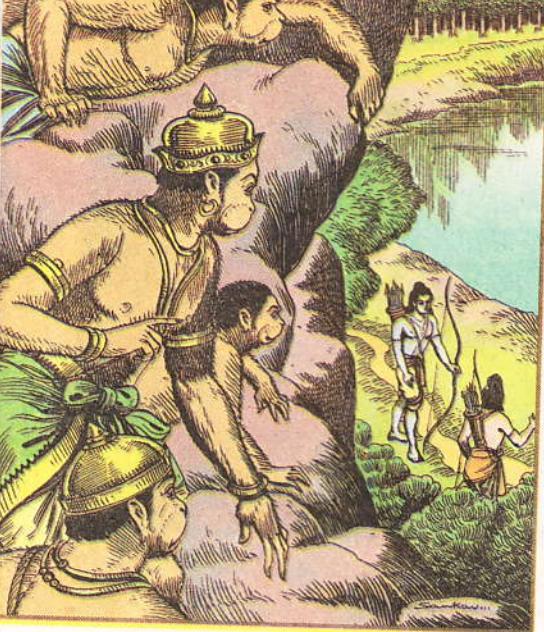
ఈ వసంత శోభను గమనించి రాముడు ఒక వంక ఆనందమూ, మరొక వంక సీతకై వేదనా పొంది తన స్థితికి ఎంతగానో విలపించాడు. ఎటు చూసినా, దేన్ని చూసినా అతనికి సీతే జ్ఞాపకం వచ్చింది. అతను లక్ష్మణుడితో నిరాశాపూర్తంగా మాట్లాడాడు. “లక్ష్మణా, ఈ మనోహరమైన ప్రాంతంలో నా వెంట సీతే ఉంటే జీవితంలో ఇంకేమీ కోరను. కానీ, సీత లేకుండా జీవించటం అసంభవంగా ఉన్నది.

“నేను ప్రాణాలు వదిలేస్తాను, నువ్వు భరతుడి వద్దకు వెళ్ళి పో,” అని పెద్ద పెట్టున ఏడవ సాగాడు.

లక్ష్మణుడు రాముడికి హితం చెప్పాడు. సీతపై గల అమితమైన ప్రేమచేతనే దుఃఖం కలుగుతున్నదనీ; ఆ ప్రేమమూ, వేదనమూ దూరంగా ఉంచమనీ, రావణుడి జాడ తెలుసుకుని సీతను తెచ్చుకోవలసి ఉన్నదనీ, రావణుడు మంచిగా సీత నివ్వకపోతే ఆతణీ వధించవలసి ఉంటుందనీ, ఇందుకు ధైర్యం అవసరమనీ, దుఃఖం కార్యానాశకమనీ లక్ష్మణుడు రాముడికి చెప్పి ధైర్యం కలిగించాడు.

రాములక్ష్మణులు పంపాసరస్సు వద్దకు వచ్చిన క్షణం నుంచీ, బుఱ్ఱమూకపర్యతం మీద ఉంటున్న సుగ్రీవుడనే వానరరాజు

కీష్కింధా కాండ - 1

వారిని చూస్తూనే ఉన్నాడు. ఎనుగు గున్నల్లా గున్న ఆ ఇద్దరూ ఆ ప్రాంతానే తచ్చాడుతూ ఉండటం చూసి సుగ్రీవుడికి దడ పుట్టు కొచ్చింది. తనకు కీడు చేసే ఉద్దేశంతో తన అన్న అయిన వాలి వారిని పంపి ఉంటాడను కుని సుగ్రీవుడు తన మంత్రాలైన వానరులతో సహా మతంగాశమంలోకివెళ్ళి కూచున్నాడు. ఎందుకంటే అక్కడ వారికి వాలి భయం లేదు. వాలి తాలూకు మనములు కూడా అక్కడికి రాలేరు.

సుగ్రీవుడు తన మంత్రులతో, “పీరవరో నారబట్టలు కట్టి, మారు వేషాలు వేసుకుని, పని బెట్టుకుని ఈ అరణ్యంలోకి వచ్చారు. ఎందుకో తెలుసా? వాలే పీరిని పంపి ఉంటాడు,” అన్నాడు. ఆ మాటలు విని అందరూ భయపడ్డారు.

అప్పుడు, సుగ్రీవుడు మంత్రులలో ఒక డైనహనుమంతుడు, “మీరంతా ఎందుకిలా భయపడుతున్నారో తెలియకుండా ఉంది. ఈ బుయమూకం మీదికి వాలి రాడు. రాజైన వాడికి ఇలాటి చపలచిత్తం కూడదు,” అని చెప్పాడు.

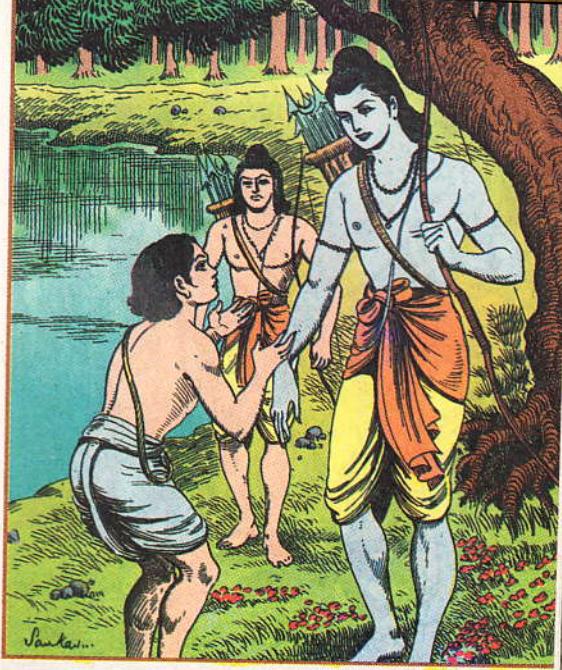
ఆ మాట విని సుగ్రీవుడు, “వాలి ఇక్కడికి వచ్చాడని నేననలేదు. ఆ మనుషులను చూడు; పొడుగైన వాళ్ళ చేతులు చూడు, ఆ చేతుల్లో ఉండే కత్తులు, వారి విల్లంబులూ చూడు! వారిని చూస్తే ఎవరికైనా భయం కలుగుతుంది. వాలే వారిని తప్పక పంపి ఉంటాడని నా అనుమానం. వాలి రాజు గనక అతుంికి ఎందరో సహాయకులుంటారు. మనఁ ఎంతో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. లేకపోతే మనని శత్రువులు మోసగించి నాశనం చేసేస్తారు. వాలి మహాదక్షుడు. అందుచేత నువ్వు మారు వేషంతో వెంటనే వారి వద్దకు వెళ్ళి, వారితో మాట్లాడి వారి రహస్యం ఏమిటో తెలుసుకు రావాలి,” అన్నాడు.

తమ రాజైన సుగ్రీవుడి ఆభిప్రాయం తెలుసుకుని హనుమంతుడు వానర రూపం వదిలి బ్రహ్మారి రూపం ధరించి రామలక్ష్మణుల వద్దకు వెళ్ళి, వినయంతో వారికి నమస్కారం చేసి, “అయ్యలారా, మీరు ప్రతదీక్ష బూని తపస్సు చేసుకునే రాజుర్షుల్లాగా కనిపిస్తున్నారు; ఎక్కడో రాజ్యాలేల వలసిన మీరు ఈ పంపా సరోవర ప్రాంతాన, నారబట్టలు కట్టి ఎందుకు తిరుగుతున్నారు? మీరెవరు? మా రాజైన సుగ్రీవుడనే వానరుడు

అన్న చేత వెళ్ళగొట్టబడి, దీనుడై తిరుగు తున్నాడు. నే నాయన మంత్రిని. నా పేరు హనుమంతుడు. నా తండ్రి వాయువేవుడు. సుగ్రీవుడి కోరికపై నేను ఈ బ్రహ్మాచారి రూపు ధరించి బుశ్యమూకపర్వతం నుంచి వచ్చాను. నాకు కామరూప, కామగమన శక్తిలు న్నాయి,” అని చెప్పాడు.

హనుమంతుడి మాటలు వింటూంటే రాముడి ముఖాన ఆనంద రేఖలు గోచరించాయి. అతను లక్ష్మణుడితో, “ఇతనికి సువ్యౌసమాధానం చెప్పా. ఇతని మాటల తీరు చూడగా మంచి భాషా జ్ఞానమూ, పాండిత్యమూ కలవాడుగా కనిపిస్తున్నాడు. ఇలాటి దూతలు గల రాజేరాజు,” అన్నాడు.

అప్పుడు లక్ష్మణుడు హనుమంతుడికి కేసి తిరిగి, “హనుమంతుడా, వానరరాజైనసుగ్రీవుణ్ణి గురించి మాకు బాగా తెలుసు. మేమాయనకోసమే వెతుకుతూ వస్తున్నాము. ఈయన మా అన్న రాముడు. ఇతనికి మీ సుగ్రీవుడి సహాయం కావలసి ఉన్నది. సుగ్రీవుడికి ఈయన తిరిగి రాజ్యం ఇప్పించ గలడు,” అంటూ తమ కథ యావత్తూ హనుమంతుడికి సవిస్తరంగా చెప్పేశాడు. చిట్టుచివరకు, “రాముడి భార్యను తీసుకు పోయిన రాక్షసుడి జాడ సుగ్రీవుడు చెప్ప గలడిని కబంధుడి ద్వారా మాకు తెలిసింది. సీతను వెదకటానికి సుగ్రీవుడు మాకు సహాయపడాలి. అడిగిన వారికి అంతులేని దానాలు చేసిన ఈ రాముడు ఈ సహాయం కోసం సుగ్రీవుణ్ణి అర్థిస్తున్నాడు,” అని

లక్ష్మణుడు హనుమంతుడితో అన్నాడు. ఈ మాటలు నోటి వెంట అసటానికి లక్ష్మణుడికి ఎంతో దుఃఖం కలిగింది.

హనుమంతుడు లోక్యంగా, “మీరు మహానుభావులు. మిమ్మల్నే సుగ్రీవుడు వెతుక్కుంటూ రావలిసింది. ఆయన పుణ్య వశాన మీరే ఆయనను వెతుక్కుంటూ వచ్చారు. సీతాదేవిని వెతకటానికి సుగ్రీవుడు పూర్తిగా మీకు సహకరిస్తాడు. ఇంక మనం సుగ్రీవుడి వద్దకు పోదామా?” అన్నాడు.

హనుమంతుడు నమ్మదగిన వాడేననీ, అతను నిజమే చెబుతున్నాడనీ తృప్తి కలిగి రామలక్ష్మణులు అతని వెంట వెళ్ళటానికి సిద్ధపడ్డారు. హనుమంతుడు బ్రహ్మాచారి రూపు వదిలిపెట్టి వానర రూపం ధరించి, రామలక్ష్మణులను తన వీపు మీద ఎక్కించు

కుని బుశ్యమూక పర్వతానికి వెళ్లాడు. సుగ్రీవుడు బుశ్యమూకం మీద లేడు, మలయపర్వతం మీద ఉన్నాడు; హనుమంతుడు అక్కడికి వెళ్లి రామలక్ష్మణులు వచ్చి ఉన్నారని, సుగ్రీవుడు వచ్చి దా నోప్పుహం చేసుకోవటం లాభకరమనీ చెప్పాడు. రామ లక్ష్మణులకు సుగ్రీవుడి వల్ల కావలిసిన సహాయం కూడా వివరించాడు.

హనుమంతుడి మాటలు విన్నాక సుగ్రీవుడి భయం తీరిపోయింది, అతను సంతోషించి, తన వానరరూప విడిచి అందమైన మానవరూపు ధరించి రామలక్ష్మణులను చూడుచ్చాడు. ఆయనరాముడితో, “మిమ్మల్ని గురించి హనుమంతుడు అంతా చెప్పాడు. మహారాజువైనువ్వునా స్నేహం కోరి రావటం వానరుళ్లయిన నాకు ఎంతో గౌరవం, ఎంతో

లాభకరం,” అంటూ స్నేహ చిహ్నంగా చెయ్యి చాడు. రాముడు సుగ్రీవుడి, చేతిని పట్టుకుని తన స్నేహభావాన్ని అతడికి స్పష్టం చేశాడు. తరవాత రాముడు సుగ్రీవుణ్ణి గాఢంగా ఆలింగనం చేసుకున్నాడు.

హనుమంతుడు అరణులు మధించి అగ్ని చేసి, ముందుగా తానా అగ్నిని పూజించి తెచ్చి రామ సుగ్రీవుల మధ్య ఉంచాడు. వారిద్దరూ ఆ అగ్నికి ప్రదక్షిణం చేసి అగ్ని సాక్షిగా మైత్రి చేసుకున్నారు. ఇకనుంచి ఒకరి సుఖముఃభాలు మరొకరివని ప్రమాణం చేసుకున్నారు. సుగ్రీవుడోక మద్దికొమ్ము విరిచి తెచ్చాడు. రాముడూ అతనూ ఆ కొమ్మామీద కూచున్నారు. అలాగే హనుమంతుడోక చంద నపు చెట్టుకొమ్ము విరిచి తెచ్చి లక్ష్మణుణ్ణి దానిపై కూచోబెట్టాడు. అప్పుడు సుగ్రీవుడు రాముడితో, “రామా, నా అన్న అయిన వాలి నాకు అన్యాయం చేశాడు, నా భార్యను అపహరించాడు. వాలి భయంతో గాలా అడవులు పట్టి తిరుగుతున్న నాకు ఉపయం ఇవ్వాలి,” అన్నాడు.

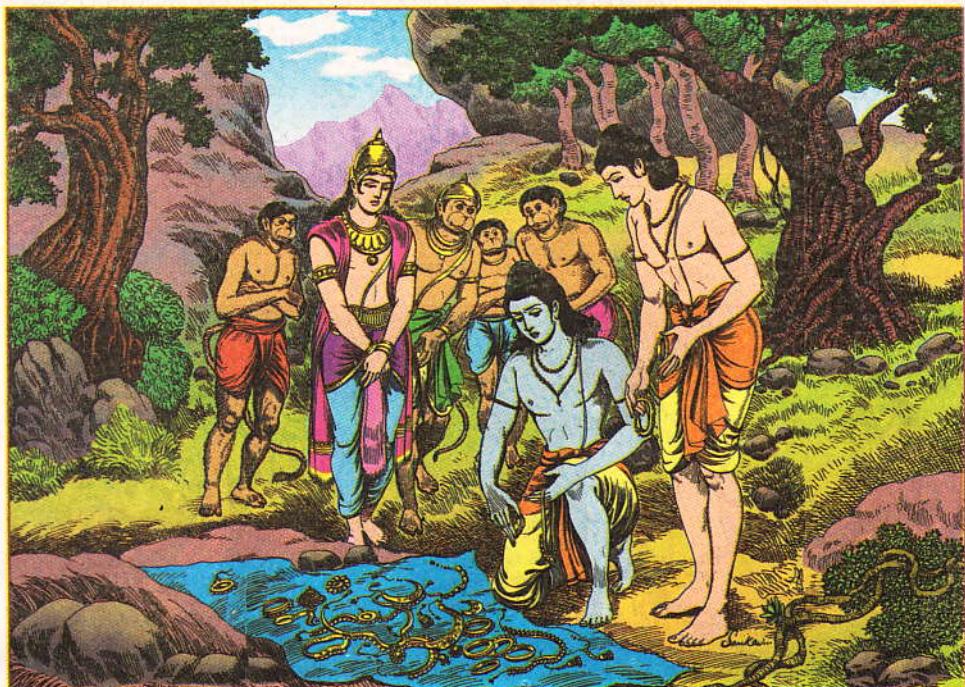
“సుగ్రీవా, నీ స్నేహానికి ప్రత్యుషకారంగా నేను నీ అన్న అయిన వాలిని చంపేస్తాను. అతని చావు నా బాణాలలోనే ఉన్నది,” అని రాముడున్నాడు.

“నీ అనుగ్రహంతోనే నేను రాజ్యాన్ని, నా భార్యనూ తిరిగి పొందవలసి ఉన్నది. మీరు ఏపని మీద ఈ నిర్జనవనాల్లో తిరుగుతున్నారో అదంతా హనుమంతుడు చెప్పాడు. నువ్వు, నీ తమ్ముడూ లేని సమయం చూసి ఒంటిగా

ఉన్న సీతాదేవిని బలాత్మరంగా రావణుడు ఎత్తుకుపోయాడు. తనకు అడ్డు తగిలిన జటాయువును కూడా అతను చంపేశాడు. నీకు త్వరలోనే భార్యావియోగం పోతుంది. సీతాదేవి మూడు లోకాలలో ఎక్కడ ఉన్నప్ప టిక్కి ఆమెను తెచ్చి నీకు అప్పగిస్తాను. ఇప్పుడు నాకు అర్థమయింది, నేనా నాడు చూసినది సీతాదేవినే, సందేహం లేదు. ఏడుస్తూ ఆకాశ మార్గాన పోతున్న సీతను నేను చూశాను. ఆవిడ కూడా నన్నా, నా వెంట ఉన్న నలు గురు వానర వీరులనూ చూసింది; చూసి, తన ఆభరణాలను పైబట్టలో మూట గట్టి మాకేసి విసిరింది. ఆ ఆభరణాలను ఇంత కాలంగా భద్రంగా ఉంచాము. వాటిని చూసి నువ్వు గుర్తుపట్టవచ్చు,” అన్నాడు.

రాముడీ మూట విని ఆ ఆభరణాలు చూడటానికి తప్పతహలాడాడు. సుగ్రీవుడు లేచి ఒక గుహలోకి వెళ్ళి, సీత ఆభరణాల మూటతే తిరిగి వచ్చాడు. మూటను చూస్తూనే రాముడు సీత ధరించిన పైబట్టను గుర్తించి శోకావేశంతో కూలిపోయాడు. అతను కంటికీ మంటికీ ఏకధారగా ఏడుస్తూ, “లక్ష్మణ, రావణుడు ఎత్తుకుపోయేటప్పుడు సీత ఆకాశం నుంచి పడవేసిన ఈ పై బట్టా, నగలూ చూడు,” అన్నాడు.

లక్ష్మణుడు సీత ఆభరణాలు చూసి, “ఈ కేయూరాలూ, కుండలాలూ, హరాలూ నేను గుర్తించలేదు గాని, సీత కాళ్ళకు నమస్కరించేటప్పుడు కనిపించిన అందెలు మాత్రం ఇవే,” అన్నాడు.

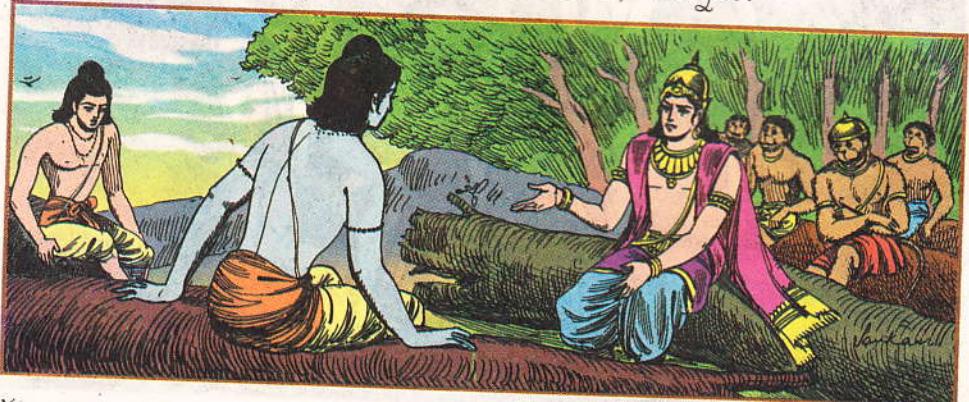
రాముడు సుగ్రీవుడికేని తిరిగి, “నువ్వు చూస్తూండగానే గదా ఆ రాక్షసుడు ప్రాణ సమానురాలయిన నా భార్యను ఎత్తుకు పోయాడు! వాడెక్కడికి వెళ్లాడు? దయచేసి చెప్పు, వాడి ప్రాణాలు తీస్తాను,” అన్నాడు.

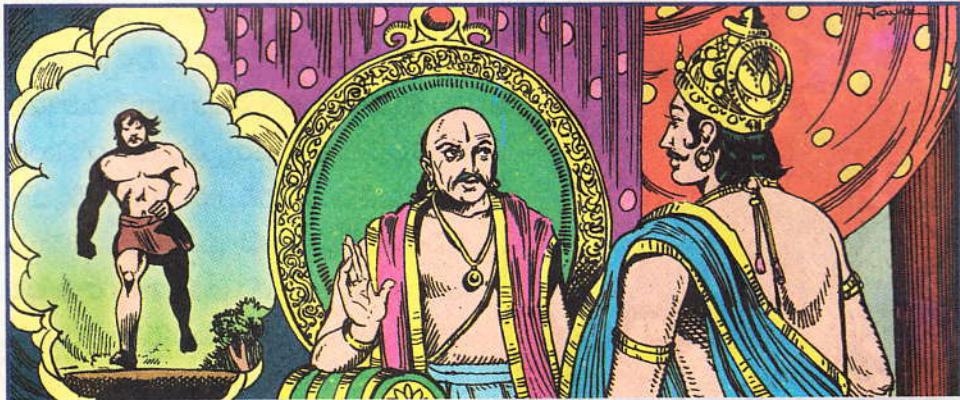
రావణుణ్ణి గురించి తనకు ఏమీ తెలియ దన్నాడు సుగ్రీవుడు; అయితే సీత దొరక గలందులకు తగిన ప్రయత్నాలన్నీ తాను చేస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేశాడు. తరవాత అతను రాముడికి ధైర్యం చెబుతూ, “వానరమాత్రుణ్ణి అయి ఉండి కూడా నేను భార్య కోసం ఇలా దుఃఖంతో కుంగిపోలేదు. దుఃఖంవల్ల ప్రయోజనం లేదు, పౌరుషం అవలంబించాలి, ధైర్యంగా ఉండాలి,” అని హితవు చెప్పాడు.

ఈ మాటలు విని రాముడు ధైర్యం తెచ్చుకుని, సుగ్రీవుడితో, “నువ్వు నిజమైన మిత్రుడనదగిన మాట అన్నాను. కష్ట సమయంలో నీలాటి ఆప్తుడు దొరకటం కష్టం. నువ్వు మాత్రం సీతను వెతికే ప్రయత్నం తప్పక చేయాలి. ఇప్పుడు నేను నీకు చెయ్యవలసిన సహాయం గురించి చెప్పు. ఆ సహాయం నా వల్ల అవుతుందో కాదోనన్న సందేహమేమీ

పెట్టుకోకు. వాలిని చంపుతానని మాట ఇచ్చానే. అందులో అబధిమేమీ లేదు. నేనెన్నడూ అబధిమాడినవాణ్ణి కాను,” అన్నాడు.

రాముడి మాటలకు వానరులు పరమా నందం చెందారు. తరువాత రామ సుగ్రీవులు ఏకాంతంగా సంభాషించుకుని తమతమ కష్టాలు ఒకరికాకరు చెప్పుకున్నారు. సుగ్రీవుడు రాముడితో, “నా అన్న వాలి బలశాలి. యువరాజుగా ఉన్న నన్ను తిట్టి, రాజ్యం నుంచి వెళ్ళగొట్టాడు. ప్రాణాలక్షు ఎక్కువైన నా భార్యను హరించాడు. నా సేస్తావుతులను కారాగ్రహంలో పెట్టాడు. నన్ను చంపే ఉద్దేశంతో ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు. అతను పంపిన వానరులను ఎంతమందినో నేను చంపాను. మా అన్న భయంతోనేనేను మిమ్మల్ని చూడగానే మీ ఎదటికి రాలేదు. నాకిప్పుడున్నదల్లా ఈ హనుమంతుడు మొదలైనవారే. వారి చలవవల్లనే నేనింకా బతికి ఉన్నాను. నాకు పరమ విరోధి అయినాల వాలి చస్తే తప్ప నాకు జీవితం లేదు, సుఖం లేదు. ఇది నా విషాదగాఢ. కష్టాలు మిత్రులకే చెప్పుకోవాలిగద,” అన్నాడు.

పాతాళరాక్షసుడు

మగధదేశపు రాజు శక్తిసేనుడి పరిపాలనలో కలతలు బయలుదేరి, వేరువేరు తరగతుల మధ్య కలహాలుగా పరిణమించి, అరాజక పరిస్థితి ఏర్పడింది. అన్ని మతాల వారూ, వృత్తుల వారూ, కులాల వారూ, తమ తమ వృత్తులకూ, వ్యాపకాలకూ ఉద్యాసన చెప్పి యుద్ధానికి దిగినట్టుగా తయారయ్యారు.

ఈ పరిస్థితిని అదుపులో పెట్టటానికి శక్తి సేనుడు ఏవో శాసనాలు చేశాడు. కానీ ఆ శాసనాల ఆధారంతోనే ప్రజలు మరింతగా అంతఃకలహాలు కొనసాగించారు.

రాజు తన అసమర్థతను గ్రహించి మంత్రి, పురోవాతుడూ అయిన యజ్ఞశర్యను, “ప్రజా జీవితం ఇలా కంటకప్రాయం అయిపోతున్నదేం? ఈ పరిస్థితులలో సరి అయిన పరిపాలన జరగాలంటే ఏం చేయవలసి వుంటుంది?” అని అడిగాడు.

దానికియజ్ఞశర్య “రాజు, నీ అనుమానాలు తీరగలందులకు ఒక చిన్న ఇతిహసం చెబుతాను, శ్రద్ధగా విను!” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

పాతాళలోకంలో రాక్షసరాజ్యం సుభిక్షంగా ఉండే రోజుల్లో, అఫోరుడు అనే రాక్షసుడు అల్లరులు లేవనెత్తి, అలజడి కలిగించసాగాడు. అది చూసి రాక్షసరాజు అఫోరుణ్ణి పాతాళం నుంచి బహిష్కరించాడు. ఆ విధంగా అఫోరుడు భూలోకానికి రావడం జరిగింది. వస్తూనే వాడు ఒక ఎడారి ప్రాంతంలో అడుగు పెట్టాడు. అక్కడ వాడికి ఏ విధమైన తిండి దొరకక మనుషులుండే ప్రాంతాలకు వచ్చి, అందిన మనుషులను అందినట్టు విరుచుకు తినసాగాడు.

ఇందువల్ల భూలోకంలో పెద్ద సంచలనం కలిగింది. అఫోరుడు ఎప్పుడు ఏ ప్రాంతా

మామూలు ఆయుధాలను లక్ష్మీపెట్టేది కాదు. వాడు భూలోకంలో విచ్చలవిడిగా సంచరిస్తూ అలజడి కొనసాగిస్తునే వచ్చాడు.

వ్యక్తుల శౌర్యపరాక్రమాలు రాక్షసుడి మీద పనిచెయ్యవనీ, ఈ రాక్షసుడి వల్ల అన్నిదేశాల ప్రజలకూ ప్రమాదమేననీ సృష్టి మయింది. అప్పుడు దేశదేశాల రాజులందరూ ఒకచోట సమావేశమై, కర్తవ్యం గురించి చర్చించారు. అందరిలోకి అనుభవజ్ఞాడైన ఒక రాజు ఇలా అన్నాడు:

“ లక్ష్మీమలు కలిసి ఒక పామును చంప గలుగుతున్నాయి. గ్రహిపోచలను కలిపి వేసిన తాడు మదపుటేనుగును బంధించటానికి పనికి మట్టున్నది. ఐక్యత్వాన్ని మించిన బలం లేదు. భూమి మీద మనుషులంతా ఒకట్టే ఆ రాక్షసుళ్ళి ఎదుర్కొచడం పెద్ద సమయ కానేకాదు.”

ఇంతకంటే మంచి ఆలోచన లేదని అందరూ ఒప్పుకున్నారు.

ఆఫ్మారుళ్ళి ఎదుర్కొచడం కోసం మర్మాదే ప్రజలంతా ఒకచోట కూడసాగారు. వందలూ, వేలతో ఆరంభమై జనసమూహం లక్షలకూ, కోటుకూ చేరుకున్నది. భాషలను గురించి, సంస్కృతులను గురించి మరచిపోయి, అందరూ ఒకట్టుపోయారు.

ఈ మహాస్నేహం రెండురోజుల్లో ఆఫ్మారుళ్ళి అందుకున్నది. వెంటనే రాక్షసుడికీ, జన సమూహానికి యుద్ధం ఆరంభమయింది. వాళ్ళి చూసిగాని, వాడి పాదాల కింద నలిగి చస్తామని గాని ఎవ్వారూ భయపడలేదు.

నికి పస్తాడో తెలియదు. ఏ క్షణాన ఎవరికి చాపుమూడుతుందో తెలియదు.

భూలోకంలో చాలా దేశాలున్నాయి. ఎవరి భాష వాళ్ళుది. ఎవరికి వాళ్ళు అందరికన్నా గొప్పవాళ్ళు. ఏ రెండు దేశాలకూ పడదు. ప్రతి దేశమూ ఇతర దేశాలను జయించి, వాటివైపెత్తునం చలాయించాలని చూస్తుంది. అందుచేత తరచుగా యుద్ధాలు జరుగుతుంటాయి. అందులో పైచెయ్యగా ఉండటానికి కొత్తకొత్త మారణాయుధాలు కనిపెట్టబడుతూ ఉంటాయి.

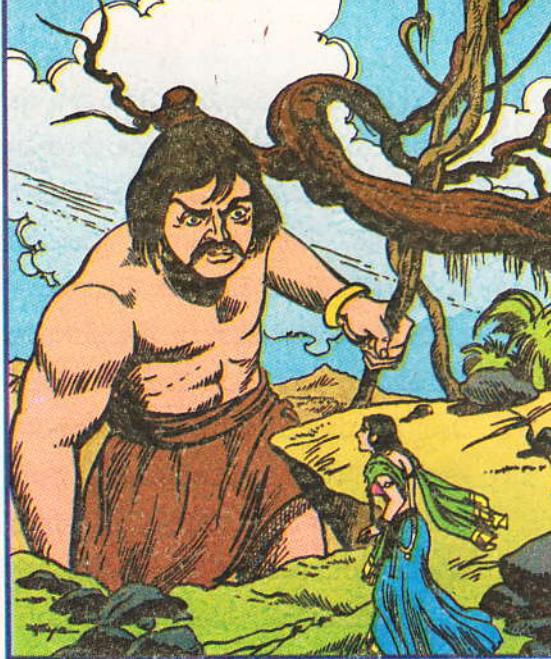
ఆఫ్మారుడు భూలోకానికి వచ్చిన తోలి రోజుల్లో అనేక మంది వీరులు ముందుకు వచ్చి తమ తమ దేశాలను వాడి బారి నుంచి కాపాడటానికి ప్రయత్నించారు. కాని తాటి చెట్టు ప్రమాణంగల ఆఫ్మారుడి శరీరం

క్షణాలమీద పోయి అఫోరుణ్ణి ఆపాదమస్త కమూ మనుషులు కమ్మేశారు.

అంతటి రాక్షసుడూ తన జీవితంలో మొదటిసారిగా భయం అంటే ఏమిటో తెలుసుకున్నాడు. ఇంతమంది జనం ధాటికి తన వజ్రశరీరం కూడా తట్టుకోలేదని వాడికి తెలిసిపోయింది. అందుకని వాడు జనాన్ని ఎదుర్కొనే ఆలోచన కట్టిపెట్టి పరుగు లంకిం చుకున్నాడు. పరిగెడుతున్న వాడి కాళ్ళకింద ఎందరో నలిగి చచ్చారు. వాడి శరీరం మీదికి పాకిన మనుషులు కిందికి దూకి కాళ్ళూ, చేతులూ విరుచుకున్నారు. అయితేనే? ప్రజలకు వాడి పీడ వదిలింది.

అటు తరవాత అఫోరుడు మనుషులను ఎదుర్కొపడానికిరెండు మూడు ప్రయత్నాలు చేసి ఘోరంగా దెబ్బతిని, చావు తప్పి కన్న లొట్టపోయినట్టు అయ్యాడు. తరవాత వాడు అరణ్యాలను ఆశ్రయించి, తన జీవనవిధానం మార్పుకుని, పొదుపుగా జంతువులను చంపి తిన సాగాడు. లేకపోతే వారం రోజుల్లో అడి వంతా భాళ్ళి అయి, తాను తిండికి మాడవలసి వస్తుంది.

అయితే వాడికి నరమాంసం మీద భ్రాంతి తగ్గులేదు. ఒకసారి ఆడవిలో వాడికి ఒక ఆడది కనిపించింది. ఆమెను తిందామనే ఉడ్డేశంతో వాడు చెయ్యచాచి, ఆమెను పట్టుకున్నాడు. అంతలోనే ఆ ఆడది రాక్షసిగా మారిపోయి వాడికి దిగ్రమ కలిగించింది. ఆ రాక్షసిని వాడు పాతాళలోకంలో ఎరుగును. ఆమె పేరు అఫోరిక. ఆమె ఇలా అన్నది.

“సువ్యవెళ్ళిపోయాక పాతాళలోకం చిన్న బోయిందనిపించింది. నిన్న వెతుక్కుంటూ ఇలా వచ్చాను. ఎందుకొనా మంచిదని మనిషి రూపంలో వచ్చాను.”

అఫోరుడు ఆమెకు తన భూలోకపు అనుభవాలు చెప్పాడు.

అఫోరికనవ్యి, “పెరివాడా, మనుషులు బలంగల వాళ్ళు కాకపోయినా, తెలివిగల వాళ్ళు. వాళ్ళను బలంతో కన్న తెలివితో ఎదుర్కొవాలి! మనం వాళ్ళమధ్య వాళ్ళ రూపాలతోనే నివసిస్తూ, వాళ్ళను మోసం చెయ్యాలి. అప్పుడు జీవితం పాతాళలోకంలో కన్న బాగుంటుంది!” అన్నది.

రాక్షసులిద్దరూ మానవరూపాలు ధరించి, మానవుల మధ్య జీవించసాగారు. మనుషులకు తెలివితేటలుంటే ఉన్నాయేమో గాని,

వాళ్లు వట్టి స్వార్థపరులని త్వరలోనే వాళ్లకు తెలిసిపోయింది. వాళ్లు మనముల స్వార్థాన్ని అవకాశంగా తీసుకుని మనములను ఒకరి మీద ఒకరిని రెచ్చగొట్టసాగారు. ప్రజలలో మళ్ళీ అన్ని రకాల భేదాలూ వచ్చేశాయి- భావాభేదాలూ, జాతిభేదాలూ, కులభేదాలూ, మతభేదాలూ! మనముల మధ్య కొట్టాటలు ఎక్కువఅయ్యాయి. అఫ్మారుడూ, అఫ్మారికా ఈ గందరగోళంలో మనములను అపహరించి తింటూ రాసాగారు. మనములు ఒకరినెకరు అనుమానించుకుంటూ, తమ మధ్యనే వున్న రాక్షసులను అనుమానించలేకపోయారు!

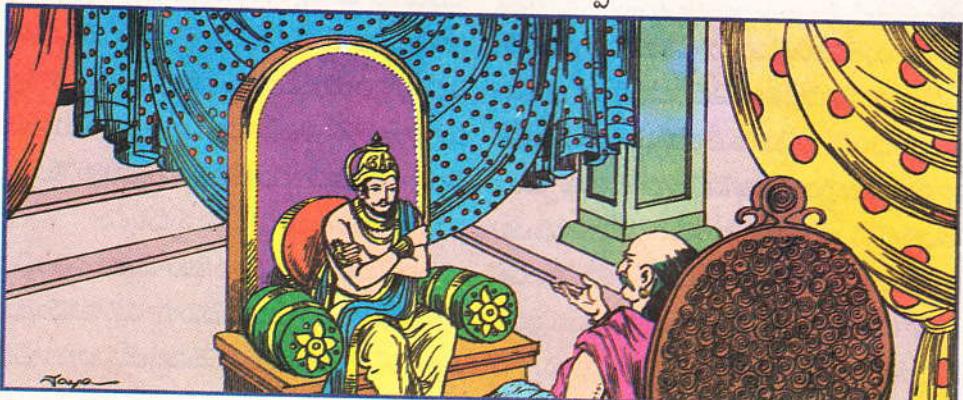
రాక్షసులకు ఈ జీవితం చాలా బాగున్నది. వాళ్లు భూలోకంలో శాశ్వతంగా ఉండిపోదల చుకున్నారు. వారి సంతతి క్రమంగా ప్రపంచం అన్ని మూలలకూ విస్తరించింది. వాళ్లు తమ సంతతికి ఇలా హితబోధచేశారు:

“మీరు రాక్షసులని తెలిస్తే మనములంతా ఒకక్రట్టె పోతారు. మనిషిరూపంలోని రాక్షసుణ్ణి వాళ్లు ఎంతో ఆదరిస్తారు. అదే మనకు క్లీమం.”

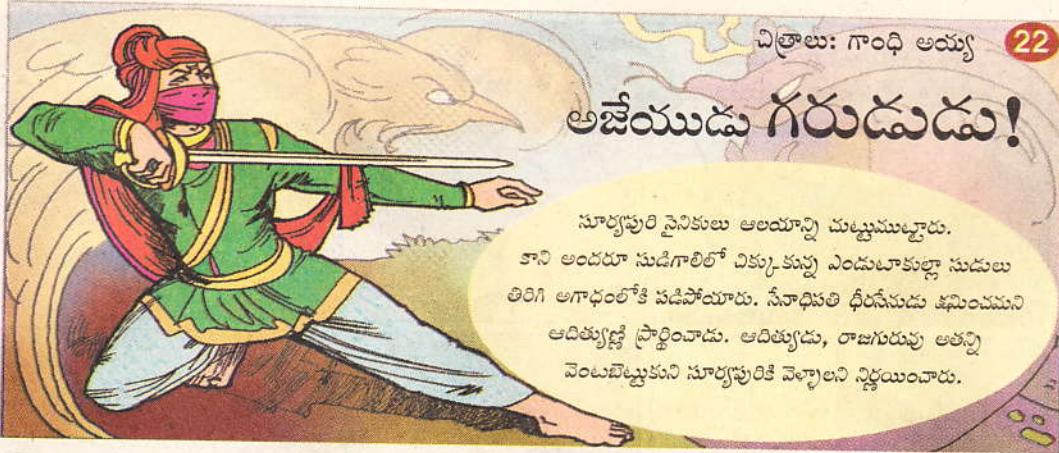
అఫ్మారుడి సంతతి వాళ్లు ఇప్పుడు అన్ని కులాలలోనూ, మతాలలోనూ, భాషలలోనూ, దేశాలలోనూ ఉండి, మనములంతా ఏకం కాకుండా చెయ్యగలుగుతున్నారు. వారి నిజ స్వరూపం బయటపెట్టి, మనముల మధ్య నుంచి వారిని తరిమివేయ గలిగే వరకూ భూమిమీద శాశ్వతమైన శాంతి నెలకొనదు!

యజ్ఞశర్వకథముగించి, “రాజు, ప్రజలు ఎప్పుడూ శాంతిజీవనాన్నే కోరుకుంటారు. వారు పోరాటానికి దిగారంటే, వారిని అలా పురికొల్పిన శక్తులు వారి మధ్యనే ఉంటాయి. అరాజక పరిస్థితి వల్ల లాభం పొందేవారెవరో తెలుసుకొని, వారు ఎంత సన్మిహితులైనా, పలుకుబడి గలవారైనా సంకోచించకుండా పురుగేరిన పక్కంలో దేశం అతి త్వరలోనే సుభిక్షమై, సుస్థిరమైన శాంతి నెలకొంటుంది,” అన్నాడు.

శ్రోనుడు తనమంత్రి ఆంతర్యం గ్రహించి, తన రాజ్యంలో ఉండే ప్రచ్ఛన్న రాక్షసుల నంద రినీ తెలగించి, మగధరాజ్యపు ప్రతిష్ఠను తిరిగి నెలకొల్పాడు.

అజేయుడు గరుడుడు!

సూర్యపురి దైనికులు ఆలయాన్ని చుట్టుచుట్టాడు.

కానీ అందరూ సుడిగాలిలో విక్కుకున్న ఎండుబాకుల్లా సుషుపులు తిరిగి అగాభంలోకి పడిపోయారు. నీరాధిపతి థిర్శేసుడు క్రమించమని ఆదిత్యున్ని ప్రార్థించాడు. ఆదిత్యుడు, రాజగురువు అతన్ని వెంటబెట్టుకుని సూర్యపురికి పెళ్ళాలని స్వాధయించాడు.

ఆదిత్యుడు భయున్ని పిలిచాడు.

సువ్య చండ్రుడికి వెళ్లి,
ఫీరబాహును వచ్చి సన్మి సూర్యపురిలో
కలుసుకోమని చెప్పాడు.

ఈ రోజు ప్రయాణానికి

చాలా మందిరోజు. వాసుదేశుడు
నిన్ను విజయం తేచి సాధించాక!

సురుదేవా! తమ అశోఖులే
వాకు మహాభాగ్వం!

సూర్యసేనా!
సూర్యపురి ముద్దతు ఉన్నాడని
సువ్య బూధిగా
చెప్పగలూ?

సురుదేవా!
యువరాజు శేషునికి
సూర్యపురిలో ఎలాంటి
భంగమయారాడు.

ఆదిత్యు, సురో మూడు
రోజుల్లో రాఘవు శదకొండవ
స్తోసంలో ప్రమేశించి గురు,
కుజాలను
కలుసుకుంచాడు.

మా రాజ్య గారిపం మీద
ప్రమాణం చేసి పెబుతున్నాను
యువరాజు!

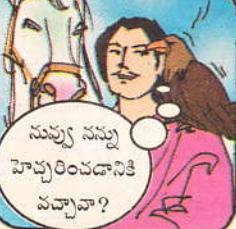
మధ్యాప్నామేస్ సూర్యపురికి
బయలుదేరుదాం.

సీమంకాలానికి
సూర్యపురి చెరుకోగలం.

గురుదేవా నాకు సెలచ్చండి. అలయ
పునర్నిర్మాణ పనులు మీరే చూసుకోవారి.
త్వరలో తిరిగినస్తాను.

చెర్చిరా వాయనా!
సూర్యపురితో స్నిహం చేపకుని
ఒంగిరా!

అదిత్యుడు గుర్రాన్ని
అధిరోహించుటోయా
ఒక దేగే వచ్చి అయిన
భూజం మీర వాలింది.

సూర్యపుషుమయం అప్పుతూండగా
అదిత్యుడూ, థీరసేమడూ
సూర్యపురి కోటును సమీపించారు.

ఇది పుభుకునం అదిత్య!
గరుడభగవానుడు నిస్సు
అశ్రూదిస్తున్నాడు.

మయ్యా రఘురాజువు నీర్బుత్తున్నట్టు
డేగ అదిత్యుడి తల మీదుగా
పుత్రకారంలో తిరాసిగింది.

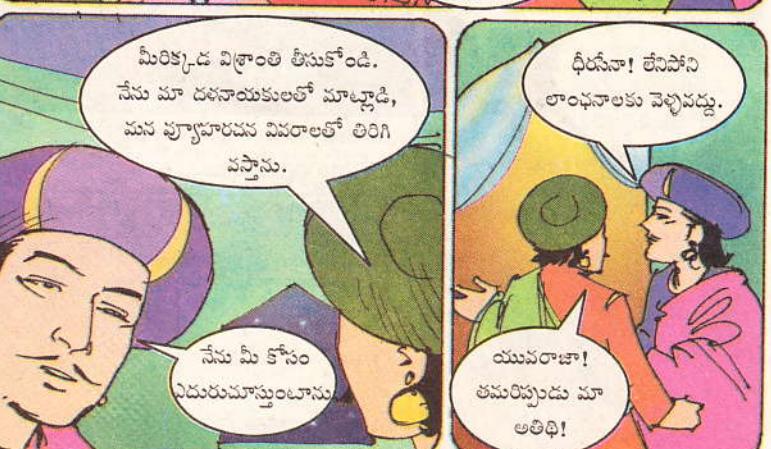
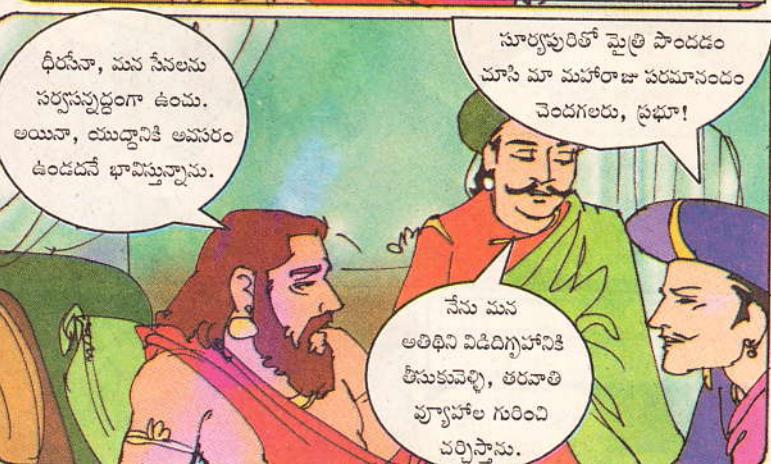
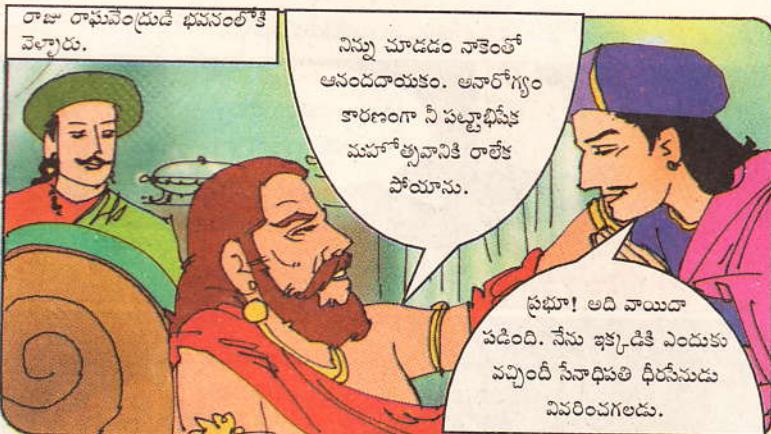
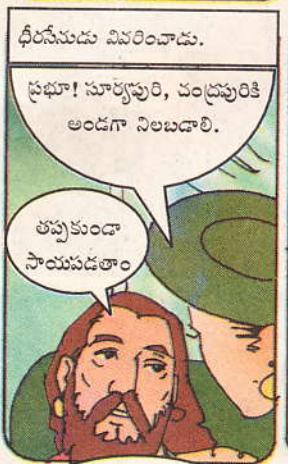
యువరాజు అదిత్యుడికి
నమస్కరం! సూర్యపురి రాజు,
ప్రజల రప్పున స్వాగతం!
సుస్వాగతం!

థీర్సేనుడు ఒక భట్టాడి కేసి
తిరిగాడు.

చంప్రపురి యువరాజు
అదిత్యుడు మన గారచనియమైన
అరిథి.

మిత్రరాజుక్కుని
రావడానికి నాశంతో సంతోషంగా
ఉంది.

నీనాథింత
థీర్సేనా....

నేనిపోసి లాంఘనాలకు వెళ్లిపడ్డు.

యువరాజు! తమరిష్యుడు మా అతిథి!

అక్కడ కొండగుహలలో కేకలు ఏని కోయిభట్టులు పరిగెత్తుకువచ్చారు.

రపీంల్రా! నువ్వుకృదున్నావు?
తప్పనేనే ఇక్కడికి రా!

మేము వెళ్లి, అయిన్ను
శేషుకుపన్నాం దొరా!

ఇది అర్జులు సమయం నాన్నా!
నన్నెందుకు పిలిధారు?

ఆ భూత్వాచ్యుద్ధరి
పిలుచుండండి. అతడిప్పుడు
ఇక్కడికి రావారి. అతడు వచ్చాక
ఎందుకు పిలిచానో చెబుతాను.

భూత్వాచ్యుద్ధరు వచ్చాడని చెప్పారు.

రపీంప్రదేశ్యుడై
గురించి వాలా
విధారంగా ఉన్నది.
నాకో కల పచ్చింది.

సుమ్ము నాతో ప్రమూ
చెప్పులనుకున్నారా?

...ఆ కలలో దేగల గుంపు అతన్ని ఎత్తుకుని
ఎటో ఎగిరి వెళ్లిపోయాయి.

మరో దేగల గుంపు
నాగబంధు చిత్రాఖ్యు
ఉన్న పొత్తు
పడ్డుకుపోయాయి!

-(ఇంకాపుండి)

మన వారసత్వ ప్రదేశాలు

మహాబలిపురం

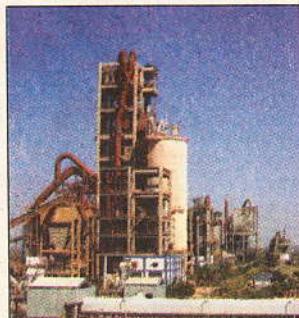
చెయ్యయ నగరానికి దక్కిణంగా దాదపు 60 కి.మీ. దూరంలో జగత్ప్రసిద్ధి గాంచిన మహాబలిపురం ఉన్నది. పల్లవరాజుల కాలంలో (క్రీ.శ. 3-9 శతాబ్దాలు) ఇది గొప్ప రేవు పట్ట ణంగా ఉండేది. ఇక్కడి నుంచి కంబూజ (కంబోడియా) శ్రీవిజయ (మహాయా, ఇండిసెనియా) చంపా

(అన్నమ) దేశాలతో వర్తక వ్యాపారాలు సాగేవి. కాంచీపురం రాజధానిగా పాలించిన పల్లవులు, మహాబలిపురాన్ని రెండవ రాజధానిగా చేసుకున్నారు. మొదటి నరసింహపర్వత రెండవ రాజసింహ నరసింహపర్వత కాలాన్ని (క్రీ.శ. 650-750) పల్లవుల స్వర్ణయుగంగా పేర్కొంటారు. ఆ తరవాత తీరనగరం సముద్రంలో మునిగి పోయిందని చెబుతారు. పల్లవుల శిల్పకళా ప్రతిభకు, పోషణకు అద్భుత స్కాల్యూలుగా ఈనాటికీ గుహలయాలు, ఏకశిలా రథాలు నిలిచి ఉన్నాయి. అవి ఉభయ నరసింహపర్వత కాలంలోనే నిర్మించబడ్డాయి. శిలలలో ఏర్పరచిన విష్ణు మందిరం, గంగావతరణ ఘుట్టం, అర్పనుడి తపస్స, మహాషాసుర మర్మిని రూపం, మొదలైనవి మాపరులకు ఆనందాశ్రూర్యాలు కలిగిస్తాయి. పంచపాండవుల రథాలు, సముద్ర జలాలను ఆనుకుని ఉన్న తీర ఆలయం చాలా ప్రసిద్ధి చెందాయి.

మొదటి నరసింహపర్వత గొప్ప యుద్ధవీరుడు. ఆయన గౌరవాఢ్మే దీనికి ‘మామల్పురం’ అనే పేరు వచ్చింది.

1984వ సంవత్సరంలో ఇక్కడి మొత్తం ఆలయాలు, శిల్పాలుగల ప్రాంతం ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశంగా ప్రకటించబడింది.

**పెన్నా సిమెంట్ వారి
పెన్నా స్మరక్**

53 MPa Guaranteed Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.
Plot No. 703, Brinketen Colony, Road No.3, Banjara Hills, Hyderabad-500 034, (A.P.)
www.pennacements.com, Email : marketing@pennacements.com

Phones : 23353950,
23353952
Fax : 040-23353951

వ్యార్లలో బాలలు

ఏడెళ్ళ వయసులో

అంతర్జాతీయ రేటింగ్

ఢైలీలోని రఘుబీర్సింగ్ మొడర్న్ స్కూల్ మూడవ తరగతి చదువుతున్న హ్రాల్ పా, మన దేశంలో అంతర్జాతీయ రేటింగ్ పొందిన అతిపిన్న వయసు చేచ్ ఆటగాడు అయ్యాడు.

2006 డిసెంబర్లోనే అతడు అన్ని ఫార్మలిటీస్ పూర్తి చేసినప్పటికీ, ప్రపంచ చెస్ సంఘ పైడ్ గత మే నెలలోనే తన

నిర్ణయాన్ని ప్రకటించింది. ఇప్పుడు హ్రాల్ పా వయసు వివరాలను ఆ సంఘ రికార్డులలో నమోదు చేసుకున్నది. పరిమరాజ్ నేగి (2002), సహజ్ గోవర్ (2003) తరవాత, హ్రాల్ దేశంలో అతిపిన్న వయసు ఆటగాడుగా స్థానం సంపాదించాడు.

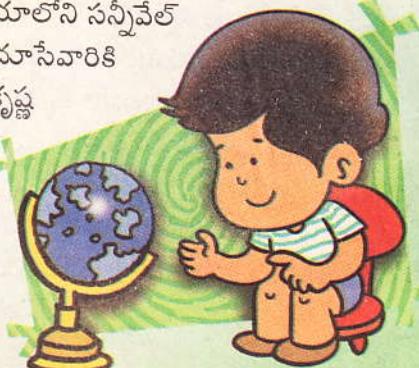
అద్భుతమైన జ్ఞాపకశక్తి

ఈ మూడెళ్ళ పసివాడి కారణంగా ఇవాళ కాలిఫోర్నియాలోని సన్నివేల్ చాలామందికి ముఖ్యంగా, యూట్యూబ్ వెబ్సైట్ చూసేవారికి పరిచితమయింది. భారతీయ సంతతికి చెందిన మాధవకృష్ణ

అనే ఈ మూడెళ్ళ బుడతడు అద్భుతమైన జ్ఞాపకశక్తిని కనబరుస్తున్నాడు. అమెరికాలో 50 రాష్ట్రాల రాజులాను లేద్దా, సునాయాసంగా చెప్పగలుగుతున్నాడు.

అంతేకాదు. యూరపు, ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాలలోని అనేక రాజులాను లేద్దను కంఠతా పట్టాడు. ‘అమెరికన్ పైట్ర్స్ అఫ్ అలీజియస్’ ను అలాగే అప్పగించడంతో పాటు

అమెరికా రాష్ట్రాల మారుపేర్లు కూడా చెప్పగలుగుతున్నాడు. కరినమైన పదాల స్నేహితిగులు చక్కగా చెప్పగలుగుతున్నాడు. ఈ మూడెళ్ళ వయసువాళ్ళి బాలమేధావి అని మెచ్చుకోకుండా ఉండలేం కదా?

CHANDAMAMA
HAS LOTS OF
GOOD STORIES
WITH MORAL
VALUES AND USEFUL
INFORMATION.
(from Sharjah)

WORDS CANNOT
DESCRIBE
HOW GOOD
CHANDAMAMA IS.
IT IS A GEM OF
A MAGAZINE.
(from W.Bengal)

THE
MAGAZINE
HAS
SUPER
SENSATIONAL
STORIES.
(from Karnataka)

CHANDAMAMA IS A
SOURCE OF ENJOYMENT,
HOPE IT WILL CONTINUE
TO ENTERTAIN MANY
GENERATIONS OF
YOUNG PEOPLE.
(from Orissa)

THAT'S WHAT OUR READERS SAY.

WHY DON'T YOU FIND OUT FOR YOURSELF?
FOR SUBSCRIPTION DETAILS PLEASE SEE PAGE 6

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీచికలు :

జిగురు కథ

చుయ్యింగ్ గమ్ నమిలేవారిని ఎవరిని అడిగినా అది మానసి ఒత్తిడిని తగిస్తుండని చెబుతారు. చుయ్యింగ్ గమ్కు శతాబ్దాల చరిత్ర ఉండంటే మీకు ఆశ్చర్యం కలగుచ్చు. ప్రాచీన గ్రీకులు, మెక్సిక్ కు చెందిన మాయైన్, చెట్లు నుంచి తీసిన రకరకాల జిగురు పదార్థాలను గమ్లాగా నమిలేవారు.

అయితే ప్రపంచంలో వ్యాపారరీత్యా ‘స్టైట్ ఆఫ్ మైన్ పూర్య ప్రూప్ గమ్’ అనే గమ్ను 1848లో జాన్ బి. కర్ట్రిస్

తయారుచేశాడు. ధామస్ ఆడమ్స్ చిక్కెటను కనుగొన్నాడు. ఒకనాడు వాళ్ళ ఇంటికి జనరల్ అంచోనియో డి అన్నా అతిథిగా వచ్చాడు. చికిలను ఉపయోగించి చెక సింథెటిక్ రబ్బర్ను తయారు చేయమని సలహా ఇచ్చాడు. ఆయన ఫ్యాక్టరీ స్టోపించి ప్రయోగాలు ప్రారంభించాడు. ఆయన ఒక షాపు వద్ద ఉండగా ఒక చిన్నమాయి వచ్చి, చుయ్యింగ్ గమ్ కొనడం చూశాడు. చికిల్ నుంచి కాక ఇతర పదార్థంతో తయారుచేసిన గమ్ను అమృగులవా అని ఆయన షాపు యజమానిని అడిగాడు. ఆయన అంగీకరించాడు. ఆడమ్స్ చుయ్యింగ్ గమ్ను తయారు చేసి దానికి ‘స్టోయర్స్ నం. 1’ అని పేరు పెట్టాడు. అనే మొదటి చిక్కెట్స్.

మన పరిసరాలు

సీతాకోకచిలుక నుంచి ప్రీరణ

కొత్త, వాటర్ ప్రూఫ్, సెల్ఫ్ కీనింగ్ పదార్థాన్ని తయారు చేయడానికి ‘మార్పి సులోన్స్నేస్యెయ్’ సీతాకోకచిలుక మెరిసే సీలిరెక్కలు ప్రేరణ కలిగించాయి. జపానుకు చెందిన కనగావా అకాడెమీ ఆఫ్ సైన్స్ ఈ అద్భుతమైన పదార్థాన్ని తయారు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. ఈ అద్భుత పదార్థం దుమ్ము, ధూళి, మురికి అంటకుండా వస్తువులు సహజంగా నిగనిగలాడేలా చేస్తుంది. సీతాకోకచిలుక రెక్కల మీదును అసంఖ్యాకమైన మెక్రోస్టోపిక్ పాలుసుల వరసుల నీటిని అంటకుండా చేస్తూ మెరిసే సీలి రంగును సృష్టిస్తాయి. దౌర్మి పడిపోయే నీటి బిందువులు తమతో దుమ్మును, ధూళిని తీసుకువెళ్ళడం వల్ల రెక్కలు ఎప్పుడూ శుభ్రంగా నిగనిగలాడుతూ కనిపిస్తాయి.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క మాటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయగలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

NARAYANAMURTHY TATA

NARAYANAMURTHY TATA

వ్యాఖ్యలను కాంపిటీషన్ పోస్ట్‌కార్డుపైన రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు జనవరి 2008 సంచికలో ప్రచురిస్తాం.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమానం.
ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందులు, 82, డిఫెన్స్ ఆఫ్సర్స్ కాలనీ,
కాట్టుతాంగల్, చెన్నుయ్ - 600 032.

అభినందనలు

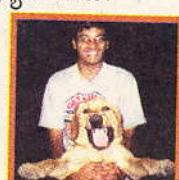
స్టోంబర్ నెల పాటీ ఫలితాలు

త్రిభువం పురుషులు

తం.ఎ. పి. శ్రీనివాసరావు

పోటీ 64, విష్ణు చెతన్య అపార్ట్‌మెంట్స్
మౌలాలి, హైదరాబాద్ - 500 040

(ఆం.ప్ర.)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో : శుభ్రతను పాటిస్తే...!

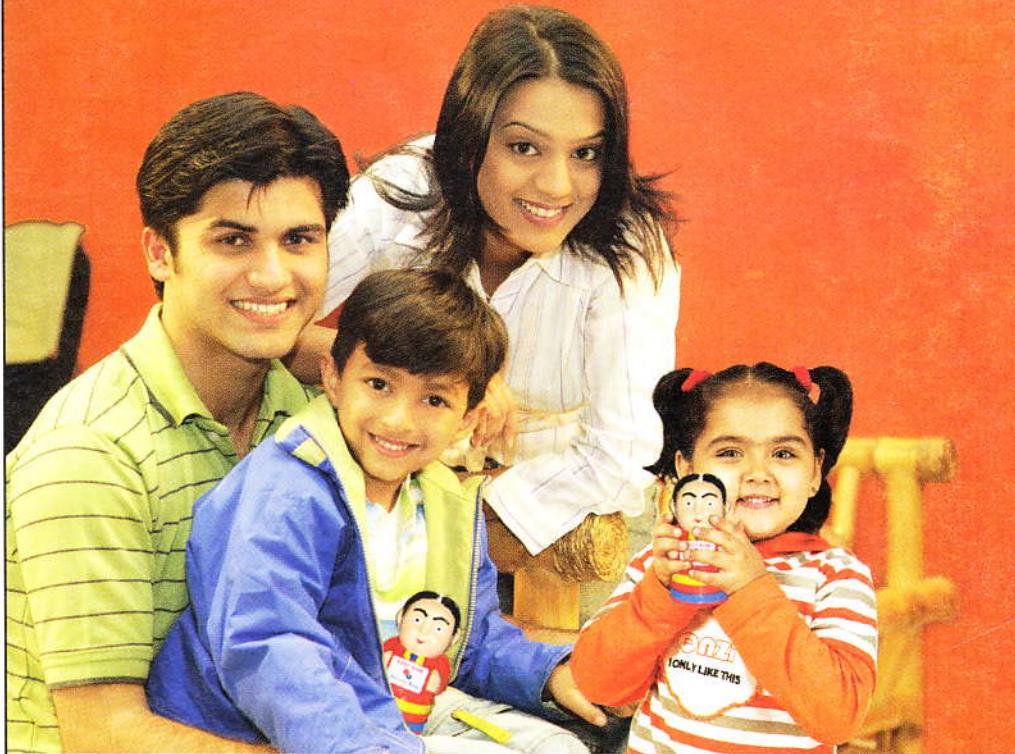
రెండవ ఫోటో : శునకం కూడా వేస్తమే!!

సమాధానాలు :

1. బుఱభద్రేవుడు; 2. పాలీ; 3. అయన శాక్యవంశంలో జన్మించడంవల్ల;
4. దిగుబరులు; 5. హీనయాన, మహాయాన, వజ్రయాన.

బాల్యం నుంచి వేము పెరిగించి ఆంధ్రాబాంక్ యిమక్స్ కిడ్స్ బాంక్ తర్వాత

ప్రస్తుతం మా పిల్లలు కూడా అయిగే పెరగాలని కీర్తుకుంటున్నాము.

ప్రింట్ కిడ్స్ బాంక్ ర్చ

ప్రత్యేకించి పిల్లల కోసం, పిల్లల ప్రత్యేక పాదుపు ప్రథకం "ఎజ్ కిడ్స్ బాంక్" ను ఆంధ్రాబాంక్ వారు పునఃప్రవేశపెటుతున్నారు.
ఈ ప్రథకం ప్రత్యేకమైన భౌమ్యతీ పాటు అనేక ప్రత్యేకతలను కలిగియున్నది.

నేడే మీ పిల్లల కోసం ఈ భాతాని ప్రారంభించి, చిన్న పయస్సుల్నినే వాలలో పాదుపు ఉలవాట్లను నేర్చించండి.

ఆంధ్రాబాంక్ ఆయ్యా బ్యాంక్ ANDHRA BANK
(భారత ప్రభుత్వ సంస్థ)

Much more to do, with **YOU** in focus

PARLE

Ram and Shyam

పామ్ మ్యు...పాపిన్స్!

The
Hacking
of Hacko

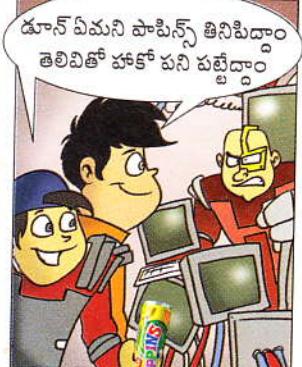
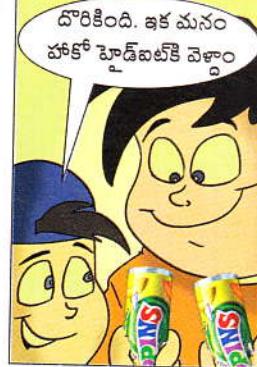
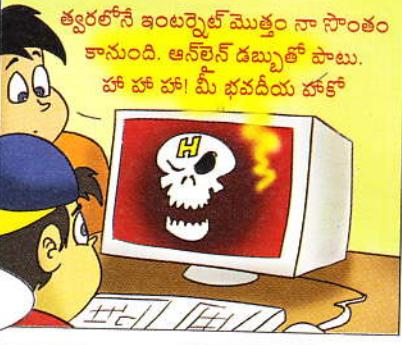
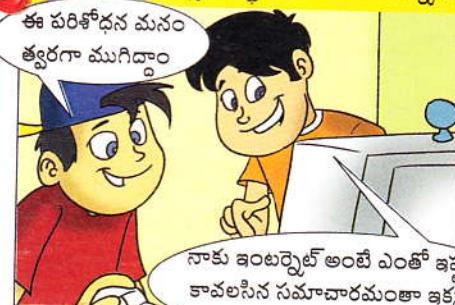
రామ్ మరియు శ్యామ్
ఇంటర్వెల్ స్టీంగ్ లో బిగిగా ఉన్నారు

ఈ పరిశోధన మనం
త్వరగా మగిదాం

నాకు ఇంటర్వెల్ అంటే ఎంతో ఇష్టం.
కావలిసిన సమాచారమంతా ఇక్కడ
దౌర్కటుంది

ఆక్స్యూట్కూగా ఓ హెచ్చరిక సందేశం కనిపిస్తుంది...

త్వరలోనే ఇంటర్వెల్ మొత్తం నా సొంతం
కానుంది. ఆన్‌లైన్ డబ్బులో పొటు.
హో హో! మీ భవదియ తాకో

ఇంతో తెలిక

డూన్ విమంటే అన్ని పనులు తెలికగా జరిగిపోతాయి.

